

အရှင်ရေဝတ (သာသနာ့ပျိုးခင်း) စီစဉ်သည်

လူငယ် ယဉ်ကျေးမှုစာစောင်

အရှင်ကုမာရ (ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်)၊ ဘိက္ခုသကျလောကပဏ္ဍိတ၊
အရှင်သံဝရာလင်္ကာရ (ဓမ္မပိယဆရာတော်)၊ အရှင်နန္ဒသေနာလင်္ကာရ
အရှင်ဝိစိတ္တ (မနာပဒါယီ)၊ တက္ကသိုလ်သောတုရန (မဟာဓမ္မာစရိယ)
ဇေယျာနဂိန် (မြောင်းမြ)၊ တက်လူ
ခင်စောတင့်၊ ကိုလွင် (နတ်မောက်)
အဲမင်းပိုင်၊ ရွှေဖြိုးမောက်
သီဟသစ်၊ မောင်စိတ်ကောင်း (သာစည်)
ယဉ်မေခင် (ပုံရွာ)၊ လွင်ချန်ဖြိုး (နတ်မောက်)
ဆုမောင်၊ ကနည်သွေး (ဓမ္မဂိုဏ်း)
မောင်ယဉ်ကျေး (ပုံရွာ)၊ အောင်ချစ်ခိုင် (ပုံရွာ)
ဘုန်းမိုးသွန်း (ပုံရွာ)၊ မြိုင်နန်းမြေ - ရဝေသျှင်
အမရာလင်း

သာသနာ့ပျိုးခင်း စာစဉ်

အရှင်ရေဝတ (သာသနာ့ပျိုးခင်း) စီစဉ်သည်

လူငယ် ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

ပြန်လည်ထုတ်ဝေခြင်း (၃) မြန်မာ့ သမ္မတနိုင်ငံ

ပျားသင်းစာပေဥယျာဉ်

ဖြန့်ချိရေး

အိပ်မက်ရိပ်စာပေ

အမှတ် ၁၀၄၊ အောင်ဇေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း-၀၉-၄၂၀၀၇၃၈၃၉

ပထမအကြိမ်

စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်။

တန်ဖိုး

၁၅၀၀ ကျပ်

အုပ်ရေ

၁၀၀၀

ထုတ်ဝေသူ

ဦးသန်းဆွေ (၀၃၉၂၀)၊ UNITY စာပေ

အမှတ် ၅၊ ရတနာသိင်္ဃလမ်း၊

စမ်းချောင်းမြို့နယ်။

အတွင်းနှင့် မျက်နှာပုံးပုံနှိပ်

ဦးအောင်ဇော်၊ ပုံရိပ်ရှင်ပုံနှိပ်တိုက်၊

အမှတ် ၁၀၊ မြောင်းကြီးလမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာပုံးဒီဇိုင်း - ဗဂျီအောင်စိုး

အတွင်းအပြင်အဆင် - အလင်းအိမ်မီဒီယာ

စာအုပ်ချုပ် - အလင်းအိမ်မီဒီယာ

ကလောင်စုံ

၂၉၄၂

သာသနာ့ပျိုးခင်း လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် စာစဉ်အမှတ်-၃/
ကလောင်စုံ။ - ရန်ကုန်။

UNITY စာပေ၊ ၂၀၁၃။

၁၃၉-စာ၊ ၁၃.၅ x ၂၁ စင်တီ

(၁)သာသနာ့ပျိုးခင်း လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် စာစဉ်အမှတ်-၃

သာသနာ့ပျိုးခင်းစာစဉ် (၃)

အရှင်ရေဝတီ (သာသနာ့ပျိုးခင်း) စီစဉ်သည်

ဂူငယ်

ယဉ်ကျေးမှုစာစောင်

အမှတ် (၃)

မာတိကာ

၁။ ပို၍ ပို၍ ထူးချွန်ပါစေ ကိုလွင် (နတ်မောက်)	၇
၂။ ရင်ထဲ တမ်းခု ယဉ်ကျေးမှု (ကဗျာရှည်) တက်လူ	၉
၃။ မှာတမ်း (ကဗျာ) အဲမင်းပိုင်	၁၉
၄။ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ ဩဝါဒကထာ အရှင်ကုမာရ (ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်)	၂၁
၅။ ဘာကြောင့် ဗုဒ္ဓလို့ ခေါ်ပါသလဲ အရှင်နန္ဒသေနာလင်္ကာရ	၂၆
၆။ ပညာ၏ သက်ရောက်မှု အရှင်သံဝရာလင်္ကာရ (ဓမ္မပိယဆရာတော်)	၃၁
၇။ ညောင်သီးလည်းစား လေးသံလည်းနားထောင် ဘိက္ခုသကျလောကပဏ္ဍိတ	၃၈
၈။ လူငယ်ဆိုတာ အဖြူထည်လေးတွေပါ အရှင်ဝိစိတ္တ (မနာပဒါယီ)	၄၄
၉။ ချီးမြှောက်ခြင်းနှင့် နှိမ့်ချခြင်း တက္ကသိုလ်သောတုနေ (မဟာဓမ္မာစရိယ)	၅၁
၁၀။ သတိရှိဖွယ် အသွယ်သွယ် ခင်စောတင့်	၅၇
၁၁။ အပင်မြင့်မှာ အသွင်တင့်စေဖို့ ဇေယျာနရိန် (မြောင်းမြ)	၆၁

- ၁၂။ မိဘများ တက္ကသိုလ်တက်ပါ
ရွှေဖြိုးမောက် ၇၂
- ၁၃။ ပဲ့သွားသော စာမျက်နှာကို ဖာထေးခြင်း
သီဟသစ် ၇၈
- ၁၄။ ပေးဆပ်မှုအရင်းနှီး
မောင်စိတ်ကောင်း (သာစည်) ၈၅
- ၁၅။ လက်ဆောင်မွန်
ယဉ်မေခင် (မုံရွာ) ၉၃
- ၁၆။ ပျော်ရွှင်ရသောနေ့
လွင်ချန်ဖြိုး (နတ်မောက်) ၉၉
- ၁၇။ ကြည့်တတ်ဖို့တော့ လိုတယ်
ဆုမောင် ၁၀၃
- ၁၈။ ရှောင်ရန်၊ ဆောင်ရန်
ဇာနည်သွေး (မွေရိပ်ငြိမ်) ၁၀၈
- ၁၉။ ရိုးဂုဏ်
မောင်ယဉ်ကျေး (မုံရွာ) ၁၁၅
- ၂၀။ လေ
အောင်ချစ်နိုင် (မုံရွာ) ၁၁၉
- ၂၁။ နွယ်ပင်လို မရှင်သန်ပါနဲ့
ဘုန်းမိုးသွန်း (မုံရွာ) ၁၂၆
- ၂၂။ အေးရိပ်နှင့်လောင်းရိပ်
မြိုင်နန်းမြေ - ရဝေသျှင် ၁၃၁
- ၂၃။ ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ရခြင်းအကြောင်း
အမရာလင်း ၁၃၆

ပို၍ ပို၍ ထူးချွန်ပါစေ

မူလတန်းအရွယ်မှစကာ ပညာရေးခရီးစဉ်တွင် ပါဝင်လျှောက်လှမ်းခဲ့ကြသော လူငယ်များသည် မိမိတို့၏ ပင်ကို ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး၊ ကြိုးစားအားထုတ်ဝီရိယရှိမှုများအပေါ် အဆင့်သတ်မှတ် အကဲဖြတ်ခြင်းများကို မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

မိမိတို့အစွမ်းရှိလျှင် ရှိသလောက် ထိပ်ဆုံးနေရာ၊ အကောင်းဆုံးနေရာ၊ ပထမတန်းစားနေရာများကို ရရှိပိုင်ဆိုင်ကြရမည်သာ။ အချို့က ခပ်ပေါ့ပေါ့နေသည်။ အချို့က အမြဲမပြတ် မိမိကိုယ်မိမိ သံပတ်ပေးကာ လုံ့လ စိုက်လျက် ကြိုးစား ကြသည်။

ထိုသို့သော ခံယူလုပ်ဆောင်မှုများ ကွဲပြားသွားခြင်းကြောင့် အဆင့်သတ်မှတ်ချက်အမျိုးမျိုး မတူညီခြင်းဖြစ်သည်။ လူတစ်ရာရှိလျှင် အဆင့်တစ်ရာရှိသည်။ အထက်ဆုံးနေရာတွင်ချည်းလည်း စုပြုံ၍မနေ။ အောက်ဆုံးနေရာ၌သာလျှင်လည်း ပုံ၍ မနေ။ အလယ်တွင် အများအပြားရှိနေခြင်း မဟုတ်ပေ။ ထိုနေရာသုံးခုတွင် မိမိသည် မည်သည့်နေရာ၌ရှိ နေသည်ဆိုသည်ကို အမြဲတမ်း ဆန်းစစ်နေဖို့ လိုပါသည်။ မိမိ မည်သည့်နေရာသို့ ရောက်ရှိလိုသည် ဆိုသည်ကိုလည်း ပြန်လည် မေးခွန်းထုတ်သင့်ပါသည်။

အောက်ဆုံးပိုင်းနေရာသို့ ရောက်ရှိရန်အတွက် ဘာဆို ဘာမျှ ဝါယမ စိုက်ထုတ်စရာ မလိုဘဲ အထက်ဆုံးနေရာတွင်သာ ရပ်တည်နေချင်သူများအနေဖြင့် အခြားသူများထက် ပို၍ အစဉ်တစိုက် လေ့လာကြိုးပမ်းရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

စနစ်တကျ မျှတသောနည်းလမ်းများဖြင့် အခြားသူများကိုလည်း ယှဉ်ပြိုင်ကြရမည်။ မိမိကိုယ်မိမိလည်း ယခင်ယခင်ထက် သာလွန် ထူးချွန် ထက်မြက်အောင် ယှဉ်ပြိုင်နေကြရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ယခု မိမိတို့ ရောက်ရှိနေသည့်နေရာမှာ ငယ်စဉ်ဘဝ ပညာရေးခရီးလမ်းတွင် ကျင်လည် လှုပ်ရှားခဲ့ပုံများကို ပြန်လည် သုံးသပ်သင့်ပါသည်။ ယခု မိမိတို့ ရောက်နေ သည့် နေရာသည် ငယ်စဉ်ဘဝ မိမိနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ဘက်များထက် အဆင့်မြင့် သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါက မိမိသည် သူတို့ထက် ထူးချွန်သည်ဟု သတ်မှတ်နိုင် ပါသည်။ တစ်ခါ လက်ရှိ မိမိတို့ ရောက်ရှိနေသည့် နေရာတွင်လည်း လက်ရှိ ပြိုင်ဘက်များနှင့် ဆက်၍ ဆက်၍ ယှဉ်ပြိုင်နေကြရဦးမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသူများထက် ပို၍ ပို၍ ထူးချွန်အောင် လေ့ကျင့်နေကြ ရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ နောက်တစ်ဆင့်မြင့်သည့်နေရာသို့ တက်လှမ်းနိုင် အောင်၊ ထိုနေရာတွင်လည်း ဆက်လက် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်အောင် မိမိတို့၏ အရည်အချင်းများကို အမြဲတမ်း မြှင့်တင်နေရပါမည်။

အထက်သို့ ရောက်သည်ထက်ရောက်အောင်၊ ကောင်းသည်ထက် ကောင်းအောင်၊ တော်သည်ထက်တော်အောင်၊ ထူးချွန်သည်ထက်ထူးချွန် အောင်၊ ထက်မြက်သည်ထက် ထက်မြက်အောင် မိမိကိုယ်မိမိ ပြုစု ပျိုးထောင်လျက် သတိအမြဲချပ်ကာ ဖန်တီးတည်ဆောက်ကြရပါမည်။

တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့်၊ တစ်နှစ်ပြီး တစ်နှစ် ပို၍ ပို၍ မြင့်သည် ထက်မြင်အောင်၊ အထက်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိအောင် ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယ အားကောင်းစွာဖြင့် မိမိတို့၏ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်များသို့ ရောက်ရှိလိုသည့် ဆန္ဒပြင်းပြစွာဖြင့် အသိပညာ၊ အတတ်ပညာများကို ရှာဖွေဆည်းပူး နေကြရမည်သာ ဖြစ်ပါကြောင်း တိုက်တွန်းလိုက်ရပါသည်။

ကိုလွင် (နတ်မောက်)

ရင်ထဲ တမ်းခု ယဉ်ကျေးမှု

(၁)

အရှင်ရေဝတ၊ သာသနာ့ပျိုးခင်း
အလင်းလမ်းပြ၊ ယဉ်ကျေးလှဖို့
ဘဝလူငယ်၊ မာန်ရေးကြွယ်ဖို့
ဆောင်ဖွယ် ရှောင်ဖွယ်၊ မှတ်ရေးလွယ်ဖို့
စီခြယ်သမှု၊ ကဗျာဝတ္ထုဖြင့်
ကရုဏာစမ်း၊ ရင်ငြိမ်းချမ်းအောင်
ပက်ဖျန်းပေးပါ.. ဆရာတဲ့..
တက်ကျမ်းရေးရာ၊ အမှာဖွဲ့.....။

(၂)

ဘဝဖွင့်ကြို့၊ အူဝဲငို၍
အလိုတော်ကြည်၊ ခစ်ခစ်ရီ (ရယ်) လျက်
စက်လည်ချိန်ပြ၊ တန်ဖိုးလှဖို့
တစ်စတစ်စ၊ ကြီးပြင်းကြပေါ့
ဘဝဆိုတာ ဒါပဲလား...
အလှကြိုရာ ငါစွဲများ.....။

(၃)

ဘဝယုတ်မြတ်၊ လူထုပွတ်လျှင်
 ကံဇာတ်ဆရာ၊ ထံရပ်လာ၍
 လိမ္မာ၊ အမိုက်၊ အိမ်လာခိုက်တွင်
 အရိုက်အနှက်၊ အဖျက်အဆီး
 အစည်းအဖွဲ့၊ ပုံမချဲ့ဘူး
 ကဲ့ရဲ့ ချီးမွမ်း၊ ကံစခန်းဖြင့်
 ဉာဏ်လမ်းဖွင့်ပြ လောကီလှ
 စံနန်းမြင့်က ချောကြည်စွာ...။

(၄)

ဘဝပြတင်း၊ ဖွင့်ပြခြင်းဖြင့်
 အလင်းပြက၊ ကဗျာလှတို့
 သောကအိပ်မက်၊ ကုန်ကူးထွက်ခဲ့
 ရမ္မက်ကျေးကျွန်၊ အချစ်နွံမှာ
 နစ်ကျွံခဲ့ရ၊ ချစ်ပိုလှနှင့်
 ချစ်စကြိုးခွေ၊ ချစ်မိုးစွေရင်း
 ချစ်ပွေလီမြစ်၊ မြုပ်မျောနစ်နှင့်
 လက်ပစ်ကူးလာ၊ ရေးကဗျာသည်
 ဝမ်းဆာပြေရေး သူလျှင်ပေး....
 ချမ်းသာနေအေး ယူချင်သေး....။

(၅)

ကဗျာအလှ၊ ဂါရဝနှင့်
 စာသ မငြီး၊ ငါ့ခရီးတွင်
 ‘သမီးနှစ်ယောက်၊ သားနှစ်ယောက်နှင့်’
 ကျောထောက်နောက်ခံ၊ စီးပွားစံလည်း

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၁၁

အိမ်ပြန်ဖျာပုတ်၊ ဖုန်ခါထုတ်သို့
 သရုပ်ခွဲကြည့်၊ ဘာမှ ရှိဘူး
 မပြည့်အိုးမှတ်၊ ဘောင်ဘင်ခတ်ရင်း
 လူရပ်မွဲတေ နေဆင်းရဲ
 ရှုမှတ်စွဲလေ ပွေညဉ်းဆဲ...။

(၆)

ဂုန်နီစက်ရုံ၊ လုပ်ကြမ်းစုံနှင့်
 ထွက်ကုန်လျှော်ချည်၊ အိပ်စုံပီအောင်
 စက်လည်ထုတ်ခတ်၊ ချွေးစိုရပ်လည်း
 ခိုကပ်ဝမ်းကျောင်း၊ ဆယ်နှစ်ညောင်းခဲ့
 ထနောင်းရိပ်စံ၊ ချိုးကူသံဖြင့်
 နာခံတင်ရှု၊ ကဗျာဆုလည်း
 ချွေးထုနှင့်ရင်း၊ စာရင်းသွင်းသော်
 လည်ပင်းကြွေးပတ် နှောင်ကြိုးတပ်...
 မည်ရင်းမွှေးမြတ် ဆောင်ပိုးရပ်...။

(၇)

လူယဉ်ကျေးမှု၊ ခက်ဖြာစုနှင့်
 ဝတ္ထုကဗျာ၊ ဆရာမှာ၍
 စာဆိုစာဆို၊ တက်လူညို၏
 ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်၊ ကြေကွဲဇာတ်ဖြင့်
 ဆက်စပ်ယဉ်ကျေး၊ သွေးနှင့်ပေးလည်း
 တလေးတစား၊ ရေးမထား၍
 သားနှင့်သမီး၊ မုန်းမာန်သီးခဲ့
 ဖွဲ့စည်းလူမှု၊ အကျိုးပြုလျက်
 ကရုဏာစိမ့်၊ ကဗျာငြိမ့်သည်

နှစ်သိမ့်ပေးကမ်း ယူမစွမ်း...
ဖြစ်ဖိမ့်ဘေးဘျမ်း ကူမကမ်း...။

(၈)

“အဖေ အမေ၊ ယာတောမြေနှင့်
အနေရင့်သန်၊ အမြင်မှန်မှ
ရုန်းကန်လူပေါ့၊ မြို့နေကြော့သည်
ကျွန်တော့်မျက်နှာ၊ ယောင်ချာချာ”ဟု
ကဗျာရှုပ်ကြွ၊ ရေးဖော်ပြလည်း
မိဘဆင်းရဲ၊ သားသင်းကွဲသို့
အစွဲရင့်သန်၊ နှုတ်လုံပျံနှင့်
ထိုးနှံစိုက်ညည်း၊ မုန့်ဖိုးနည်းဟု
ကျောင်းကြီးပြန်ရင်း၊ နားတော်သွင်းသည်
ပျိုသင်းကြည်လား အပြုံးလား...
ငိုချင်းရှည်လား အမုန်းလား...။

(၉)

မောင်ငယ်ယဉ်ကျေး၊ နာဘိသေးလော့
ရှေးက ရေးစွမ်း၊ ငါ့မှာတမ်းဖြင့်
“ဆူးပြွမ်းတောလည်း-
မမောမပန်း၊ သတ္တိစွမ်းနှင့်
တက်လှမ်းချေမှုန်း၊ ဆူးတော်ပြုန်းတည့်
တောသုံးတောင်ရောက်၊ သားရဲနှောက်လည်း
မကြောက်အသည်း၊ သတ္တိခဲနှင့်
တိုက်ပွဲချေမှုန်း၊ သားရဲပြုန်းတည့်
ရုန်းကြမ်းခက်စေ၊ တက်သုတ်လေအံ့
တားစေဆီးစေ၊ ရင်ဆိုင်လေအံ့

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၁၃

ချောပြေလမ်းဆီ၊ တွေ့လိမ့်မည်”ဟု
 လူပီသရေး၊ လူငယ်လေးတို့
 ယဉ်ကျေးတည်ဆောက်၊ ခန္ဓာမြောက်၍
 မကြောက်မမှား၊ သင်၊တု၊သွားဖို့
 စကားမို့ဆို၊ ပျားသို့ချိုသည်
 ပျိုသောသက်ညှို့၊ မဖောက်ခင်း
 စိုသောလက်သို့၊ မခြောက်ချင်း.....။

(၁၀)

ထမင်းတစ်လုတ်၊ ဟင်းတစ်မြွှပ်ကို
 လက်ဆုပ်ဖြန့်ကာ၊ တောင်းရမ်းပါလျှင်
 သည်ငါလူညံ့ ဖြစ်ချိမ့်မည်။
 ပုဆိုးအကြမ်း၊ အင်္ကျီနွမ်းကို
 လက်လှမ်းဖြန့်ကာ၊ တောင်းရမ်းပါလျှင်
 သည်ငါလူညံ့ ဖြစ်ချိမ့်မည်။
 ကျောတစ်ရာခင်း၊ နေအိပ်ခြင်းကို
 သိမ်ဖျင်းမူရာ၊ တောင်းပန်ပါလျှင်
 သည်ငါလူညံ့ ဖြစ်ချိမ့်မည်။
 စားဝတ်နေထိုင်၊ အခြေခိုင်ဖို့
 ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်း၊ ရုန်းကန်ရင်းဖြင့်
 တင်းစမ်းသတိ၊ ဖြည့်စမ်းလုံလ
 ထစမ်းခွဲစိတ်၊ အံတင်းကြိတ်လျက်
 အပိတ်အဆီး၊ သည်ခရီးကို
 ဖန်တီးထိုးဖောက် သည်ငါလျှောက်မည်
 မကြောက်စိတ်နှင့် လူဖြစ်တကား
 ပွားစည်းခဲ့ရ၊ ငယ်ဘဝပေါ့
 ဒုက္ခခါးစည်း၊ ဒေါမီးကိုင့်ယမ်း

လမ်းဆိုးထဲက ကွန့်မြူးထ...
နှမ်းညှိုးမွဲပျ၊ ထွန့်လူးရ...။

(၁၁)

“ပန်း၏ပမာ၊ ဤလင်္ကာတွင်
မာတာပိတ၊ ဆိုဆုံးမသား
ထိုစကားကို၊ မှတ်သားကုန်ကြ”
ဆားတုံဆရာတော်၊ အကျော်ပြန့်ပြော
ပုတ္တောဝါဒ မိန့်ဆိုပြ
“မွေးဘလက်ရုံး၊ မြပန်းကုံးသို့
နှလုံးဝမ်းက၊ ချစ်နိုးလှသည်
သားလှရွှေတောင်၊ ဘသည်းခေါင်
ကြားယောင်ခေါ်ယောင်၊ စွဲထင်ယောင်လည်း
အိမ်ထောင်သားမွေး၊ ခြနယ်မြေးသား
ရှုပ်ထွေးပွေလိမ်၊ သပ္ပတ်အိမ်ပေါ့
စည်းစိမ်မဖြိုး၊ ငွေမတိုး၍
ဖိုးတန်လင်္ကာ၊ ဖတ်မနာကြ
လိမ္မာယဉ်ကျေး၊ မျှော်ရင်းဆွေးခဲ့
မီးဝေးချိပ်မာ၊ ကဲ့ပမာသို့
‘ကြင်ရာဇနီး၊ သားသမီးတို့
စည်းလွတ် ဝါးလွတ်၊ ကြမ်းအိုညွတ်နှယ်
ထွက်မြတ်စကား၊ နားထဲခါးထင့်
နွားဖြစ်ခါတုန်း၊ ဆီဆုံရုန်းရင်း
ပျောက်ဆုံးခဲ့ကြောင်း လမ်းကောင်းသစ်...
ခေါက်ရှုံးရွံ့စောင်း နှမ်းဟောင်းညစ်...။

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၁၅

(၁၂)

ပုတ္တောဝါဒ၊ မြတ်စွာဆရာ
 လင်္ကာဖွဲ့နှောင်း၊ “နားထောင်၍သာ
 စေ့စေ့နာလော့၊ မိရာ ဘရည်
 တည်မည်အကြောင်း ကောင်းသောကျင့်ဝတ်
 စာအတတ်ကို၊ သားမြတ်ယခု
 တတ်အောင်ပြုလော့၊ ဗဟုသုတ
 မရှိကမူ၊ လျှောကျရေတူ
 လူမဟူရ၊ ရှက်ကြီးရလိမ့်”
 ငါ့ဘစာဆို၊ တက်လူညိုလည်း
 မွဲပြိုဘဝ၊ လဲငိုထရင်း
 ရင်မှ ပေါက်ဖွား၊ သမီးသားတို့
 ကျောင်းထားဆယ်တန်း၊ ဉာဏ်မစွမ်းထင့်
 ရှုံးပန်းပန်ယောင်၊ တစ်ဦးအောင်ခဲ့
 ထူထောင်ရေးလမ်း၊ ကိုယ်စီနွမ်းကြ
 ကြိုးပမ်းပါလျက်၊ ငွေတွင်းနက်၍
 ကြက်ယက်ရှာစား၊ ပမာလားသို့
 နေ့စားညမျို၊ နာရီအိုသည်
 ချိန်ပိုပြန်လာ ဆုံးမခက်...
 အိမ်အိုခန္ဓာ လုံးဝပျက်...။

(၁၃)

ကဗျာဝိဇ္ဇာ၊ ဉာဏ်စွမ်းကူ၍
 လူချင်းမတူ၊ မူချင်းမမျှ
 ဘဝပန်းမော၊ အလွမ်းတောမှာ
 ပုတ္တောဝါဒ၊ ငါဆုံးမလျက်
 “နောင်တဆယ်ကြိမ်၊ ညှိုးပိန်မျက်နှာ

ပွဲမှာမဝင်၊ ပြင်မှာမရောက်
 တောမှာမျောက်သို့၊ ခြေထောက်လက်စုံ
 ရှိပါတုံလျက်၊ လူပျက်လူနှမ်း
 လူပေါက်ပန်းနှင့်၊ လူသွမ်းလူပေါ့
 ထဲသော့သော့ဟု၊ ကဲ့ရဲ့ပြုလိမ့်
 မောင်ပုရှက်ပြီ ထင်၏တည်း။”ဟု
 ခရီးကြမ်းထဲ၊ ဝမ်းပန်းနည်းခဲ့
 တော်လည်းသံထုတ်၊ ငလျင်လှုပ်သို့
 မျောက်စုတ်ကြီးစိုး၊ တောအုပ်မျိုးပေါ့
 ဆိုးသွမ်းဂုဏ်မဲ့၊ ဆိုကဲ့ရဲ့တိုင်း
 မန္တစတမ်း၊ စာဝန်ထမ်းလျက်
 မလန်းမပျော်၊ အိမ်မျက်ဖျော်တို့
 မလျော်သည့်လမ်း၊ ကိုယ်စီမြန်းကြ
 ဝမ်းပန်းတနည်း၊ ဆိုခက်ညည်းသည်
 အသည်းလှုပ်လှုပ် တုံသော်ကြောင့်...
 ခရီးမတ်တတ် ကြုံပျော်မှောင့်.....။

(၁၄)

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှု၊ လင်္ကာရေး၍
 တွေးဆဆင်ခြင်၊ ဝတ္ထုမြင်ဖြင့်
 အပြင်အပြု၊ အနုအရွ
 အကျအတက်၊ အခက်အခဲ
 အစွဲအလမ်း၊ ရင်ထဲနှွမ်းနှင့်
 ကြမ်းတမ်းခက်စွ၊ လူ့ဘဝပေါ့
 သောကကုန်ကူး၊ မကြုံဖူးသော်
 ယုံဘူးငြင်းချက်၊ ဆုံးဦးခက်လိမ့်
 “အသက်ဉာဏ်ပေး၊ အစာကျွေးအံ့

ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၊ စားတတ်လေ့ပေါ့””
 “ယနေ့ဝတ်လာ၊ ဒီဇိုင်နာနှင့်
 လိမ္မာယဉ်ကျေး၊ ဝတ်ဆင်ပေး”ဟု
 “နေရေးပျော်ပျော်၊ တဲပေါ်မှ တိုက်သို့
 ကံဆိုက်ပို့ပေး၊ လူ့ယဉ်ကျေး”ဟု
 ဆိုရေးရှိက ဆိုတတ်စွတည့်
 ဘဝတန်ဖိုး၊ အချိန်တိုးတိုင်း
 ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးယုတ်၊ အဖြေထုတ်ကြ
 ပြယုဂ်တံခါး၊ ဖွင့်၍ထားသည်
 လူသားတိုင်းရှု ယဉ်ကျေးစု...
 ဖြူကျားလိုင်းပြု သင်တွေးခု...
 ကရုဏာထု ရင်အေးမှု...။

(၁၅)

ဝတ္ထုဇာတ်ကောင်၊ သရုပ်ဆောင်လျှင်
 ‘အမောင်၊ အမင်း’၊ ယဉ်ကျေးခြင်းနှင့်
 ‘မယ်မင်းမလေး’၊ ညုယဉ်ကျေးတို့
 ပြုရေးမလွယ်၊ တွယ်ရေးမခက်
 ဖျက်ရေးမမှု၊ ခေတ်ဆန်ရှုသော်
 ရင်ထုမနာ၊ မိမာတာနှင့်
 ဝမ်းစာကျွေးမှု၊ ဘဝိတုတို့
 ကရုဏာရိပ်၊ မျက်ရည်ဖိတ်လိမ့်
 စိတ်ကိုကြီးစိုး၊ လူ့တန်ဖိုးဖြင့်
 အရိုးပေါ်တွင်၊ အရွက်ဆင်၍
 ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး၊ ပေးပေးငှငှ
 မျှမျှယူယူ၊ သိမ်မွေ့မှုနှင့်
 လက်ကူအပေး၊ တက်လူရေး၏

၁၈

သာသနာ့ပျိုးခင်း

ချမ်းအေးလေပြည်၊ စမ်းရေကြည်သို့
တည်စေရင်နှစ်၊ ရိုးရာချစ်သည်
လူဖြစ်ယဉ်ကျေး ထပ်စေသော်...
မူစစ်ရင်အေး မြတ်စေသော်...။

တက်လူ

မှာတမ်း

- ❖ အို... ရွာက ညီငယ်
ပညာဝယ်ဖို့ မြို့ကိုရောက်
ကျောင်းစာထဲသာ စိတ်ရောက်ခဲ့ရင်
ဘဝဟာ မမှောက်မှား
မင်းအဖို့ အောင်ပန်းတွေနဲ့ ညားရမှာပေါ့
ဒါဟာ သေချာ သိပ်ရေရာတာလေ။
- ❖ တကယ်လို့
အပျော်မက်တဲ့ စိတ်ကူး
မင်း၊ ဦးနှောက်ထဲ မြူးလာပြီဆိုရင်တော့
ထူးကဲတဲ့ ခံစားမှု မင်းပြုမိမှာ မလွဲဘူးလေ
ဒီအခါမှာ
ဆေးလိပ်ကစ အရက်သေစာ
ဘိန်းဖြူထိပါ စွဲလမ်း
မင်းဘဝပန်း ညှိုးနွမ်းရတော့မှာမို့
သတိပေးရင်း မှာပါရစေ။
- ❖ ပြီးတော့
လူငယ်သဘာဝ ချစ်စိတ်ဟာ မဆန်းပေမယ့်
စွဲလမ်းမှုနောက် တကောက်ကောက်လိုက်
စိတ်မနောက အဲဒါပဲ နှစ်ခြိုက်နေရင်

ကျောင်းစာဟာ မပီပြင်ဘဲ
 ဘဝအမြင်ပါ လွဲချော်
 ကျောင်းသား ဘဝကိုတောင် ပျော်တော့မှာ မဟုတ်ဘူးပေါ့။

❖ တစ်ခါ

အလောင်းအစား စိတ်ကူး
 မင့်စိတ်ထဲမှာ အမြဲ ပူးနေပြီဆိုရင်လည်း
 မှာရသမျှ ပိုက်ဆံဟာ
 မင့်အိတ်ထဲမှာ ကျန်မှာမဟုတ်
 တဖြုတ်ဖြုတ်နဲ့ ကြွေ
 အပူမိတဲ့ ပန်းတွေလိုပေါ့။

❖ ကဲ- ညီရေ...

ရှေ့က သွား၊
 ရှေ့က မှားဖူးတဲ့ အစ်ကိုတစ်ယောက်
 မေတ္တာထောက်ပြီး ပြောဆို
 ငါ့ညီ နားဝင်ချို့လို့ သတိကပ်
 ရွာအဝင် ခင်တန်းကွေ့မှာ
 မင့်ကို ပွေ့ပိုက်ကြိုဖို့အရေး
 အစ်ကိုတို့ မိသားစုအတွေးနဲ့ ပျော်နေကြလေရဲ့။ ။

အဲမင်းပိုင်

ယဉ်ကျေးလိမ္မာ ဩဝါဒကထာ

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသင်တန်း ဆိုသည်မှာ လူငယ်၊ လူရွယ်တွေ ယဉ်ကျေးဖို့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်က မယဉ်ကျေးခြင်း၊ ရိုင်းပျခြင်း၊ မလိမ္မာခြင်းများဖြစ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ မလိမ္မာတာလဲ၊ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ မရှိလို့၊ ဘာဖြစ်လို့ ရိုင်းစိုင်းယုတ်မာတာလဲ၊ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ မရှိလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ လူငယ်၊ လူရွယ်တွေ မယဉ်ကျေး၊ မလိမ္မာ မဖြစ်ရလေအောင်ဆိုတဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းတွေ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ လူသားဟာ တန်ဖိုးအရှိဆုံး ပစ္စည်းဝတ္ထုဖြစ်ပါတယ်။ လူသားထဲမှာလည်း ယဉ်ကျေးလိမ္မာသူ အသိဉာဏ်ပညာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ လူသားဟာ အမြင့်မြတ်ဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လောက်တန်ဖိုးကြီးမားတဲ့ အရာဝတ္ထုပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီပစ္စည်းဝတ္ထုတွေကို ပိုင်ဆိုင်ရရှိအောင်၊ မပျက်စီးအောင် အားထုတ်နိုင်တဲ့၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်တဲ့ လုံ့လ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်ပညာများဟာ လူသားမှာပဲ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပညာရှိတဲ့ လူသားဟာ တန်ဖိုးအရှိဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရရင် သားငယ်၊ သမီးငယ်လေးတွေဟာ တွင်းထွက် ကျောက်မျက်ရတနာလေးတွေပါ။ တွင်းထွက်ကျောက်မျက်ရတနာရှင်များက သွေးပြီး အရောင်တင်ပေးလိုက်ရင် အဖိုးတန်ရတနာလေးများ ဖြစ်လာသလို တန်ဖိုးရှိတဲ့၊ အဖိုးတန်တဲ့ သားကောင်း၊ သမီးကောင်း ရတနာလေးတွေဖြစ်အောင် ယဉ်ကျေးလိမ္မာသင်တန်းများကို ဖွင့်လှစ်ပေးနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

လောကကိုဖျက်ဆီးနေသူများ

မယဉ်ကျေးသူများ၊ ရိုင်းစိုင်းသူများ၊ မလိမ္မာကြသူများဟာ မိမိနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်လောကကို ဖျက်ဆီးနေကြခြင်းကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ဆင်းရဲကြ၊ စိုးရိမ်ပူပန်ကြောင့်ကြနေရပါတယ်။

ယနေ့ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးအသီးမှာ လူငယ်လူရွယ်တွေ မယဉ်ကျေးကြ၊ မလိမ္မာကြလို့ နေ့စဉ် စိုးရိမ်ပူပန် စိတ်ဆင်းရဲနေကြတာဟာ မျက်မြင်လက်တွေ့ အားလုံးအသိပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ငြိမ်းချမ်းမှုအကျိုး

သူ့ရဲ့ဆန့်ကျင်ဘက်က လူငယ်လူရွယ်တွေ ယဉ်ကျေးလိမ္မာကြရင် မိသားစုများနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင် ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ ကြောင့်ကြပူပန်မှုတွေလည်း မရှိဘဲ ငြိမ်းချမ်းသာယာခြင်းဆိုတဲ့ အကျိုးရလဒ်တွေကို ရရှိခံစားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုလားကြတဲ့ အမြော်အမြင်ရှိသူတွေက တက်တက်ကြွကြွ ယဉ်ကျေးလိမ္မာသင်တန်းတွေကို ဖြစ်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နေကြတာကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ကြိုဆိုပါကြောင်း ရှေးဦးစွာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောကြားပါတယ်။

ယဉ်ကျေးတယ်ဆိုတာ ပြုပြင်ပြောဆိုမှု၊ သွားလာလှုပ်ရှားနေထိုင်မှု၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုတို့ ယဉ်ကျေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မျက်စိနဲ့ မြင်နိုင်၊ နားနဲ့ ကြားသိနိုင်ပါတယ်။ လိမ္မာတာကတော့ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စိတ်ဓာတ်နဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ နှစ်ခု ပေါင်းစပ်လိုက်ရင် ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်၊ တစ်နည်းကိုယ်၊ စိတ်၊ နှလုံး သုံးပါးလုံး ယဉ်ကျေးလိမ္မာကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သင်ခန်းစာနဲ့မေးခွန်း

အဲဒါကြောင့် သင်တန်းဆိုင်ရာ သင်ခန်းစာနဲ့ မေးခွန်းများဟာ ယဉ်ကျေးလိမ္မာနိုင်တဲ့ သင်ခန်းစာနဲ့ အကျိုးသက်ရောက်တဲ့ မေးခွန်း ကြိုးကြိုးစားစား စိတ်ပါဝင်စားစွာ သင်တန်းတက်ရောက်သူများ ဖြေနိုင်တဲ့

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၂၃

မေးခွန်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အသက်ဝင်တဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ဖို့ ခေါင်းဆောင်ပိုင်း အနေနဲ့ အလေးအနက် စဉ်းစားနိုင်ကြရန် အကြံပြုတိုက်တွန်းပါတယ်။

မေးခွန်းက ရဟန်း၊ သာမဏေများကို မေးတဲ့ အဆင့်မြင့် မေးခွန်းများ မဖြစ်သင့်ပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သင်တန်းက စည်းရုံးရေးသင်တန်း ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်က အချိန်နည်းပါတယ်။ မေးခွန်းကြောင့် စိတ်ပျက် လက်လျှော့သွားတာမျိုး ကလေးတွေမှာ မဖြစ်သင့်ပါ။

အဆင့်မြင့် ယဉ်ကျေးလိမ္မာ

ဒီထက် တစ်ဆင့်တက်ပြောရရင် ယဉ်ကျေးတယ်ဆိုတာ ကိုယ် ကျင့်သီလနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ ကိုယ်ကျင့်သီလနဲ့ ပြည့်စုံအောင် ကိုယ်နဲ့နှုတ် ကို စောင့်ရှောက်လိုက်တဲ့အတွက် လူသိရှင်ကြား ရိုင်းစိုင်းအောင် ပြုလုပ် ပြောဆိုတဲ့ ကိလေသာအကြမ်းစားတွေ ငြိမ်းသွားပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အပြုအမူ အပြောအဆိုတွေ ယဉ်ကျေးလာပါတယ်။

လိမ္မာတယ်ဆိုတာ သမာဓိနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ မိမိစိတ်ကို ထိန်းသိမ်း နိုင်လို့ စိတ်ကြမ်းစိတ်မိုက်တွေကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကိလေသာအလတ်စားတွေ ငြိမ်းသွားလို့ စိတ်ညံ့ဖျင်းမှု၊ စိတ်ထားယုတ်မာမှု၊ စိတ်ပူမှု၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု တွေ ပျောက်သွားတဲ့အတွက် ရုပ်ယဉ်ကျေးလာပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ၏ အနှစ်ချုပ်

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ နေ့စဉ်ကျင့်သုံးလိုက်နာဆောင်ရွက်ကြရမှာက သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်က သီလသာသနာ၊ သမာဓိသာသနာ၊ ပညာသာသနာလို့ သုံးမျိုးရှိပါတယ်။ သီလသည် အခြေခံ လူ့ကျင့်ဝတ် ဖြစ်ပါတယ်။ သီလမရှိရင် လူမပီသတော့ပါ။

အခုခေတ် ဘုန်းကြီးအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ လူ့အရည်အချင်း ၏ အနိမ့်ဆုံးဖြစ်တဲ့ သီလကို ဖျက်ဆီးဖို့ ကြိုးစားလှုံ့ဆော်နေကြတာဟာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ပင်စည်ကြီးကို အမြစ်ကနေ တူးဖြိုဖျက်ဆီးနေကြတာပါ။

လူ့အဆင့်အတန်း သတ်မှတ်ခြင်း

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအနေနဲ့ လူ့အဆင့်အတန်းကို သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ ပေတံနဲ့ တိုင်းတာခဲ့ခြား သတ်မှတ်ပါတယ်။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ အရည်အချင်းနိမ့်နေရင် ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် အဆင့်နိမ့်တဲ့ အနေထားမှာပဲ ရှိပါတယ်။ အလယ်အလတ်တန်းရှိရင် အဆင့် အလယ်အလတ်တန်းမှာ ရှိသလို သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ အဆင့်မြင့်ရင်တော့ အထက်တန်းစား ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

လူ့ဘဝ၏ အနှစ်သာရ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအနေနဲ့ အနှစ်သာရဟာ ပညာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာဆိုတာ သင်လို့ တတ်တဲ့ပညာနဲ့ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာဝေဖန်ပြီး ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်တဲ့ ပညာလို့ ပညာနှစ်မျိုး ရှိပါတယ်။ သင်လို့တတ်တဲ့ ပညာက သင်ထားတဲ့အတိုင်းပဲ လုပ်တတ်ကိုင်တတ်ပါတယ်။ ပင်ကိုဉာဏ်မရှိရင် ထူးထူးခြားခြား ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ဝေဖန်ပြီး မသိနိုင်ပါဘူး။

အရာရာမှာ အကြောင်း၊ အကျိုး၊ အကောင်း၊ အဆိုးတို့ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ဝေဖန်သိမြင်နိုင်မှ ထူးချွန်ထက်မြက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။ ထူးချွန်ထက်မြက်သူဖြစ်ပါမှ ကြီးပွားတိုးတက်အောင်မြင်ပြီး အထက်တန်းကို ရောက်ရှိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဝိပဿနာပညာဆိုတာက ကိလေသာ အစိုင်အခဲများကို ထိုးထွင်းပြီး ရုပ်နာမ်သာဘဝ အစစ်အမှန်ကို သိမြင်နိုင်တဲ့ဉာဏ်ပညာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာဖြစ်လာရင် ရေပေါ်က မှော်များ ကျသွားသလို ကိလေသာ အဖြစ်နည်းသွားပါတယ်။ မှားမှားယွင်းယွင်းတွေ သိနေတဲ့ အသိမှားတွေ ပျောက်သွားပါတယ်။

မဂ်ဉာဏ်က ကိလေသာအစိုင်အခဲများကို ပြန်မဖြစ်အောင် အပြီးတိုင် ဖျက်ဆီးနိုင်တဲ့ဉာဏ် ဖြစ်ပါတယ်။ ပယ်သတ်ပြီးတဲ့ ကိလေသာများ ပြန်မဖြစ်တော့ပါ။ ဥပမာအားဖြင့် ရေနွေးနဲ့ ပြုတ်ထားတဲ့ သစ်စေ့များဟာ အလုံးအထည်မပျက်သော်လည်း အပင်မပေါက်တော့သလို လူပုံစံမပြောင်းသော်လည်း အာရုံနဲ့ တွေ့နေပေမယ့် ကိလေသာမဖြစ်တော့ပါဘူး။

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၂၅

အဲဒါကြောင့် လူပုံစံကို ကြည့်ပြီး အရည်အချင်းကို အပြင်ကနေ အကဲမဖြတ်နိုင်တဲ့အတွက် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များကို သာမန်ပုထုဇဉ်တွေအနေနဲ့ အမှန်အတိုင်းမသိခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဆင့်မြင့်ဆုံးယဉ်ကျေးလိမ္မာသူ

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အဆင့် ရောက်သွားရင်တော့ အယဉ်ကျေးဆုံး၊ အလိမ္မာဆုံး ဖြစ်သွားပါပြီ။ လူသားတွေကို ရိုင်းစိုင်းအောင် စီစဉ်ပေးတဲ့ ကိလေသာတွေ မရှိတော့လို့ပါပဲ။ အဲဒါကြောင့် အရိယာများဟာ မျက်မှောက်၊ မျက်ကွယ် ဘယ်နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒုစရိုက်လုပ်ငန်းတွေကို မပြုလုပ်၊ မပြောဆို၊ မကြံစည်တော့တဲ့အတွက် သတ္တလောကကြီးကို ပျက်စီးအောင် မဖျက်ဆီးကြတော့ဘဲ ငြိမ်းချမ်းပြီးသူများ၊ ငြိမ်းချမ်းအောင် ဆောင်ရွက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် မြတ်များ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် လောကကြီးကို ငြိမ်းချမ်းအောင်၊ အေးမြအောင် ထက်ထက်မြက်မြက် ဆောင်ရွက်နိုင်သူများ ဖြစ်ကြပါစေ။

အရှင်ကုမာရ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်

သာသနာ့တက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်)

ဘကြောင့် ဗုဒ္ဓလို့ ခေါ်ပါသလဲ

ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ ဘွဲ့ထူး၊ ဂုဏ်ထူးနဲ့ ချီးကျူးခေါ်ဝေါ် ပူဇော်ထိုက် တဲ့ အင်္ဂါရပ်တွေ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားမှာ မြောက်မြားစွာ ရှိပါတယ်။

ဒီထဲကတစ်ခုကို ထုတ်ပြရရင်-

ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတရားတွေဟာ ဒုက္ခအစစ် ဖြစ်တယ်။ ဒီ ဒုက္ခတွေ အားလုံး ကုန်ဆုံးရာဟာ နိဗ္ဗာန် ဖြစ်တယ်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဟာ ဒီနိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင် သိနိုင်၊ ရောက်နိုင်ဖို့ရာ လမ်းကောင်း လမ်းမှန်၊ အကျင့်ကောင်း အကျင့်မှန် ဖြစ်တယ်လို့ သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တော်တိုင်လည်း သိတော်မူတယ်။ ဟောဖော်ညွှန်ပြပြီး အခြားသူတွေကိုလည်း သိစေတော်မူတယ်။ ဒါကြောင့် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို ဗုဒ္ဓလို့ ချီးကျူးခေါ်ဝေါ် ပူဇော်ရပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တိုင်သိပြီး အခြားသူတွေကို သိစေလို့ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို ဗုဒ္ဓလို့ခေါ်ရင်၊ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တွေဟာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားဆီကတစ်ဆင့် သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တိုင်သိပြီး အခြားသူတွေကိုလည်း သိစေကြတာ ရှိပါတယ်။ သူတို့ကိုလည်း ဗုဒ္ဓလို့ ခေါ်နိုင်ပါ သလားလို့ မေးစရာ ရှိပါတယ်။ သစ္စာလေးပါးကို ရှင်တော်ဘုရား သိမှု၊ သိစေမှုနဲ့ အခြားသူတွေ သိမှု၊ သိစေမှုဟာ သာမန်ကြည့်ရင် တူသလိုလို မြင်ကောင်း မြင်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရှင်တော်ဘုရား သိမှုဟာ အခြားသူတွေနဲ့ မနှိုင်းယှဉ်လောက်အောင် ကွာခြားလှပါတယ်။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရားဟာ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တော်ကိုရ(ဘုရား အဖြစ်သို့ရောက်) တော်မူတာနဲ့အတူ လောကကြီးမှာ ရှင်တော်ဘုရား မှတစ်ပါး ဘယ်သူမှ မရနိုင်တဲ့ ဉာဏ်တော်တွေကို ရတော်မူခဲ့တယ်။

ဒါတွေက-

၁။ သတ္တဝါတွေရဲ့ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ ဣန္ဒြေရင့်မှု၊ မရင့်မှုကို သိတော်မူတဲ့ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ ဉာဏ်တော်။

၂။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီလိုနှလုံးသွင်း(အာသယ) ရှိတယ်၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီလို ကိလေသာဓာတ် (အနုသယ) ကိန်းအောင်းတယ် စသည် ဖြင့် သိတော်မူတဲ့ အာသယာနုသယ ဉာဏ်တော်၊

၃။ ရေမီးအစုံ တန်ခိုးပြာဠိဟာကို ပြုလုပ်စီရင်နိုင်စွမ်းတဲ့ ယမက ပါဠိဟာရိယ ဉာဏ်တော်။

၄။ ပဋိသန္ဓေနေမှု၊ အိုမှု၊ နာမှု၊ သေမှု စတဲ့ ဒုက္ခအဖုံဖုံ ခံစားနေ ကြရတဲ့ သတ္တဝါတွေအပေါ် ကြီးစွာသော သနားကရုဏာနှင့် အတူ ဖြစ်တော်မူတဲ့ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ ဉာဏ်တော်။

၅။ သိစေရာမှန်သမျှ အရာအားလုံးကို သိတော်မူနိုင်တဲ့ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်။

၆။ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘယ်လိုတရားကမှ ရှင်တော်ဘုရား မသိမမြင် အောင် တားဆီးပိတ်ပင်မှု မပြုနိုင်တဲ့ အနာဝရဏ ဉာဏ်တော် တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီဉာဏ်တော်တွေဟာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားမှတစ်ပါး ဘယ်လူ၊ ဘယ်နတ်၊ ဘယ်ဗြဟ္မာ၊ ဘယ်သတ္တဝါမှ ရနိုင်တဲ့ ဉာဏ်တော်တွေ မဟုတ် ပါဘူး။ စကြဝဠာအတွင်းမှာ ရှင်တော်ဘုရား တစ်ပါးတည်းသာ ရရှိ ပိုင်ဆိုင်တော်မူတဲ့ ဉာဏ်တော်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့ပြင်-

၁။ အရာဌာန ဟုတ်၊ မဟုတ်၊ အကြောင်း ဟုတ်၊ မဟုတ်ကို သိတော်မူတဲ့ ဌာနာဌာနကောသလ္လ ဉာဏ်တော်။

- ၂။ သတ္တဝါတွေရဲ့ ကံအကျိုးပေးကိစ္စမှာ မူလအကြောင်းတရား၊ အထောက်အပံ့ အကြောင်းတရားတွေနဲ့တကွ သိတော်မူတဲ့ ဝိပါက ဉာဏ်တော်။
- ၃။ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ စတဲ့ ဘဝတွေကို ရစေနိုင်တဲ့ အကျင့်အမျိုးမျိုး၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရစေ၊ မြင်စေနိုင်တဲ့ အကျင့်အမျိုးမျိုးကို သိတော်မူတဲ့ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိပဋိပဒါ ဉာဏ်တော်။
- ၄။ သက်ရှိတွေရဲ့ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် စတဲ့ သဘောတွေနဲ့ သက်မဲ့တွေရဲ့ ထူးခြားတဲ့ ကွဲလွဲချက်အမျိုးမျိုးကို သိတော်မူနိုင်တဲ့ အနေကဓာတု နာနာဓာတု ဉာဏ်တော်။
- ၅။ သတ္တဝါတွေရဲ့ သဘောထားအမျိုးမျိုး၊ နှလုံးသွင်းအမျိုးမျိုးကို သိတော်မူနိုင်တဲ့ နာနာမိမုတ္တိက ဉာဏ်တော်။
- ၆။ သတ္တဝါတွေရဲ့ ဣန္ဒြေရင့်၊ မရင့်ကို သိတော်မူတဲ့ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ ဉာဏ်တော်။
- ၇။ ဈာန်၊ ဝိမောက္ခ၊ သမာဓိ၊ သမာပတ်တွေရဲ့ ညစ်နွမ်းကြောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၊ ဖြူစင်ကြောင်း၊ တိုးတက်ကြောင်း၊ ထမြောက် ပြီးစီးကြောင်းတွေကို သိတော်မူတဲ့ ဈာန်ဝိမောက္ခ သမာဓိသမာပတ္တိ ဉာဏ်တော်။
- ၈။ ရှေးရှေးက ဖြစ်ဖူးခဲ့တဲ့ ဘဝ၊ နေရာဒေသ၊ အမျိုးအနွယ် စသည်ကို သိတော်မူတဲ့ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်တော်။
- ၉။ သတ္တဝါတွေ စုတေဆဲ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲကို သိတော်မူတဲ့ စုတူပပါတ ဉာဏ်တော်။
- ၁၀။ ကိလေသာတရားတွေကို အကြွင်းအကျန်မရှိအောင် ပယ်ရှားဖျက်ဆီးနိုင်တဲ့ အာသဝက္ခယဉာဏ်တော် စတဲ့ ဉာဏ်တော်တွေကိုလည်း ရရှိတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဒါတင်မကပါဘူး။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓ မထေရ်မြတ်ကြီးများလို ပါရမီကြီးမားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတွေ ရရှိတော်မူကြတဲ့ ဉာဏ်တော်တွေလည်း ရှိပါသေးတယ်။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၂၉

တွေ တစ်မျိုး၊ အချို့ နှစ်မျိုး၊ အချို့ သုံးမျိုးစသည်ဖြင့် ပါရမီအားလျော်စွာ ရရှိတော်မူကြပါတယ်။ ဒီဉာဏ်တော်တွေ အားလုံးကိုလည်း အချို့ အရဟတ္တ မဂ်ကို မရမီ၊ အချို့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နဲ့အတူ ရှင်တော်ဘုရား ရရှိတော် မူခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို ဉာဏသာမီ -ဉာဏ်တော် များရဲ့အရှင်သခင် လို့ ချီးကျူး ခေါ်ဝေါ်ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီဉာဏ်တော်တွေက -

၁။ မြေလျှိုးမိုးပျံ ရပ်သွင်အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်းနိုင်တဲ့ ဣဒ္ဓိဝိဉာဏ်။

၂။ အဝေး၊ အနီး၊ အတိုး၊ အကျယ် အသံအားလုံးကို ကြားနိုင်တဲ့ ဒိဗ္ဗသောတ ဉာဏ်။

၃။ သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိနိုင်တဲ့ ပရမိတ္တဝိဇာနနဉာဏ်။

၄။ ရှေးရှေးက ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ဘဝ၊ နေရာဒေသ၊ အမျိုးအနွယ် စသည်ကို သိနိုင်တဲ့ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်။

၅။ အနီး၊ အဝေး၊ အကြီး၊ အသေး အဆင်းအားလုံးကို မြင်နိုင်တဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်။

၆။ ကိလေသာ အာသဝေါတရား အားလုံးကို အပြီးတိုင် ပယ်ဖျက် နိုင်တဲ့ အာသဝက္ခယဉာဏ်။

ဒီဉာဏ်တော်ခြောက်မျိုးလုံး ရရှိသူကို ဆဋ္ဌာဘိည-အဘိညဉ် ခြောက်ပါးရရှိသူ (အထူးစွမ်းအားထက်တဲ့ ဉာဏ်ခြောက်မျိုးရရှိသူ) လို့ ခေါ်ပါတယ်။

၁။ ရှေးရှေးက ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ဘဝ၊ နေရာဒေသ၊အမျိုးအနွယ် စသည် ကို သိနိုင်တဲ့ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်။

၂။ အနီး၊ အဝေး၊ အကြီး၊ အသေး အဆင်းအားလုံးကို မြင်နိုင်တဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်။

၃။ ကိလေသာ အာသဝေါတရား အားလုံးကို အပြီးတိုင် ပယ်ဖျက် နိုင်တဲ့ အာသဝက္ခယဉာဏ်။

[ဒီဉာဏ်တော်သုံးမျိုး ရရှိသူကို တေဝိဒ္ဓ-ဝိဒ္ဓာသုံးပါးရရှိသူ (စွမ်းအားထက်တဲ့ ဉာဏ်သုံးမျိုးရရှိသူ) လို့ ခေါ်ပါတယ်။]

- ၁။ သင်ယူစရာ မလိုဘဲ အနက်အဓိပ္ပာယ် အကျိုးတရားကို သိနားလည်တဲ့ အတ္ထုပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်။
 - ၂။ သင်ယူစရာ မလိုဘဲ ပါဠိဘာသာ အကြောင်းတရားကို သိနားလည်တဲ့ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်။
 - ၃။ သင်ယူစရာ မလိုဘဲ ဘာသာစကားတည်ဆောက်မှု သဒ္ဒါစည်းမျဉ်းကို သိနားလည်တဲ့ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်။
 - ၄။ သင်ယူစရာ မလိုဘဲ အထက်က ပြခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို အကျယ်ဝေဖန်နိုင်တဲ့ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်။
- [ဒီ ဉာဏ်တော်လေးမျိုး ရရှိသူကို ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ - ပဋိသမ္ဘိဒါကို ရောက်သူ (ဆိုင်ရာတရားတွေကို အမှန်အတိုင်း ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးဖောက်သိတဲ့ ပညာရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်သူ) လို့ ခေါ်ပါတယ်။]

သတ္တဝါတွေကို ဟောပြော ညွှန်ပြတော်မူတဲ့အခါ ဒီဉာဏ်တော်တွေကို ရှင်တော်ဘုရား အသုံးပြုတော်မူပါတယ်။ သတ္တဝါတွေရဲ့ ဓလေ့စရိုက် စတဲ့ အခြေအနေကို ကြည့်တော်မူပြီး ခြောက်သင့်သူကို ခြောက်၊ မြှောက်သင့်သူကို ချီးမြှောက်ပြောဆို သွန်သင် ဆုံးမတော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားနဲ့ တွေ့ပြီး အဆုံးအမကို ခံယူရတဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ ကြီးမားတဲ့ အကုသိုလ်တွေ ရှိနေသူ မဟုတ်ရင် သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်သွားကြပါတော့တယ်။

ဒီလို ဉာဏ်တော်ပေါင်းများစွာနဲ့အတူ သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူမှု၊ ဉာဏ်တော်များကို အသုံးပြုပြီး သတ္တဝါတွေရဲ့ ပါရမီစရိုက် အားလျော်စွာ ဟောပြောဆုံးမ သစ္စာလေးပါးကို သိစေတော်မူမှုမှာ ဘယ်နတ်၊ ဘယ်လူ၊ ဘယ်ဗြဟ္မာ၊ ဘယ်သတ္တဝါနဲ့မှ မနှိုင်းသာ၊ မယှဉ်သာအောင် ကွာခြားလှပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို “ဗုဒ္ဓ” လို့ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ပညာ၏ သက်ရောက်မှု

ပညာရေးဆိုသည်မှာ စာချည်းသက်သက် သင်ရတာမျိုး မဟုတ်သလို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖြုတ်အတွက် သက်သက်လည်း မဟုတ်ချေ။ သူ့နေရာနှင့် သူ နေတတ် ထိုင်တတ်၊ ပြောတတ် ဆိုတတ်၊ တွေးတတ် ခေါ်တတ်၊ သွားတတ် လာတတ်၊ ဝင်တတ် ထွက်တတ်၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတတ် ဟူသော အတတ်တွေပါ ပညာရေးထဲ၌ အကျုံးဝင်လေသည်။ ပညာရေး ဆိုသည်မှာ စာသင်စာကျက်၊ စာမေးပွဲဖြေ၊ အောင်မှတ်တွေတွက် ဆိုသည့် အဆင့်ထက် ပိုပါသည်။ အောင်လက်မှတ်တွေ၊ ဘွဲ့တွေ၊ ဒီဂရီတွေထက် ပို၍ မြင့်ပါသည်။ ပညာရေး ဟူသည်မှာ ပစ္စုပ္ပန်တစ်ဘဝတာအရေး သက်သက်သာ မဟုတ်၊ တမလွန် သံသရာ အရေးအတွက်ပါ ပါဝင်သည်။ တကယ်တော့ လူတန်ဖိုးတွေ ပေါ်ထွက်လာအောင် လေ့ကျင့်ပေးရသော အလုပ်ဖြစ်သည်။ လူ့ဝန်းကျင်မှာ အံဝင်ခွင်မကျ လူ့ခွစာကြီးဖြစ်မနေစေဖို့ ပညာသင်ရသည်။ လူ့ဝန်းကျင်မှာ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်စေဖို့ ပညာသင်ရသည်။ လူတွေကို ဒုက္ခပေးသူ မဖြစ်စေဖို့၊ အနှောင့်အယှက်ပေးသူ မဖြစ်စေဖို့ ပညာသင်ရသည်။ လူလူချင်း ကူညီသူ၊ ရိုင်းပင်းသူ၊ ကောင်းကျိုးပြုသူ ဖြစ်စေဖို့ ပညာသင်ရသည်။

ပညာရေးဟူသည်မှာ လူမှုရေးဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း စီးပွားရေးတော့ မဟုတ်ချေ။ ပညာရေးသည် စီးပွားရေး မဟုတ်သဖြင့် ယခုခေတ် ပညာရေးဝန်ဆောင်မှုဖြင့် စီးပွားရှာသူတို့အနေနှင့် ပညာရေး၏ အနှစ်

သာရ၊ ပညာရေး၏ တန်ဖိုး၊ ပညာရေး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆို အကောင်အထည်ဖော်ပေးဖို့ တာဝန်ရှိသည်ကို နားလည်ထားဖို့ လိုအပ်သည်။ ပညာရေး ဟူသည် ပုဂ္ဂလိကအရေးထက် ပိုပါသည်။ ပညာရေးဟူသည် လူမျိုးရေးလည်း ဟုတ်သည်။ နိုင်ငံရေးလည်း ဟုတ်သည်။

လူတို့သည် ရှေးပဝေသဏီကတည်းက ပညာသင်ခဲ့ကြသည်။ ပညာရှာခဲ့ကြသည်။ အဘယ်အတွက် ပညာသင်ရသလဲဆိုလျှင် အသုံးဝင်သူ၊ အသုံးကျသူ၊ တန်ဖိုးရှိသူဖြစ်ဖို့ ပညာသင်ရသည်။ လူတစ်လုံး သူတစ်လုံးဖြစ်ဖို့ ပညာသင်ရသည်။ ပညာသင်ခြင်း၊ ပညာရှာခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်က လူပီသဖို့နှင့် လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး ဖြစ်ဖို့ ဖြစ်သည်။ ပညာဟူသည်မှာ လူ၏ ဆင်ခြင်တုံတရားကို သန္ဓေတည်ပေးရပါသည်။ စဉ်းစားဉာဏ်၊ ဆင်ခြင် ဉာဏ်၊ တွေးခေါ်ဉာဏ်၊ တီထွင်နိုင်သောဉာဏ်တို့ကို မွေးဖွားပေးရပါသည်။

ပညာဆိုသည်မှာ သားငယ်၊ သမီးငယ်တွေကို လိမ္မာအောင် သွန်သင်ပေးရသည်။ ယဉ်ကျေးပျူငှာအောင် လမ်းပြပေးပါသည်။ စိတ်ဓာတ်တွေ နူးညံ့သိမ်မွေ့အောင် ဆုံးမပေးပါသည်။ စာရိတ္တမဏှိုင် ကြံ့ခိုင်မြင့်မားအောင် ပုံဆောင်ပေးပါသည်။ ထူးချွန်ထက်မြက်သူတွေဖြစ်အောင် ပုံသွင်း ပေးပါသည်။ နိုင်ငံကြီးသားစိတ်ဓာတ် ကြွယ်ဝသူတွေဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပါသည်။ နိုင်ငံကြီးသားစိတ်ဓာတ်ဆိုသည်မှာ လူသားစိတ်ဓာတ်ဖြစ်သည်။ လူသားစိတ်ဓာတ်ဆိုသည်မှာ လူကို လူလို မြင်သောစိတ်ဓာတ်၊ လူလူချင်း လေးစားသောစိတ်ဓာတ်၊ လူလူချင်း စာနာသော၊ ထောက်ထားသော၊ ငဲ့ညှာသော၊ ကူညီရိုင်းပင်းသော စိတ်ဓာတ်၊ လူသားအားလုံးအပေါ် တရားမျှတသော စိတ်ဓာတ်ဖြစ်သည်။ ဤကောင်းမွန်သောစိတ်ဓာတ်တို့သည် နိုင်ငံကြီးသားစိတ်ဓာတ်တွေ ဖြစ်သည်။

လူတိုင်းမှာ မွေးကတည်းက တန်ဖိုးဖြတ်လို့ မရသော အရည်အသွေးတွေ ပါလာသည်။ ထိုအရည်အသွေးတွေ ထွက်ရှိလာအောင် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်တာက ပညာပင် ဖြစ်သည်။ ပညာဆိုသည်မှာ ကောင်းမွန်

ထက်မြက်သော ဗီဇတွေကို ပိုမိုတောက်ပြောင်လာအောင် အရောင်တင်ပေးပါသည်။ လေ့ကျင့်ပေးပါသည်။ ဗီဇဆိုး၊ ဗီဇညံ့တွေ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း၊ လူဝန်းကျင်အပိုင်းကို ဖျက်ဆီးမည့်၊ နှောင့်ယှက်မည့် အကျင့်ဆိုး၊ စရိုက်ဆိုးတွေကို နည်းသွား၊ လျော့သွား၊ ပပျောက်သွားအောင် ပြုလုပ်ပေးပါသည်။

နိုင်ငံတော်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုး ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးနိုင်တာက ပညာရေး ဖြစ်သည်။ ပညာရေးနိမ့်ပါးလျှင် လူ့အဖွဲ့အစည်းလည်း နွံနစ်ကျွန်ဖြစ်ရပါသည်။ ပညာရေးစနစ်မြင့်မားလျှင် လူနေမှုဘဝ၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်း အားလုံး မြင့်လာပါသည်။ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်တာက ပညာရေးသာ ရှိပါသည်။ ပညာရေးဆိုသည်မှာ လူကို လူတော်ဖြစ်စေရန်နှင့် မပြီးပေ၊ လူတော်လည်းဖြစ်၊ လူကောင်းလည်းဖြစ်စေပါမှ စစ်မှန်သောပညာရေး ဖြစ်သည်။ မှန်ကန်သော ပညာရေးသည် လူတော်လည်းဖြစ်စေ၊ လူကောင်းလည်း ဖြစ်စေပါသည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကောင်းအောင်လုပ်ဖို့ရာမှာ တော်ရုံနှင့်မရ၊ တတ်ရုံနှင့် မရ၊ သမိုင်း၌ တော်သူတွေ မြောက်မြားစွာ ပေါ်ထွက်ခဲ့သော်လည်း သူတို့ အဘယ်မျှ ကောင်းအောင်လုပ်နိုင်ခဲ့ကြပါသနည်း။

စင်စစ် တော်သလောက် ကောင်းသူတွေ ပေါများပါမှ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကောင်းအောင် လုပ်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူသည် တော်ဖို့ လိုသလို ကောင်းဖို့လည်း လိုပါသည်။ လူတစ်ယောက် လူတော်လူကောင်း ဖြစ်အောင် ပုံသွင်းပေးနိုင်တာက ကောင်းမွန်သော ပညာရေးသာ ဖြစ်သည်။

ပညာရေးဆိုသည်မှာ လူကို လူတော်ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးရန်နှင့် သူ့တာဝန် မကျေသေးပေ။ လူကို တော်စေပြီးသည့်နောက် ကောင်းအောင် လုပ်ပေးနိုင်ပါမှ သူ့တာဝန်ကျေပါသည်။

ထို့ကြောင့် ပညာရေး၏ တာဝန်က လူတွေကို လူတော်လူကောင်း ဖြစ်အောင် ပုံသွင်းပေးရသည့် တာဝန်ဖြစ်သည်။

မေတ္တသုတ်နိဒါန်းမှာလာသော “သက္ကော ဥဇေ စ သုဟုဇ္ဈေ သုဝစော စဿ မုဒု အနုတိမာနီ” ဆိုသည့် ဘုရားဟောပါဠိပိုဒ်လေးကို

မေတ္တသုတ်ရသုတ္တေ နှုတ်တက်ရပါလိမ့်မည်။ သက္ကော-စွမ်းနိုင်ရမည်။ ဥဇ-ရိုးဖြောင့်ရမည်။ သုဟုဇ-အထူးရိုးဖြောင့်ရမည်။ သုဝစော-ကောင်းသောစကားရှိရမည်။ ကောင်းသောစကားကို နာခံရမည်။ မုဒု-နူးညံ့သိမ်မွေ့ရမည်။ အနုတိမာနီ-မာနမကြီးရ၊ မမောက်မာရ၊ မခက်ထန် မကြမ်းတမ်းရ။

ယခု မေတ္တသုတ်နိဒါန်းမှာဆိုတာတွေသည် လူတော်လူကောင်းလက္ခဏာတွေ ဖြစ်သည်။ ထိုအထဲမှာ လူတော်ဖြစ်ဖို့အတွက် တစ်ချက်တည်း လိုပါသည်။ ထိုအချက်ကတော့ သက္ကော-စွမ်းနိုင်ရမည်ဆိုသည့် အချက်ပင် ဖြစ်သည်။

လူဖြစ်လာလျှင် မိမိနှင့် မိမိ မိသားစုအပါအဝင် လူတာဝန်ကို ဆောင်ရမည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ကို ဆောင်ရမည်။ လူ့ကောင်းကျိုးကို ဆောင်ရမည်။ ထိုသို့ ဆောင်နိုင်ဖို့အတွက် မိမိက တစ်ခုခု စွမ်းဖို့ လိုပါသည်။ မဖြစ်မနေ ဆောင်ရမှာဖြစ်သည့်အတွက် မဖြစ်မနေ စွမ်းဖို့ လိုပါသည်။ စွမ်းမှ ဆောင်နိုင်ပါမည်။ မစွမ်းလျှင် မဆောင်နိုင်ပါ။ မစွမ်းဘဲနှင့် ဆောင်လျှင်တော့ သက်ဆိုင်သူအားလုံး ဒုက္ခရောက်မှာ သေချာသည်။ မစွမ်းဘဲ ဆောင်သူတို့သည် အံ့မဝင်၊ ခွင်မကျ၊ အံ့ချော်နေသော ခွစာတွေ ဖြစ်သည်။

ကားမမောင်းတတ်ဘဲ ကားတက်မောင်းလျှင် ခရီးသည်တွေ ဒုက္ခရောက်ကုန်မည်။ သင်္ဘောမမောင်းတတ်ဘဲ သင်္ဘောတက်မောင်းလျှင် ခရီးသည်တွေ ဒုက္ခရောက်ကုန်မည်။ လေယာဉ်မမောင်းတတ်ဘဲ လေယာဉ်တက်မောင်းလျှင် ခရီးသည်တွေ ဒုက္ခရောက်ကုန်မည်။ ကျန်ကဏ္ဍတွေမှာလည်း ထို့အတူပင်။ အင်္ဂလိပ်ဆေးပညာ မကျွမ်းကျင်ဘဲ ဆေးထိုးအပ်ကိုင် ဆေးကုသော ဒေါက်တာရမ်းကုတွေကြောင့် ဒုက္ခရောက်သူတွေ၊ အသက်ဆုံးရှုံးကြရသူတွေ ရှိပါသည်။ မစွမ်းဘဲနှင့် ဆောင်လျှင် ဒုက္ခရောက်မှာ သေချာသည်။ ဦးဆောင်နိုင်စွမ်း၊ စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းမရှိပါဘဲနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုကို ဦးဆောင်ခဲ့လျှင်၊ စီမံခန့်ခွဲခဲ့လျှင် ထိုဦးဆောင်ခံရ၊ စီမံခန့်ခွဲခံရသော လူ့အဖွဲ့အစည်း ဒုက္ခရောက်မှာ သေချာသည်။

ထို့ကြောင့် စွမ်းဆောင်ဆိုသည့်အတိုင်း စွမ်းမှ ဆောင်သင့်ပါသည်။ မစွမ်းဘဲနှင့် မဆောင်သင့်ပေ။ ဆောင်ချင်လျှင်တော့ စွမ်းဖို့ လိုပါသည်။ အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ဆောင်နေဆဲကာလ မိမိကိုယ်ကိုယ် မစွမ်းမှန်းသိလျှင် စွမ်းချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ဆက်ဆောင်ရွက် မနေသင့်ပေ။ စွမ်းသူတွေကိုသာ ဆောင်ရွက်ခွင့် ပေးသင့်ပါသည်။

တတ်စွမ်းဆိုသည့်အတိုင်း တတ်လျှင် စွမ်းသည်။ ထိုသို့ တတ်ဖို့ စွမ်းဖို့အတွက် အတတ်ပညာတွေ သင်ကြရသည်။ ဆရာဝန်ပညာ၊ အင်ဂျင်နီယာပညာစသည်ဖြင့် တတ်တော့၊ စွမ်းတော့ ကျွမ်းတော့ လူတော် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူဆိုသည်မှာ ပထမ သက္ကော-တတ်ရမည်၊ ကျွမ်းရမည်။ စွမ်းရမည်။ လူသားအကျိုးပြု ပညာရပ်တစ်ခုခု တတ်လေ၊ ကျွမ်းလေ၊ ထိုလူသည် လူတော်ဖြစ်သည်။

လူကောင်းဖြစ်ဖို့ကတော့ ဥဇု-ဖြောင့်မတ်ရပါမည်။ သုဟုဇု-အထူးပင် ဖြောင့်မတ်ရပါမည်။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၊ ကံသုံးပါးလုံး ဖြောင့်မတ်ရပါမည်။ ရိုးဖြောင့်ရပါမည်။ လူကောင်းလက္ခဏာ ဖြစ်သည်။ ဖြောင့်ဖြောင့်သွားမှ ခရီးတွင်ပါသည်။ ကွေ့ကောက်သွားနေလျှင် ခရီးကြန့်ကြာပါသည်။ ကောက်သော် စားမလောက်၊ ဖြောင့်သော် စားမကုန်ဟု ရှေးလူကြီးသူမတို့က ဆုံးမခဲ့ပါသည်။

“ရိုးဖြောင့်ခြင်း ဆိုတာ အကောင်းဆုံး ပေါ်လစီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို သင်တို့ မမေ့ပါနဲ့”ဟု အနောက်တိုင်း ပညာရှင်တို့က ဆိုပါသည်။ ရိုးရိုးကျင့် မြင့်မြင့်ကြံ ဆိုရာမှာ ရိုးရိုးသားသား၊ ရိုးရိုးဖြောင့်ဖြောင့် ကျင့်သူတွေသာ မြင့်မြင့်မားမား ကြံနိုင်ပါသည်။ မြင့်မြင့်မားမား၊ ကြီးကြီးမားမား လုပ်ပြခဲ့သူတို့သည် ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်တွေ သုံးသူတွေ မဟုတ်ပေ။ ရိုးရိုးသားသားတွေ၊ ရိုးရိုးသားသားကျင့်ကြံခဲ့သူတွေ ဖြစ်သည်။ တကယ့် လူကောင်းသူကောင်းတွေ ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် လူကောင်းဖြစ်ဖို့ သုဝဏ္ဏ-ကောင်းသောစကား ရှိရပါမည်။ ကောင်းသောစကား ဆိုသည်မှာ မိဘစကား၊ ဆရာစကား၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့စကား၊ ဘုရားစကားတွေ ဖြစ်သည်။ ထို

ကောင်းသောစကားတွေ မိမိသန္တာန်၌ ရှိရပါမည်။ မိမိသန္တာန်ရှိရမည် ဆိုသည်မှာ လိုက်နာကျင့်သုံးဖို့ကို ဆိုလိုသည်။ အဖြောင့်ပြောလျှင်တော့ သုဝဏောဆိုသည်မှာ လိမ္မာရမယ်ဟု ဆိုလိုသည်။ မိဘစကားကို နားထောင် သောကလေး လိမ္မာသည်။ ဆရာစကားကို နားထောင်သောကလေး လိမ္မာ သည်။ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းစကားကို နားထောင်သူ လိမ္မာသည်။ ဘုရားစကားကို နားထောင်သူ လိမ္မာသည်။ မလိမ္မာတာကတော့ လူမိုက်၊ လိမ္မာတာက လူကောင်း ဖြစ်သည်။

ပညာရေးမှာ လူတော်ဖြစ်ဖို့အတွက်သာဆိုလျှင်တော့ သက္ကော ဖြစ်လျှင် လုံလောက်သည်။ ပညာရပ်တစ်ခုခုမှာ တတ်ရမည်၊ ကျွမ်းရမည်၊ စွမ်းရမည်၊ သို့သော် တကယ့်ပညာရေးက ထိုမျှတင်မက၊ ရိုးသား ဖြောင့်မတ်ဖို့၊ လိမ္မာဖို့၊ ယဉ်ကျေးဖို့၊ ပျူငှာဖို့၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့ဖို့ဆိုသည့် လူကောင်းလက္ခဏာတွေ ပါပါသည်။ စာနာမှု၊ ထောက်ထားမှု၊ ငဲ့ညှာမှု၊ ကိုယ်ချင်းစာမှု၊ ရိုင်းပင်းကူညီမှု၊ တရားမျှတမှုဆိုသည့် လူကောင်း လက္ခဏာတွေပါ ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည့်စုံသောပညာရေးဆိုသည်မှာ လူတော်ဖြစ်စေရန်နှင့် မပြီးသေး၊ လူကောင်းပါ ဖြစ်စေရမည်။ လူတော် လူကောင်းဖြစ်စေသော ပညာရေးသာ စစ်မှန်သောပညာရေး ဖြစ်သည်။

လူဆိုသည်မှာ ကာယဗလ-ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရမည်၊ ဉာဏဗလ- အသိအလိမ္မာဉာဏ် ဖွံ့ဖြိုးရမည်၊ စာရိတ္တဗလ-ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန် ရမည်။ မိတ္တဗလ-လူမှုရေးကောင်းမွန်ရမည်၊ ဘောဂဗလ-ဥစ္စာဓနသင့်သလို ရှိရမည်။ ဤဗလငါးတန်နှင့်ပြည့်စုံဖို့ ပညာရေး၌ တာဝန်ရှိသည်။

ဗလငါးတန်ဆိုသည်မှာ လူတော်လူကောင်းသတ်မှတ်ချက် စံဖြစ်သည်။ ဗလငါးတန် ပြည့်စုံသူသည် လူတော်လူကောင်း ဖြစ်သည်။ ပညာသင်ခြင်းဆိုသည်မှာ ဗလငါးတန်ပြည့်စုံဖို့ ပညာသင်ကြရသည်။

ခြုံလိုက်လျှင်တော့ ပညာရေးဆိုသည်မှာ လူတော်တွေလည်း ပေါက်ဖွားပေးရမည်၊ လူကောင်းတွေလည်း မီးရှူးသန့်စင်ပေးရမည်။ ထို လူတော်လူကောင်းတွေကသာ လူနှင့် ဝန်းကျင်ကို ဖွံ့ဖြိုးအောင်၊ တိုးတက် အောင်၊ ငြိမ်းချမ်းအောင်၊ သာယာအောင် တည်ဆောက်ပေးလိမ့်မည်။

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၃၇

ပညာရေး၏အဓိပ္ပာယ်က ဤမျှအထိ သက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ ပညာရေး၏ပန်းတိုင်က လူတွေကို လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး ဖြစ်စေဖို့၊ လူတော်လူကောင်းတွေ ဖြစ်စေဖို့၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝငြိမ်းချမ်းသာယာသော လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်း လူ့ပတ်ဝန်းကျင်ကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့အတွက် ဖြစ်သည်။

အာစရိယဂုဏော အနန္တောဆိုသည်မှာ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်သည်။ တကယ်ကလည်း နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမတွေက အရေး အကြီးဆုံးအနေအထား၌ ရှိသည်။ တိုင်းပြည်၏ အနာဂတ်က လူငယ်တွေ ဖြစ်သည်။ လူငယ်တွေက ဆရာ၊ ဆရာမတွေ လက်ထဲ၌ ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် တိုင်းပြည်တစ်ခုကောင်းဖို့ ဆရာဆရာမတွေက အဓိကနေရာ၌ ရှိသည်။ တပည့်ဖြစ်ဖူးသူ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သူအားလုံးကလည်း အာစရိယ ဂုဏော အနန္တော ဖြစ်ရမည်။ ဆရာ၊ ဆရာမတွေကလည်း အာစရိယဂုဏော အနန္တောနှင့် ထိုက်တန်အောင် ကျင့်ကြံရမည်။

သို့မှ ပညာရေးက လိုရာပန်းတိုင်ကို ရောက်နိုင်လိမ့်မည်။ ထို့အတွက် ပညာရေးအဝန်းအဝိုင်းက သက်ဆိုင်သူများ ပညာရေးကို ပီပြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ လိုပါသည်။

အရှင်သံဝရာလင်္ကာရ (ဓမ္မပိယဆရာတော်)

ညောင်သီးလည်းစား လေးသံလည်းနားထောင်

စင်ကာပူ၏ ခေါင်းကိုင်ဖခင်ကြီး လီကွမ်ယုကိုယ်တိုင်ရေး ‘တတိယ ကမ္ဘာမှ ပထမကမ္ဘာသို့ (FORM THIRD WORLD TO FIRST)’ ဟူသော စာအုပ်ကို ဖတ်ရင်း အောက်ပါစကားလေး တစ်ခွန်းကို အမှတ် မထင် တွေးလိုက်မိသည်။

“သာမန်ပြည်သူများသည် စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၏ အသေးစိတ်ကျသော ရှုပ်ထွေးမှုများကို လိုက်မမီနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ယုံကြည်စိတ်ချရမည့်သူကို လေ့လာလက်ခံလေ့ရှိသည် ” .. တဲ့။

ဤနေရာတွင် စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးများ၏ အသေးစိတ်ကျသော ရှုပ်ထွေးမှုများကို တင်ပြလိုရင်း မဟုတ်ပါ။ မိမိအနေနှင့်လည်း အဆိုပါ အသေးစိတ်ကျသော ရှုပ်ထွေးမှုများကို လိုက်မမီပါ။ ‘ပြည်သူများသည် ယုံကြည်စိတ်ချရမည့်သူကို လေ့လာလက်ခံခြင်းကိစ္စ’ ကိုမူ ပြောလိုပါသည်။

အများသိကြသည့်အတိုင်းပါပဲ၊ ဘာသာရေးရှုထောင့်က ကြည့်လျှင် ရဟန်းတော်ဟူသည် ရွာဦးရွာထိပ်က အားကိုးခံ၊ အပူဇော်ခံ ရတနာတစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုရေးရှုထောင့်က ကြည့်လျှင် ပြည်သူနှင့် အနီးကပ်ဆုံး၊ တစ်သားတည်းအဖြစ်ဆုံး ရပ်ရွာ၏ ခေါင်းဆောင်ကောင်းများလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူများက ရဟန်းတော်များဆိုလျှင် ယုံကြည်ကြသည့်အပြင် စိတ်လည်းချကြပါသည်။ မည်မျှအထိ ယုံကြည် စိတ်ချကြသနည်း ဆိုလျှင် ယခုဘဝကောင်းရာ ကောင်းကျိုးများအတွက်သာမက နောင်သံသရာ ဘဝခရီးများ၏ ကောင်းရာ ကောင်းကျိုးများအတွက်ပါ

စိတ်ချကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဓိမြန်မာနိုင်ငံရှိ ဆရာ+ ဒကာ ဆက်ဆံ စည်းလုံးရေး အခြေအနေသည် လေမလာ လှိုင်းမထန်ဘဲ စီးဆင်းနေသော ရေစီးကြောင်းကဲ့သို့ အဟုန်ပြင်းပြင်းနှင့် ရည်ရွယ်ရာပန်းတိုင်သို့ တည်ငြိမ်စွာ စီးဆင်းခဲ့ပြီး ဆက်လက်စီးဆင်းနေဆဲလည်း ရှိပါသည်။

အဓိမြန်မာနိုင်ငံရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆရာ+ဒကာစည်းလုံးမှု အင်အားကို နိုင်ငံရေးနှင့်စစ်ရေးခေါင်းဆောင်မှုတွင် အလွန်တက်ကြွခဲ့ကြသော နပိလီယံ၊ ဝင်စတန်ချာချီကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများမြင်လေလျှင် *အခုလို စည်းလုံး တဲ့ခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေနဲ့ တပည့်တွေ တစ်တပ်စာ လောက်ရရင် ကမ္ဘာကို ကျုပ်အုပ်စိုးလို့ရတယ်* လို့များ ပြောလေမလား မသိပေ။

တခြား မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းမှ မစည်းရုံးနိုင်သေးသော စည်းရုံးရေးအင်အားကို ရဟန်းတော်များက ရရှိထားသည်ဟု ဆိုလိုချင်တာပါ။ ဤအင်အားမျိုးသည် တကယ်အသုံးပြုတတ်လျှင် တကယ်အကျိုး ရှိပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ယုံကြည်စိတ်ချမှုကိုရခြင်းသည် အမာတုရားရှင်၏ ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ဖြစ်သလို သားတော် ရဟန်းတော်များ အနေဖြင့်လည်း ပြည်သူတို့၏လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စသော အပူမီးတို့၏ ဖြေဆည်ရာလည်း ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် ဆရာ+ဒကာ လျှောက်လှမ်းခဲ့ကြရာ လမ်းတစ်လျှောက် ဆရာကလည်း ဆရာတာဝန် ကျေပွန်ခဲ့သလို ဒကာကလည်း ဒကာတာဝန် ကျေပွန်ခဲ့ကြ၍ ဖြစ်ပါသည်။

တပည့်မကောင်းလျှင် ဆရာက ကြိမ်လုံးမိုး၍ တစ်မျိုး၊ ချောမြူဖျောင်းဖျ၍ တစ်ခါ အမျိုးမျိုးသွန်သင်ဆုံးမ လမ်းညွှန်ပေးခဲ့သည်ချည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဒကာကလည်း ဆရာအတွက် စားရေး၊ ဝတ်ရေး၊ နေရေး၊ ကျန်းမာရေး အစစအရာရာ တာဝန်ယူကာ ပြန်လည် စောင့်ရှောက်သည်။ ဤကဲ့သို့ အပြန်အလှန် ရင်ခွင်ပိုက် စောင့်ရှောက်ကြခြင်းသည် မည်သည့် ငွေကြေး၊ ရာထူးဂုဏ်သိန်၊ ကျော်ကြားမှုအတွက် မဟုတ်သလို မည်သည့် စာချုပ်စာတမ်း၊ ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ခြင်းလည်း မဟုတ်ပါ။ သံသရာ

ခရီးဝယ် ငြိမ်းချမ်းမှု နယ်မြေသို့ အမြန်ဆုံး ရောက်ရှိရေးနှင့် ပန်းတိုင်သို့ မရောက်ခင်စပ်ကြား ခရီးသွားချင်းအတူ ဖေးဖေးမမ လက်တွဲ ကူညီရေး၊ ခရီးသွားယာဉ်ပေါ်တွင် သူ့ထက် ငါ နေရာပိုမယူရေး၊ စာနာထောက်ထား ရေးများအတွက်သာ ဖြစ်ပါသည်။

မိမိတို့ ရဟန်းတော်များ သင်ကြားသိရှိထားသည့်အတိုင်း မည်သည့် လောဘ၊ မည်သည့် ဒေါသ၊ မည်သည့် မောဟမဆို မထိန်း ကွပ်ပေးလျှင် ငြိမ်းအေးပြေလွင်သော ဘဝသုခများကို ရရှိခံစားနိုင်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူတို့၏ ကောင်းရာမွန်ရာကိစ္စတို့ကို အလယ် အလတ်လမ်းစဉ်နှင့်အညီ လမ်းညွှန်ပေးရပေမည်။ ဘိုးဘေးအမွေဖြစ်သော အဖဘုရားရှင်၏ စံနှုန်းများနှင့်အညီ ပြည်သူများ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေး လမ်းညွှန်ခြင်းကိစ္စသည် သားတော်ဖြစ်သော ရဟန်းတော်များတွင် လုံးလုံး လျားလျား တာဝန် ရှိပါသည်။ ဆရာတစ်ဖြစ်လဲ ရဟန်းတော်ဖြစ်သော မိမိတို့အနေဖြင့် ပြည်သူတို့၏ ပညာရည်မြင့်မားရေး၊ ကိုယ်ကျင့်တရား စံနှုန်းမြင့်မားစေရေးတွင် မေတ္တာဖြင့် လုံးဝ တာဝန်ယူရပါမည်။ မိမိအစွမ်းရှိ သလောက် ဆရာစားမချန် သင်ကြားပေးရပါမည်။ မသင်ကြားနိုင်လျှင် လမ်းညွှန်ပေးနိုင်ရပါမည်။

ဤကဲ့သို့သော တာဝန်ယူမှုမျိုး ရှိမှသာလျှင် တပည့်သာဝက တို့၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဘဝလုံခြုံမှုကို ပေးနိုင်ပါမည်။ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားတော့ ကောင်းပါရဲ့၊ ဘဝ လုံခြုံမှုမရှိဟု ခံစားနေရလျှင် တကယ့်အရိပ်စစ်မှ ဟုတ်ပါရဲ့လားဟု မေးခွန်း အထုတ်ခံရနိုင်ပါသည်။

ရေးယခင်ကတည်းက အဆိုပါ ကိစ္စများကို ရဟန်းတော်များက တာဝန်ယူခဲ့ကြသည်ကိုလည်း အားလုံးသိပြီးသား ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ ရဟန်းတော်များဆိုလျှင် ပြည်သူတို့၏ လိုအပ်ချက်အရ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ပညာရေးများအပြင် အခြားသော ကျန်းမာရေး၊ ဝိသနာရကိစ္စတို့ စိတ်ဓာတ် များ ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး၊ အမျိုးဂုဏ် ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားစေရေး စသည့် ပြည်သူတို့၏ အကျိုးအတွက် မိမိတို့ တတ်စွမ်းသမျှသော လုပ်ပိုင်ခွင့်

ဘောင်အတွင်းမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်၍ ဘဝလုံခြုံမှုများကို ပေးခဲ့ကြသည်မှာလည်း သမိုင်းမှတ်တမ်းများရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးနေသည့်ကြားထဲမှပင် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုစံနှုန်းနှင့် မလျော်သောဝါဒများ၊ အယူအဆများ၊ ဘဝနေထိုင်မှုပုံစံများကို မလွဲသာမရှောင်သာ လက်ခံခဲ့ရသော သမိုင်းညစ် ကာလများလည်း ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့သော် အခိုင်အမာစွဲမြဲနေသော မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှုအုတ်တံတိုင်းကိုကား ဝါးမျိုမသွားနိုင်ခဲ့ပေ။ အမြဲတမ်း ကြံ့ကြံ့ခိုင် ရပ်တည်နိုင်မလားဆိုတာကတော့ လက်ရှိပစ္စုပ္ပန် ပကတိအခြေအနေများကို အရှိတရားအဖြစ် လက်ခံပြီး အနာဂတ် အလားအလာများကို ကြိုတင်မျှော်ကြည့်ထားစေချင်သည်။ မျိုးဆက်သစ်ဆရာ၊ ဒကာများအနေဖြင့် အထူးသတိပြုသင့်သည့်အချက်မှာ ၂၁-ရာစု လူမှုအရုပ်အထွေး ဇာတ်လမ်းသည် ယခင်ကာလများထက် ပိုမိုရှုပ်ထွေးလာပြီး သည်းထိတ်ရင်ဖို ဖြစ်စရာလည်းကောင်းလှသည်ဆိုသောအချက်နှင့် မည်မျှကောင်းသော တရားဓမ္မဖြစ်စေ ပကတိအရှိတရားနှင့် ကင်းကွာလာလျှင် နောက်ကောက်ချခြင်း ခံရတတ်သည်ဆိုသောအချက်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ညောင်သီးလည်းစား၊ လေးသံလည်းနားထောင်ထားဖို့ ပိုမိုလိုအပ်လာသည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

သွေးစိတ်သားစိတ်ရှိလိုသာပြောရသည်။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မြင်ကြည့်လျှင်လည်း မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနယ်မြေ ဟူသည် နိုင်ငံတကာယဉ်ကျေးမှု တို့၏ ခြေစမ်းပွဲကစားရာ ကွင်းနှင့်ပင် တူနေသေးတော့သည်ဟု ဆိုရလျှင် လွန်အံ့ မထင်။ အနီးစပ်ဆုံး လူငယ်များကိုပင် ကြည့်ပါ။

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိုကြည့်လျှင် အရှေ့တိုင်းရော၊ အနောက်တိုင်းရော၊ တောင်တိုင်းရော၊ မြောက်တိုင်းရော၊ အကုန်ရောနေသည့် မော်ဒယ်များ၊ ဂျစ်တူးတူး မိုက်ကန်းကန်း လူငယ်ကျီးကန်းအုပ်များက တစ်မျိုး။ ကုပ်ချောင်းချောင်း နွေးကွေးကွေး လူ့ခရုအုပ်များက တစ်ဘာသာ။

နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာကို ကြည့်ပြန်တော့လည်း မျှော်လင့်ချက်က မည်မည်ရရ မရှိ။ သူတို့ကို မေးကြည့်လိုက်ရင်လည်း ဆင်ပဲ ဖမ်းတော့မှာ

လိုလို၊ ကျားပဲ ဖမ်းတော့မှာလိုလို၊ ပြီးတော့လည်း ကြုံရာကွေ့မှာ ကြုံရာ
တက်နှင့် လှော်နေကြသည့် အားမရဖွယ် ပုံသဏ္ဌာန်များကို တွေ့နေရသည်။
ဤသို့ စသည့် လူ့ယဉ်ကျေးမှု ပဒေသာပင်များကို တွေ့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

လူငယ်များကို အပြစ်ပြောနေခြင်း မဟုတ်ပါ။ လူငယ်၏သန္တာန်
ဟူသည် ကောင်းတာရော၊ မကောင်းတာရော အရောခံရလေ့ရှိပါသည်။
မိမိပြောချင်သည်က လူငယ်အများစုမှာ ထင်ဟပ်နေသည့် ပုံရိပ်အချို့ကို
ပြောခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပုံရိပ်များ၏ မူလသဏ္ဌာန်က မည်သည်လို့ အတပ်
မပြောနိုင်ပေမယ့် သေချာတာတစ်ခုတော့ ပြောရဲသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ခေတ်
ကြီးက ပေးလိုက်သော အသီးအပွင့်တွေဖြစ်တာကတော့ အသေအချာပါ။

ပထဝီနယ်နိမိတ်အရ ကြည့်ပြန်လျှင်လည်း မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု
နယ်မြေဟူသည် တရုတ်တောင်တန်းနှင့် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာကြားက ကမ်းခြေ
အဆင့်သာ ရှိပါသည်။ ဤရှုမြင်ချက်သည် ယဉ်ကျေးမှုပထဝီ နယ်နိမိတ်
အရသာ ကြည့်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး နယ်
နိမိတ်များကို ထည့်၍မကြည့်သေးပါ။ အဆိုပါ ပိုမို ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး
ရှိလှသော နယ်နိမိတ်များကိုပါ ထည့်တွက်ကြည့်ပါက စိတ်ပူတတ်သူ
ဆိုလျှင် မနက်ဖြန်ပဲ ကမ္ဘာဖျက်မိုးမိတော့မလို ခံစားသွားရနိုင်ပါသည်။

ဤသို့ဆိုလျှင် မျိုးဆက်သစ် ရဟန်းတော်များအနေဖြင့် မည်ကဲ့သို့
ပြင်ဆင်ထားမည်နည်း။ ရှင်းပါသည်။ ပြုပြင်ဖို့ မလွယ်တော့သည့် ရရှိ
ပြီးသား အကျိုးတရားတို့ကို ခဏအသာထား၊ နောင်ဆက်လက် သီးပွင့်
လာမည့် အသီးအပွင့်များ အတွက် ပြင်ဆင်ရပါမည်။ မည်သည့်ကိစ္စက
စတင်ပြုပြင်ပါမည်နည်း။

ကိုယ်ကျင့်တရားကိစ္စက စမလား၊ ပညာရေးကိစ္စက စမလား၊
လူမှုရေးကိစ္စက စမလား။ စချင်တာကစ လုပ်စရာတွေ အများကြီး ဖြစ်နေ
သည်။

ဘယ်လို စမည်နည်း။ ရဟန်းတော်များအနေဖြင့် မြန်မာ့လူ့ဘောင်
အဖွဲ့အစည်း၏ အထွေထွေပုံရိပ်များ၏ နောက်ကွယ်က အခရာကျသော၊
ကိုိုင်တွယ် မမြင်သာသော မိခင်စံနှုန်းများကို ပိုမို မြှင့်တင်ပေးဖို့ လိုအပ်နေ
သည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

ကိုင်းတွယ်မမြင်သာသော နောက်ကွယ်ကစံနှုန်းများကို မြှင့်တင်ရေးတွင် မိမိတို့ကား ရဟန်းတော်များဖြစ်သည့်အလျောက် အဖဉာဏ်ရှင်၏ လမ်းစဉ်ဓမ္မများကို ခေတ်သစ်လူမှုအပြောင်းအလဲလှိုင်းများနှင့် အံဝင်မည့် နည်းစနစ်များကို လေ့လာဖော်ထုတ်၍ ချမှတ်သင်ကြားပေးရပါမည်။ ရဟန်းတော်များသိကြပြီးသည့် အတိုင်း အဖဉာဏ်ရှင်၏ ဓမ္မဥယျာဉ်တွင် အသီးအပွင့်မျိုးစုံရှိနေပါသည်။ လူတန်းစားအမြင်များ၊ ကလေးငယ်များနှင့် အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကိစ္စများမှ အစ ပုဂ္ဂလိကလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် အများအတွက် စွန့်လွှတ် အနစ်နာခံမှု၊ ဥပဒေအရင်းအမြစ်များနှင့် ခေါင်းဆောင်မှု သဘောတရားများ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားတည်တံ့မှုနှင့် နောက်ဆုံးဘဝ၏ ငြိမ်းချမ်းရာကို ရှာဖွေမှုအများဆုံး သုံးမကုန်၊ ဖြုန်းမကုန် ပေါများလှပါသည်။ သုံးတတ်ဖို့သာ လိုပါသည်။

လူငယ်တစ်ဦးပြောသော စကားတစ်ခွန်းကို အမှတ်မထင် ကြားဖူးပါသည်။

သူ့ဘုန်းဘုန်းဆီက ကော်ဖီတောင်းသောက်နေ၍ နောက်ကပါလာသူ သူ့သူငယ်ချင်းက မလှူသည့်အပြင် ခေါင်းလောင်း ဝင်ထိုးနေရကောင်းလားဟု အပြစ်ပြောနေ၍ အဆိုပါလူငယ်က ဆင်ခြေကန် ပြန်ပြောသည့် စကားပါ။

“ မင်း ဘာသိလဲ၊ ငါတို့နိုင်ငံယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းဆိုတာ တို့ဘုန်းဘုန်းတို့ဆီက စီးဆင်းလာတာကွ၊ တို့ကို အမြဲတမ်းစောင့်ရှောက်တယ်၊ ကျွေးမွေးတယ် ” တဲ့။

သူပြောတာ တကယ်မှန်၊ မမှန်တော့မသိ၊ တော်တော်တာဝန်ကြီးတဲ့စကားလို့တော့ သဘောပေါက်မိသည်။ တွေးကြည့်ရင်ပေါ့လေ...

ဘိက္ခုသကျလောကပဏ္ဍိတ

လူငယ်ဆိုတာ အဖြူထည်လေးတွေပါ

တစ်ခါတလေ အွန်လိုင်းမှာ စာတွေရေးနေတဲ့ ဘုန်းဘုန်းကို တချို့က လူငယ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆုံးမစာတွေ များများလေး ရေးပေးဖို့ လျှောက်ထားတောင်းဆိုတာတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ပြည်ပရောက် မြန်မာလူငယ်များအကြောင်း၊ မြန်မာတွေရဲ့ အသောက်အစား၊ လောင်းကစားနဲ့ အပျော်အပါးတွေမှာ အလွန်အကျွံဖြစ်နေတဲ့အကြောင်း၊ ကိုယ်ကျင့်တရားတွေ ပျက်ပြားနေပြီး ဘာသာတရားနဲ့ ဝေးကွာနေတဲ့အကြောင်း စသဖြင့် သူတို့ သိတာလေးတွေ ပြောပြရင်း ဘုန်းဘုန်းရဲ့ ကလောင်အားနဲ့ တားဆီးပေးဖို့ လျှောက်ထားလာကြတယ်။ လူတွေဆိုတာ လူအချင်းချင်းပြောရင် လက်မခံချင်ကြတဲ့ သဘောတွေ ရှိတဲ့အတွက် ဘုန်းဘုန်းတို့လို သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်တွေရဲ့ အားနဲ့ အမှားလေးတွေကို ပြုပြင်ပေးစေချင်တဲ့ သဘောပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကောင်းစေချင်တဲ့ စေတနာ အရင်းခံ လျှောက်ထားလာတာဖြစ်လို့ ဘုန်းဘုန်းတို့ အနေနဲ့လည်း အမှန်ကို ပြောရင် မကြိုက်တတ်တဲ့ လောကကြီးမှာ မကြိုက်တာကို ဘေးဖယ်ပြီး ကောင်းတာလေးတွေနဲ့ ပြောင်းစရာလေးတွေကို ပေးနိုင်အောင် ကြိုးစားရတာဖြစ်ပါတယ်။

အမှန်တော့ အကျင့်ပျက် ခြစားပြီး မကောင်းမှုတွေမှာ အားပါတာ ဘာသာတရားနဲ့ ဝေးလာလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ဝေးလာနေကြတဲ့သူတွေဟာ လူငယ်တွေချည်းပဲ မဟုတ်ပါဘူး။ လူရွယ်လူကြီးတွေလည်း အများချည်း ရှိနေတတ်ပါတယ်။ လူလတ်ပိုင်းနဲ့ လူကြီးပိုင်းတွေက ပိုလို့တောင် ဆိုးနေမလားပဲ။ တစ်ခါတလေ လူငယ်တွေ ပြောင်းလဲပျက်စီးစေတဲ့

အကြောင်းတွေထဲမှာ အဲဒီလူ လူရွယ်၊ လူကြီးတွေရဲ့ နည်းပေးလမ်းပြမှု တွေက အများကြီးပါနေတာကို တွေ့ရတတ်ပါတယ်။ ကလျာဏမိတ္တဆိုတဲ့ မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း၊ နည်းပေးလမ်းပြမှုကောင်းထဲမှာ မပါဝင်တဲ့ လူရွယ်လူကြီးတွေနဲ့ တွေ့ဆုံပေါင်းသင်းမိကြတဲ့ လူငယ်များဟာ အဲဒီ စိန်ယာကြီးတွေရဲ့ အားပေးအားမြှောက်ပြုမှုတွေကြောင့် တစ်ခါမှ မလုပ်ဖူးတဲ့ အသောက်အစား၊ အလောင်းအစားနဲ့ အပျော်အပါးတွေမှာ လုပ်တတ်လာ တော့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အလုပ်ပင်ပန်းတာရယ်၊ စိတ်ဖိစီးမှုများနေတာရယ်၊ လွတ်လပ်တာရယ်၊ ဘာသာတရား အခြေမခိုင်တာတွေရယ်၊ မကောင်းတဲ့ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းကို ပေါင်းမိတာတွေရယ် စတာတွေက လူငယ်တွေ ကို မကောင်းတဲ့ဘက်က ရုန်းမထွက်နိုင်အောင် ဖြစ်စေတတ်တဲ့ သဘော တွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။

တကယ်တမ်းပြောရရင် လူငယ်လေးတွေဟာ အဖြူထည်လေး တွေပါပဲ။ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းရင်၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်း ကောင်းရင်၊ ပင်ကိုသဒ္ဓါတရားအားကောင်းရင် အလွယ်တကူ ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်တဲ့ အဖြူထည်ကောင်းလေးတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခါတလေ သူတို့ကို ဆုံးမဖို့ ပြောကြပေမယ့် သူတို့ကိုယ်တိုင်ကတော့ ဘုန်းဘုန်းတို့ ဆုံးမတဲ့ အဆုံးအမ၊ အသိပညာပေးမှုအပိုင်းတွေမှာ မသိကြလို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ လူငယ်အတော်များများ သိကြပါတယ်။ သူတို့လေးတွေရဲ့ လုပ်ရပ်လေး တွေ မကောင်းဘူးဆိုတာလည်း သူတို့ကိုယ်တိုင် သိကြပါတယ်။ ခက်တာ က အဲဒီအသိနောက်ကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က လိုက်ပြီး မရုန်းထွက်နိုင်ကြ တာဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ရုန်းထွက်မယ်လို့ ကြံမိရင်လည်း ခုနပြောခဲ့တဲ့ စိန်ယာကြီးတွေရဲ့ အဆွယ်အပြောလေးတွေကြောင့် မရုန်းထွက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေတာလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။

ဒါဆို ဘာဖြစ်လို့ လူငယ်တွေဟာ အဖြူထည်လေးပါလို့ ပြောရတာ လည်းဆိုရင် လူငယ်လေးတွေဟာ ကလျာဏမိတ္တကောင်းတွေကိုသာ ပေါင်းသင်းဆည်းကပ်မိလိုက်ရင် အပြောင်းအလဲကောင်းတွေနဲ့ အားအင် တွေကို ဖြစ်ထွန်းစေလို့ပါပဲ။ ဘုန်းဘုန်း မြန်မာပြည်မှာ တရားပွဲတွေ

ကြတဲ့အခါ တရားပွဲတွေမှာရော၊ လူမှုကူညီရေးအသင်းတွေမှာရော၊ အများ အကျိုးပြုလုပ်ငန်းလေးတွေမှာရော တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင် လှုပ်ရှားနေတဲ့ လူငယ်တွေကို အများကြီး တွေ့ကြုံခဲ့ရပါတယ်။ သူတို့လေး တွေကိုလည်း အားပေးစကား၊ ဆုံးမစကားလေးတွေ အများကြီး ပြောခဲ့ဖူး ပါတယ်။ အဲဒီကလေးတွေဟာ အသက်အရွယ်ပိုင်းအရ ကြည့်မယ်ဆိုရင် အခုပြည်ပမှာ အလုပ်လာလုပ်နေကြတဲ့ လူငယ်တွေ အရွယ်လောက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သူတို့နေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်၊ သူတို့တွဲနေတဲ့ ကလျာဏ မိတ္တူ၊ သူတို့ ကိုယ်တိုင်ရဲ့ ခံယူလုပ်ဆောင်ချက်တွေကြောင့် ငယ်ပေမယ့် အတော် ကို အားရှိကြတဲ့ လူငယ်လေးတွေ ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ပြည်ပမှာရောက်နေတဲ့ လူငယ်လေးတွေထဲမှာလည်း အဲဒီလို မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း၊ အပေါင်းအသင်းကောင်းနဲ့ ပင်ကိုသဒ္ဓါတရား အခြေခံကောင်းရှိနေကြတဲ့ လူငယ်လေးတွေ အများကြီး ရှိနေတတ်ပါ တယ်။ လုပ်ငန်းပင်ပန်းတဲ့ကြားက အမျိုးဘာသာ၊ သာသနာတော်အတွက် အားကျိုးမာန်တက် ဆောင်ရွက်နေကြတဲ့ လူငယ်လေးတွေလည်း အများ ကြီးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆိုတော့ကာ လူငယ်လေးတွေဟာ အဖြူထည်လေးတွေ ဖြစ်တဲ့ အတွက် ဘဝမှာ ပြုပြင်လိုက်မယ်ဆိုရင် မဖြစ်နိုင်တာ ဘာမှ မရှိဘူး ဆိုတာ အသေအချာပဲဖြစ်ပါတယ်။ လူငယ်သဘာဝ ပျော်ပါးတတ်ကြပေ မယ့် ကိုယ့်ရဲ့ အပျော်အပါးကို အလွန်အကျွံမဖြစ်စေဖို့၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပြုပြင်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဖြူထည်ဆိုတဲ့ ငယ်ရွယ်တဲ့ ဂုဏ်ကို အရင်းပြုပြီး ကိုယ့်ရဲ့ ငယ်ရွယ်တဲ့အချိန်တွေကို အကျိုးရှိအောင် အသုံးချဖို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်လို့ အပျော်အပါးများပြီး အချိန်ကုန်တာ တွေ၊ ဘဝမှာ ဘဝမှာ ဆုံးရှုံးတာတွေ ရှိနေတယ်ဆိုရင်လည်း အချိန်မီ ရုန်းထွက်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မမှားသောရှေ့နေ၊ မသေသော ဆေးသမားဆိုတာ မရှိတဲ့အတွက် အမှားတစ်ခုခုကို လုပ်မိတဲ့အခါမှာလည်း အဲဒီ အမှားကို မှားမှန်းသိသိ

နဲ့ ဆက်လျှောက်နေတဲ့အဖြစ်မျိုး မဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပျက်အစဉ် ပြင်ခဏဆိုသလို အပျက်တွေရှိနေရင်လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြင်နိုင်အောင် အားထုတ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သေချာတွေးကြည့်ရင် ဒီနေ့ခေတ် လူငယ်အတော်များများ လိုအပ်နေတာက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြုပြင်နိုင်တဲ့စွမ်းအားပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်သူတွေ ဘာပြောပြော လူဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အသိဆုံးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်မှာ ဘာဖြစ်နေတယ်၊ ကိုယ့်မှာ ဘာရှိနေတယ်၊ မရှိဘူးဆိုတာ၊ ကိုယ်ဘာလုပ်တယ်၊ မလုပ်ဘူးဆိုတာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ပဲ အသိဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အသိဆုံးဖြစ်တဲ့အတွက် ကိုယ့်ရဲ့စိတ်ကို အကောင်းဆုံး ပြုပြင်ထိန်းကျောင်းဖို့ဟာလည်း ကိုယ့်မှာပဲ တာဝန်အရှိဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ အဓိကက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သိအောင်ကြိုးစား၊ ပြီးရင် ပြုပြင်နိုင်အောင် အားထုတ်၊ နောက် ဒီအကောင်းဆုံးအခြေအနေကို မပျောက်မပျက်အောင် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်း၊ ဒါဆိုရင် လူငယ်တိုင်းဟာ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အဖြူထည် လူငယ်လေးတွေ ဖြစ်နေကြမှာ အမှန်ပါပဲ။

အဲဒီလိုမှ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မသိဘူး ဆိုရင် ဒါက ဘဝမှ ကျရှုံးဖို့နဲ့ မထူးဇာတ်ခင်းဖို့အတွက် တွန်းအားတွေပဲ ဖြစ်စေတော့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

လူအတော်များများက ပြောတတ်ကြပါတယ်။ ပြည်ပရောက်လူငယ်အတော်များများဟာ ပျက်စီးနေတတ်ကြတယ်တဲ့။ ပျက်စီးတတ်တာကတော့ ပြည်တွင်းမှာ ရှိနေတဲ့သူတွေလည်း ပျက်စီးနေတာပါပဲ။ အဓိကကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့ပါပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထိန်းသိမ်းဖို့ ဆိုတာကလည်း ထိန်းသိမ်းပြုပြင်နိုင်တဲ့ အသိပညာရှိဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အသိ ရှိဖို့ဆိုတာ ဒီအတိုင်း နေလို့ကတော့ ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အသိရှာမှ အသိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အသိရှာချင်ရင် စာများများ ဖတ်ဖို့ လိုပါတယ်။

နိုင်ငံတကာနဲ့ ယှဉ်ရင် မြန်မာလူမျိုးတွေဟာ စာဖတ်အလွန် အားနည်းတာကို တွေ့ရတတ်ပါတယ်။ စာဖတ်အားနည်းတဲ့သူဟာ အသိပညာ အားနည်းတတ်ပြီး အသိပညာအားနည်းရင် ဆင်ခြင်တုံတရား နဲ့ ထိန်းသိမ်းပြုပြင်မှုတရားပါ အားနည်းတတ်တဲ့အတွက် ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် ပြုပြင်နိုင်မှု၊ အမှား၊ အမှန်ကို ခွဲခြားနိုင်မှုဟာလည်း လျော့နည်းလာ နေတော့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ကာ လူငယ်တွေ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြုပြင်နိုင်စွမ်းတွေ ရှိလာအောင် အသိပညာ ဗဟုသုတ များများ ရှာကြဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေ့ အိုင်တီခေတ်မှာ အသိပညာရှာဖို့ဆိုတာ နိုင်ငံခြား ရောက်နေ သူတွေအတွက် အလွန်လွယ်ကူတဲ့ကိစ္စပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အိုင်တီခေတ်ကြီးမှာ အင်တာနက်ကို အသုံးပြုပြီး အသိပညာ ဗဟုသုတ ရှာဖွေကြမယ်ဆိုရင် လိုချင်တဲ့ ပညာရပ်ကို အကုန်လုံး ရှာဖွေနိုင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ဘာသာရေးစသဖြင့် ဘယ်လိုပညာရပ်မျိုးမဆို လူငယ် တွေအနေနဲ့ ငယ်တုန်းမှာ၊ အခွင့်အရေး ရှိတုန်းမှာ ကြိုးစားရှာဖွေကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အပျော်အပါးတွေကို လျှော့ပြီး ကိုယ့်ဘဝအတွက် ရသင့် ရထိုက်တာ၊ ရှိသင့်ရှိထိုက်တာကို အချိန်ပေးပြီး ရှာဖွေနိုင်အောင် ကြိုးစား ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်လွန်းတဲ့ ခေတ်ကြီးမှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနောက်ကိုပဲ လှိုက်မနေဘဲ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ အကျင့်တရားပိုင်း ဆိုင်ရာ တိုးတက်စေဖို့အတွက် ဘာသာရေး အသိဟာလည်း သိပ်ကို အရေးကြီးလှတာ ဖြစ်ပါတယ်။

လူငယ်တွေအနေနဲ့ တို့အရွယ်ဟာ ငယ်ပါသေးတယ်၊ ဘာသာရေး ဟာ တို့အတွက် မလိုအပ်ပါဘူးလို့ မတွေးလိုက်ပါနဲ့။ ငယ်ရွယ်သူတွေ အတွက်လည်း ဘဝမှာ တရားလေးတွေနဲ့ တွဲထားနိုင်မှ အချိန်မရွေး ပြောင်းလဲနေတဲ့ ဘဝအပြောင်းအလဲကို ခံလာနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ငယ်ရွယ်သူတွေရဲ့ ဘဝမှာ တရားဓမ္မတွဲထားနိုင်တာဟာ တောထွက်ပြီး လွတ်မြောက်ရာကို ရှာဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ရှေ့ဆက်ပြီး ဘဝမှာ ဖြတ်သန်း ရမယ့် အချိန်တွေအတွက် ဘဝအတက်အကျ အနိမ့်အမြင့်ကို ခံနိုင်ရည်

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

ရှိအောင်နဲ့ ဘဝတစ်ခု ယိမ်းယိုင်မှုမပြုနိုင်အောင် ဘာသာတရားနဲ့ အားပြုထားတဲ့သဘောပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမ တရားတော်တွေကို နှလုံးသားမှာ အသုံးချဘာသာရပ်တစ်ခုအနေနဲ့ ထည့်သွင်းတည်ဆောက်ထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို တရားဓမ္မနဲ့ နေနိုင်ဖို့အတွက်လည်း အဓိကလိုအပ်တာက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြုပြင်နိုင်မှု၊ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းကို ပေါင်းသင်းနိုင်မှုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အချုပ်ပြောရင် လူငယ်တွေ ပျက်စီးနေကြတယ်လို့ ပြောနေကြတာတွေ ရှိနေပေမယ့် ဘုန်းဘုန်းအနေနဲ့ကတော့ အဲဒီလို မပြောလိုပါဘူး။ လူငယ်တွေ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြုပြင်မှု အားနည်းနေကြတယ်လို့ပဲ ကောက်ချက်ပေးလိုတာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူငယ်ဆိုတာ ငယ်ရွယ်တဲ့ ဂုဏ်ပိုင်ရှင်တွေဖြစ်တဲ့အတွက် အဖြူထည်ဖြစ်နေတဲ့ လူငယ်တွေမှာ လိုအပ်နေတာက ပြုပြင်နိုင်မှုပါပဲ။ အဲဒီလို ပြုပြင်နိုင်ဖို့ အဓိက ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပြုပြင်ချင်တဲ့ စိတ်ရှိဖို့နဲ့ ကိုယ့်ကို ပြုပြင်လာနိုင်အောင် အထောက်အကူ ပြုပေးမယ့် ကလျာဏမိတ္တလို့ခေါ်တဲ့ အပေါင်းအသင်းကောင်း ရှိဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အောင်မြင်ချင်ရင် အောင်မြင်မှုကို လမ်းပြပေးနိုင်တဲ့သူနဲ့ ပေါင်းသင်းရမှာဖြစ်တဲ့အတွက် ကိုယ့်အပေါင်းအသင်းဟာ အရက်သမားလား၊ ဖဲသမားလား၊ တကယ့်စစ်မှန်တဲ့ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းလား၊ ကိုယ့်ကို အကျိုးပြုမယ့်သူလား၊ ကိုယ့်ကို ချောက်တွန်းမယ့်သူလား စတာတွေကိုလည်း ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်ပေါင်း သင်းကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်လည်း ပြုပြင်မယ်၊ အပေါင်းအသင်းကလည်း ပြုပြင်ပေးမယ်ဆိုရင် လူငယ်တွေဟာ အမှန်တကယ်ပဲ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အဖြူထည်လေးတွေ ဖြစ်နေမှာ အသေအချာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဘဝမှာ လူငယ်တွေပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လူရွယ်တွေပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အိုပယ်တွေပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြုပြင်နိုင်မယ်ဆိုရင် မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ ဘာမှ မရှိတဲ့အတွက် လူငယ်မှသည် အဖြူထည်၊ လူရွယ်မှသည်

၅၀

သာသနာပျိုးခင်း

အဖြူထည်၊ အိုပယ်မှသည် အဖြူထည်ဆိုတဲ့ အပြစ်ကင်းဆုံး၊ အဖြူစင်ဆုံးဘဝတွေကို ပိုင်ဆိုင်ကြတဲ့ အဖြူထည် လူသူကြွယ်တွေဖြစ်အောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အသိ၊ သတိ အမြဲရှိပြီး အကောင်းဆုံး ပြုပြင်ထိန်းကျောင်းနိုင်တဲ့သူများ ဖြစ်အောင်သာ အချိန်ရှိခိုက် ကြိုးစားလိုက်ကြဖို့ အလေးအနက် တိုက်တွန်းသမှု ပြုလိုက်ရပါတယ်။

အရှင်ဝိစိတ္တ (မနာပဒါယိ)

ချီးမြှောက်ခြင်းနှင့် နှိမ့်ချခြင်း

စာရေးသူတို့ မြန်မာစာပေလောကတွင် သမန္တစက္ခုဒီပနီ၊ စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်း၊ ကဝိလက္ခဏသတ်ပုံကျမ်း၊ မဃဒေဝလင်္ကာသစ် ဟူသော ကျမ်းစာများ ရှိပါသည်။ အကြောင်းအရာ အမျိုးစုံလှ၍ ဗဟုသုတ ဟင်းလေးအိုးကျမ်းကြီးများဟု ပညာရှင်များက ခေါ်ဆိုကြသည်။ မြန်မာမှု ဗဟုသုတ ရှာမှီးကြသော စာပေသုတေသီများသည် ယင်းကျမ်းကြီးများကို အမြဲဆောင်ထားကြသည်။ ဤမျှ များပြားလှသော ဗဟုသုတများကို ရှာဖွေစုဆောင်းကာ ရေးသားပြုစုသွားကြသော ရှေးပညာရှင်များ၏ လုံ့လ ဥဿာဟကား အံ့မခန်းနိုင်ပင်။ ကျေးဇူးကား ဆပ်၍ မကုန်နိုင်တော့ပြီ။

နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်-မန္တလေး) တို့ ရှိ ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ မြန်မာစာပေဌာနတွင် ဖော်ပြပါကျမ်းများအနက် သမန္တ စက္ခုဒီပနီကျမ်းနှင့် မဃဒေဝလင်္ကာသစ်ကို မဟာဓမ္မာစရိယ (ပ၊ ဒု) နှစ် တန်းတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ စာရေးသူအရှင်သည် မဃဒေဝလင်္ကာသစ် ကို ပို့ချပေးဖြစ်ရာ ပိုဒ်ရေ ၁၈၅-၌ ပါရှိသော အောက်ပါစာပိုဒ်ကလေးကို ပို့ချပေးဖြစ်ပါသည်။

“သူ့ကို ချီးမြှောက်၊ ကိုယ့်ဂုဏ်မြှောက်၏၊ ယွင်းဖောက်အလို၊ ဝန်မတို နှင့်၊ သူ့ကို ဂုဏ်နှိမ့်၊ ကိုယ့်ဂုဏ်နှိမ့်၏”

အဓိပ္ပာယ်မှာ သူတစ်ပါးကို ချီးမြှောက်လျှင် ကိုယ့်ဂုဏ်သိက္ခာမြှောက် လာ၏။ မြင့်တက်လာ၏။ အလိုအဇ္ဈာသယ ဖောက်ပြန်ပြီး သူတစ်ပါးကို ဝန်မတိုသင့်ပါ။ အကယ်၍ ဝန်တိုက ယုတ်ညံ့သောစိတ်ထားဖြင့် သူတစ်ပါး

ဂုဏ်သိက္ခာကို နှိမ့်ချပြောဆိုမည်ဆိုလျှင် ကိုယ့်ဂုဏ်သိက္ခာပင် နိမ့်ကျသွားတတ်၏ ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

လူအများနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ရာ၌ စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းမွေးမြူဖို့ လိုသည်။ မေတ္တာ၊ မုဒိတာစိတ် ထားရှိဖို့ လိုသည်။ လူမှုရေးနားလည်ဖို့ လိုသည်။ သူတစ်ပါးအလုပ်အကိုင် အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းခြင်း၊ စီးပွားတက်ခြင်း၊ ရာထူးတက်ခြင်းစသော ကိစ္စများကို သိရသောအခါ ဝမ်းမြောက်ပေးရမည်။ ထိုအခါ လူအများက “ ဤသူသည် စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်း ရှိသူတည်း” ဟု အောက်မေ့ကြကာ ကြည်ညိုလေးစားသွားကြပေလိမ့်မည်။ ထိုသို့မဟုတ်ဘဲ ဆီလိုအပေါက်ရှာကာ ကြံဖန်ကဲ့ရဲ့မည်ဆိုလျှင် လူအများက အထင်အမြင်သေးကာ အကြည်ညိုတန်သွားကြပေလိမ့်မည်။

ချီးမြှောက်ခြင်းဟူသည်

“ချီးမြှောက်ခြင်း” ဟူရာ၌ ပစ္စည်းဝတ္ထုပေးကမ်းချီးမြှင့်ခြင်းလည်း ပါ သည်။ ချီးမွမ်းစကားပြောကြားခြင်းလည်း ပါသည်။ ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူကြောင်းစကားပြောကြားခြင်းလည်း ပါသည်။ အလှူမင်္ဂလာဆောင် စသော အခမ်းအနားများသို့ တက်ရောက်အားပေးခြင်းလည်း ပါသည်။

လူအများတို့သည် မိမိတို့၌ မင်္ဂလာဆောင်၊ အလှူစသော အခမ်းအနားများရှိလျှင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော ဆရာတော်ကြီးများကို ပင့်တတ်ကြသည်။ ရာထူးဂုဏ်သိန်ရှိသူများကို ဖိတ်ကြားတတ်ကြသည်။ ထိုသူများ ကြွရောက်အားပေးလျှင် လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူလေ့ရှိကြသည်။

ထို့ကြောင့် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော ဆရာတော်ကြီးများ၊ ရာထူးဂုဏ်သိန်ရှိသူများအနေဖြင့် အခြေအနေပေးလျှင် တက်ရောက် ချီးမြှင့်သင့်ကြပေသည်။ ချီးမွမ်းစကား၊ ဝမ်းမြောက်စကား အနည်းငယ်ပြောကြားသင့်ကြပေသည်။ ရာထူးဂုဏ်သိန် အရှိန်အဝါရှိသူတို့၏ စကားတစ်ခွန်းသည် လွန်စွာထိရောက်ပေသည်။ ၎င်းတို့၏စကားများကို လူအများက အလေးအမြတ်ထား မှတ်သားတတ်ကြသည်။ ချီးမွမ်းစကားကလေး တစ်ခွန်း

ပြောကြားခြင်းသည်လည်း နှုတ်အားဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။
ထိုသို့မဟုတ်ဘဲ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချစကား ပြောကြားလိုက်ပါက မိမိအပေါ် အထင်
အမြင်သေး ဖြစ်သွားကာ မိမိဂုဏ်သိက္ခာ နိမ့်ကျသွားနိုင်ပေသည်။

မိတ်ဆွေကိုချီးမြှောက်မှု

အရှေ့ပါးတောအရပ်၌ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်နန္ဒိယနှင့် အရှင်
ကိမ္ဗိလတို့ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကြသည်။ ညီညီညွတ်ညွတ်နှင့် သုံးကိုယ်
တစ်စိတ် နေထိုင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ယင်းတောသို့ မြတ်စွာ
ဘုရားရှင် ကြွတော်မူလာသည်။ ညီညီညွတ်ညွတ်နေထိုင်ကြခြင်းကို ချီး
မြှောက်အားပေးသည့်အနေဖြင့် ကြွရောက်တော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်က သာကြောင်း မာကြောင်း စကား၊ ဆွမ်းကွမ်း
ပြည့်စုံမှု ရှိ၊ မရှိ၊ ညီညီညွတ်ညွတ် ရှိ၊ မရှိ စသည် မေးမြန်းတော်မူသည်။
အရှင်အနုရုဒ္ဓါက ၎င်းတို့သုံးပါး ညီညွတ်စွာနေထိုင်ကြသည့်အကြောင်း
ပြန်လည် လျှောက်ထားသည့် စကားရပ်များတွင် အောက်ပါ စကားရပ်လည်း
ပါရှိပေသည်။

“ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဤတော၌နေသော
အကျွန်ုပ် စိတ်သန္တာန်ဝယ် ‘ငါသည် အရတော်စွတကား၊ ငါသည် ကောင်း
စွာ ရအပ်စွတကား၊ အကြင်ငါသည် ဤသို့သဘောရှိသော သီတင်းသုံးဖော်
တို့နှင့် အတူတကွ နေရပေ၏’ဟု အကြံဖြစ်ရှိပါ၏။

(မဟာဗုဒ္ဓဝင်၊ စတွေ၊ ၈-၉)

အရှင်နန္ဒိယနှင့် အရှင်ကိမ္ဗိလတို့ကလည်း ဤနည်းတူပင် လျှောက်
ထားကြသည်။ ယင်းစကားရပ်မှာ မိမိနှင့်အတူနေ သီတင်းသုံးဖော်များ
စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းရှိကြောင်း ချီးမွမ်းစကားဖြစ်၍ နှုတ်အားဖြင့်
ချီးမြှောက်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ရှင်ရဟန်းများ အတူတကွ နေထိုင်ကြရာ၌
အတူနေ သီတင်းသုံးဖော်၏ ကောင်းသည့်အကြောင်းကိုသာ ပြောရပေမည်။
သို့မှ အချင်းချင်း ညီညွတ်နေနိုင်ပေမည်။ အပြစ်အနာအဆာများကို ပြောပါ
က ခိုက်ရန်ဖြစ်ကာ အချင်းချင်း ညီညွတ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

တပည့်ကိုချီးမြှောက်မှု

စာသင်တိုက်တည်ထောင်၍ တပည့်တပန်း မွေးနေကြသော ဆရာများသည်လည်း တပည့်များကို အုပ်ချုပ်ရာတွင် ပဂ္ဂဟ (ချီးမြှောက်မှု) နှင့် နိဂ္ဂဟ (နှိပ်ကွပ်မှု) ဟူသော မူနှစ်မျိုးကို မလွဲမသွေ လက်ကိုင်ထားကြလေသည်။ ချီးမြှောက်သင့်သူကို ချီးမြှောက်၍ နှိပ်ကွပ်သင့်သူကို နှိပ်ကွပ်ရပေမည်။ ယင်းနှစ်မျိုးကို ပြုမူတတ်စေရန် အင်းဝခေတ်စာဆိုရှင် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက အောက်ပါအတိုင်း လမ်းညွှန်ထားပေးသည်။

“တရံတဆစ်၊ အပြစ်အနာ၊ ရှိသောခါမူ၊ ကွယ်ရာခေါ်၍၊ ဆုံးမလေ့၏။ သူရှေ့သူမှောက်၊ ပွဲပြင်ရောက်မူ၊ မြှောက်မြှောက်စားစား၊ သားအားပိုက်ဖြူး၊ မိဘကျူးသို့၊ ကျေးဇူးကိုသာ၊ ရှာကာရွေးဆို၊ ထဲကြည်ညိုလျက်”
(ကိုးခန်းဖျို့၊ ပုဒ်ရေ-၁၅၈)

တပည့်အပြစ်ကို ဆုံးမစရာရှိလျှင် ကွယ်ရာခေါ်၍ ဆုံးမပါ။ ကျေးဇူးစကား၊ ချီးမွမ်းစရာရှိလျှင်ကား လူပုံပရိသတ်အလယ်၌ ချီးမွမ်းမြှောက်စားပါဟု ဆိုလိုပေသည်။ မည်သူမဆို လူရှေ့သူရှေ့၌ အခေါက်ခံရလျှင်၊ အပြစ်တင်ခံရလျှင် မကြိုက်ပေ။ ချီးမွမ်းစကားပြောခြင်းကိုသာ ခံယူချင်ကြသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၉ နှစ်လောက်က ဖြစ်သည်။ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲတစ်ခုတွင် စာသင်သားရဟန်းတစ်ပါးက ဒကာတစ်ဦးကို လက်သီးဖြင့် ထထိုးသည်။ ထိုရဟန်းငယ်ကို စာချဆရာတော်တစ်ပါးက လူရှေ့ သူရှေ့မှာပင် ငေါက်ငမ်းဆုံးမပြန်သည်။ ရဟန်းငယ်က သူ့ကို လူထဲအရှက်ခွဲရကောင်းလားဟု အောက်မေ့သွားဟန်တူသည်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက် ဆွမ်းခံသွားချိန်တွင် ဆုံးမလိုက်သည့်ဆရာတော်ကို လမ်းမှ ဖြတ်ကာ ဓားဖြင့် ခုတ်သတ်လိုက်လေသည်။ သတိပြုဖွယ်ပင်။

စာသင်တိုက် ပဓာနနာယကဆရာတော်သည် နှိပ်ကွပ်သင့်သည့် တပည့်ကို နှိပ်ကွပ်ရသလို ချီးမြှောက်သင့်သည့် တပည့်ကို ချီးမြှောက်ရသည်။ ဤနေရာ၌ တပည့်များကို ချီးမြှောက်တတ်သည့် ဆရာတော်တစ်ပါးအကြောင်းကို ရေးသားတင်ပြလိုပါသည်။

မန္တလေးမြို့၊ ချမ်းအေးသာစံမြို့နယ် (ယခင်ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ်)

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၁၁

ဝါးခင်းကုန်းတိုက်ကျောင်းဆရာတော် ဦးဇဋ္ဌိလ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) သည် တပည့်များကို ဆိုခဲ့ပါ ချီးမြှောက်ခြင်းနှစ်မျိုးဖြင့် ချီးမြှောက်တတ်သည်။ ၎င်းကျောင်းတိုက်၌နေသော စာသင်သားများ စာမေးပွဲအောင်သောအခါ ဂုဏ်ပြုပွဲများကျင်းပကာ ချီးမြှောက်တတ်သည်။ အခြား စာသင်တိုက်၌ နေသော တပည့်များ လာရောက်ကန်တော့သည့်အခါ၌လည်း သင်္ကန်း (အကောင်းစားအဖိုးတန်) စသည် ချီးမြှောက်တတ်သည်။ ထူးချွန်သည့် တပည့်များအကြောင်းကိုလည်း လာလာသမျှသော ရဟန်းရှင်လူများအား ပြောပြကာ ဂုဏ်ယူလေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဆရာတော်ကို တပည့်များက ကြည်ညိုလေးစားကြကာ သံယောဇဉ် ရှိကြသည်။ ကြည်ညိုသူ ဒကာ၊ ဒကာမ များပေါများ၍ လာဘ်လာဘလည်း ပေါများလေသည်။

သူများဂုဏ်နိုးရသူ

တိတ္ထိများသည် မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာချိန်မှစ၍ လာဘ်လာဘ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ယင်းကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်နှင့် တပည့် သံဃာများအပေါ် အငြိုးအတေးကြီးစွာ ထားကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားရှင်နှင့် တပည့်သံဃာများ ဂုဏ်သရေညှိုးနွမ်းစေရန် စဉ်ဆက်မပြတ် အားထုတ်ကြကုန်၏။

တစ်ခါသော် သုန္ဒရီပရိပိုဇ်မကို သတ်၍ ဇေတဝန်ကျောင်းအနီး အမှိုက်ပုံ အောက်တွင် မြှုပ်ထားခိုင်းပြီးနောက် ကောသလမင်းကြီးထံ အကြောင်းကြား၍ ဇေတဝန်ကျောင်းထဲ ဝင်ရှာကြ၏။

တွေ့လျှင် အလောင်းကိုထမ်း၍ သာဝတ္ထိ တစ်မြို့လုံးအနှံ့ လိုက်လံ ပြသလျက် ဘုရားရှင်နှင့် တပည့်သံဃာများ ဂုဏ်သိက္ခာ ကျဆင်းအောင် ကြေညာကြသည်။

တရားခံအမှန်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်သောအခါ၌လည်း ၎င်းတို့ပင် အပြစ် ပေးခံရ၍ ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းသည်ထက် ပို၍ ကျဆင်းသွားရလေသည်။

(ဓမ္မ၊ ၄၊ ၁၊ ၈-၂၉၆)

နောက်တစ်ခုမှာ နိဂဏ္ဌများသည် ၎င်းတို့၏ ပစ္စည်းလေးပါး ဒကာ

၅၆

သာသနာ့ပျိုးခင်း

သီဟစစ်သူကြီး မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို နာယူရယူ၍ တပည့်အဖြစ်ကို ခံယူသွားသောအခါ၌လည်း မနာလိုဖြစ်ကာ “ရဟန်းဂေါတမသည် မိမိကို ရည်ရွယ်၍ သတ်သောအသားကို သိလျက်စားသည်၊ ဒါကြောင့် ပါဏာတိပါတကံထိုက်သည်” စသည်ဖြင့် ဝေသာလီအနွဲ့ လိုက်လံ ကြေညာကြလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်သိက္ခာနိမ့်ကျအောင် နှိမ့်ချကြလေသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သာလျှင် နောက်ဆုံးတွင် ဂုဏ်သိက္ခာ နိမ့်ကျသထက် ပို၍ နိမ့်ကျသွားရလေသည်။

(အံ၊ ၃၊ စာ-၂၄၊ သီဟသုတ္တ)

စေတနာ၏ သဘာဝသည် တန်ပြန်သဘော သက်ရောက်မှု ရှိတတ်သည်။ ကောင်းသောစေတနာသည် ကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ မကောင်းသောစေတနာမူကား မကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သည်။

သူတစ်ပါးကို ချီးမြှောက်မှုနှင့် နှိမ့်ချမှုတွင် အဆွေ စာဖတ်သူသည် မည်သည့် အရာကို ပြုချင်ပါသနည်း။

တက္ကသိုလ်သောတုဇန (မဟာဓမ္မာစရိယ)

သတိရှိဖွယ် အသွယ်သွယ်

တစ်လောဆီက ကျွန်မတို့ မိသားစု ခရီးထွက်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ သားက ၇ ယောက်စီးကားလေး ဝယ်လိုက်လို့ မြင်းမူမြို့မှ ဆွေမျိုးများနဲ့လည်း တွေ့ရအောင် ဘုရားစုံလည်း ဖူးရအောင်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်ကိုင်းအထိ ရောက်မယ့်လမ်းသစ်ကြီးက သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လမ်းသစ်မှာ မော်တော်ယာဉ် မတော်တဆမှုများ မကြာခဏ ဖြစ်ကြတဲ့ အတွက် သားက သတ်မှတ်ထားတဲ့ နှုန်းအတိုင်း မှန်မှန်ပဲ မောင်းပါတယ်။ နေပြည်တော် လမ်းမှာ ကားအသွားအလာ များပါတယ်။ အရှိန်ပြင်းပြင်းနဲ့ မောင်းပြီး ကျော်တက်သွားကြပါတယ်။

တစ်နေရာမှာတော့ စူပါရုဖ်ကားလေးက ကျော်တက်သွားပြီး ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ကားက တစ်ပတ်လည်ပြီး လမ်းဘေးကို ချော်ထွက်ပြီး ရပ်သွားပါတယ်။ လမ်းဘေးက မြေပြန့်ဖြစ်နေလို့ ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး။ ကျွန်မတို့ ကားကသာ အရှိန်များနေရင် ဝင်တိုက်မိမှာ အမှန်ပါပဲ။ သူတို့နားကို ရောက်တော့ ကားဘီးက ကွဲထွက်သွားတာ တွေ့ရပါတယ်။ ကားနောက်မှာ အသက်ကြီးကြီး အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ပါပါတယ်။ ကားမောင်းသမား သတိရှိလို့သာ ဘာမှ မဖြစ်တာပါ။

ဒီလိုလမ်းကို သွားမယ်ဆိုရင် ကားဘီးတွေ ကောင်းနေဖို့ လိုပါတယ်။ သားက ဘီးအသစ်တွေ လဲလာခဲ့ပါတယ်။ ၁၁၅ မိုင်မှာ နံနက်စာ ဝင်စားကြတော့ ကားရပ်နားရာနေရာမှာ ဆိုက်မတူ၊ အမျိုးအစားမတူတဲ့

ဘီးတွေ တပ်ထားတဲ့ ကားတွေလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ဒါဟာ သိပ်ကို အန္တရာယ်များပါတယ်။

အဝေးပြေး မှန်လုံကားတွေနဲ့ ခရီးသွားကြတဲ့အခါမှာ ယာဉ်မောင်း နှစ်ယောက်မထားဘဲ တစ်ယောက်တည်းမောင်းလို့ အိပ်ငိုက်ပြီး ကားမှောက် တာတွေလည်း ကြားဖူးပါတယ်။ ဦးပဉ္စင်း ဦးရေဝတ (သာသနာ့ပျိုးခင်း) တို့ မကြာခင်က တရားဟောဖို့ ခရီးသွားရာမှာ ကားသမားက အရက်တွေ မူးပြီး တခြားကားနဲ့ ပြိုင်မောင်းတဲ့အတွက် ကြုံပင်ကောက်မြို့မှာ လမ်းဘေး က စတိုးဆိုင်ကို ဝင်တိုက်ပြီး အိမ်ထဲကို ဝင်သွားပါတယ်။ သေတဲ့လူ သေပြီး ဦးပဉ္စင်းနှစ်ပါးလည်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရကြပါတယ်။ ဦးပဉ္စင်း ခေါင်းပေါက်ပြီး ခြောက်ချက် ချုပ်လိုက်ရပါတယ်။

ကျောက်မဲက ဆရာတော်တို့ စီးလာတဲ့ကားက ရှမ်းပြည်နယ်ဘက် မှာ ပေအတော်နက်တဲ့ ချောက်ထဲကို မှန်လုံကားကြီး ထိုးကျသွားပါတယ်။ ဆရာတော်က တင်ပါးဆုံရိုးနှစ်ဖက် ကျိုး၊ ခူးခေါင်းရိုးနှစ်ဖက်လုံး ကျိုးပြီး ခြေသလုံးကြွက်သားတစ်ဖက် ပျက်စီးသွားပါတယ်။ မသေကောင်း မပျောက် ကောင်းပါပဲ။

ဒီအဖြစ်အပျက်တွေဟာ Reckless လို့ခေါ်တဲ့ သတိကင်းမဲ့စွာ မဆင်မခြင်မောင်းလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကားလမ်းတွေက သိပ်ကောင်းနေတော့ သတိမထားတော့ဘဲ အရှိန်ပြင်းပြင်းနဲ့ မောင်းကြလို့ပါပဲ။ အပြန်လမ်းမှာ လည်း ကားအသစ်ကြီးတစ်စီး မှောက်ထားတာ တွန့်လိမ်ကြေမွနေတာ တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ သားအဖတွေ ကားအသစ်နဲ့ နေပြည်တော်အသွားမှာ ကားမှောက်ကြလို့ သားတစ်ယောက်နဲ့ ဖခင်တို့ ဆုံးသွားကြပါတယ်။ ကားအသစ်ကို အကြောင်းမသိဘဲ အရှိန်မြှင့်ပြီး မောင်းခဲ့ဟန် တူပါတယ်။

ဒီလို သတိနဲ့ မဆင်မခြင်မိလို့ အဖြစ်ဆိုးတွေနဲ့ ကြုံရတာ ကား လောကတစ်ခုတည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဘယ်လိုနယ်ပယ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဆင်ခြင် တုံတရား မရှိရင် မအောင်မြင်ဘဲ ရှုံးနိမ့်ကြရမှာပါပဲ။ အမွေရထားတဲ့ လူငယ်တစ်ယောက် ကိုင်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ မစဉ်းစားဘဲ သူများက ကျောက်တူး ပါလား ဆိုလိုက်ရင် မကျွမ်းကျင်ဘဲ လုပ်ဆောင်ရာက လူလိမ်ခံရပါတယ်။

ကွမ်းစိုက်တော့လည်း သဘောသဘာဝကို မလေ့မလာ၊ ဖိဖိစီးစီးလည်း မလုပ်ဘဲ အလုပ်သမားနဲ့ လွှတ်ထားတော့ သူများတွေ ကွမ်းစိုက်ပြီး ကြီးပွားနေတဲ့အချိန်မှာ အရှုံးပေါ်ပြီး လုပ်ငန်းပျက်သွားပါတယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရားကင်းမဲ့တော့ အမွေတွေလည်း စားမကုန်ဘူးထင်ပေမယ့် အားလုံး ဆုံးရှုံးသွားပါတော့တယ်။

အခုအချိန်မှာ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲကို အောင်ကြတဲ့ ကလေးတွေက ဘယ်ဘာသာရပ်ကို ရွေးမလဲဆိုတဲ့ လမ်းဆုံမှာ ရောက်နေကြပါတယ်။ အမှတ်မီတာနဲ့ ဝါသနာမပါတဲ့ ဆေးတက္ကသိုလ်ကို တက်မလား၊ အင်ဂျင်နီယာ မဖြစ်ချင်ဘဲနဲ့ မိဘက တိုက်တွန်းလို့ အင်ဂျင်နီယာကျောင်းကို တက်မလား၊ သူငယ်ချင်းနဲ့ အတူတူတက်ချင်လို့ သူယူတဲ့ဘာသာရပ်ကိုလိုက်ပြီး ယူမလား၊ ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ်ကို ဝါသနာပါပေမယ့် သိပ္ပံကမှ အလုပ်ရလွယ်လို့ ဝါသနာပါတာကို စွန့်မလား၊ အသက်ကလည်း (၁၆) နှစ်ကျော်ကျော်ဆိုတော့ လေးလေးနက်နက် မဆင်ခြင်တတ်သေးတဲ့အတွက် မှားသွားနိုင်ပါတယ်။ ဘဝလမ်းဖြောင့်အောင် သတိရှိရှိနဲ့ ရွေးချယ်တတ်ဖို့က အဓိကပါပဲ။

ကျွန်မရဲ့ မြေးတစ်ယောက်က ဉာဏ်ကောင်းပါတယ်၊ အခု ၁၂ တန်းအောင်ပြီးလို့ နိုင်ငံခြားတက္ကသိုလ်တစ်ခုခုမှာ တက်ရတော့မှာပါ။ သူ့ဖခင်က အင်ဂျင်နီယာဖြစ်ပြီး စက်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီတစ်ခု တည်ထောင်ထားပါတယ်။ အင်ဂျင်နီယာဖြစ်စေချင်ပေမယ့် သူက ဝါသနာ မပါပါ။ Computer Science လိုင်းကလည်း မလိုက်ချင်ပါဘူး၊ သူဝါသနာပါတာက Music (ဂီတ) ပါတဲ့။ သူလျှောက်လိုက်တဲ့ တက္ကသိုလ် Boston က North Eastern College မှာ သူလိုချင်တဲ့ ဂီတဘာသာရပ်နဲ့ တက်ခွင့်ရပါတယ်။ သူရွေးချယ်တဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာလမ်း ဖြစ်တဲ့အတွက် ထူးချွန်အောင် ကြိုးစားဖို့ပဲ လိုအပ်ပါတယ်။

ခရီးသွားတဲ့အခါ သူဟာ ဘယ်လိုအရပ် ဘယ်လိုဒေသကိုသွားမယ်ဆိုတဲ့ ရည်မှန်းချက်ရှိတယ်။ အဲဒီရည်မှန်းချက်အတိုင်း မဆုတ်မဆိုင်းဘဲ မရပ်မနားသွားတဲ့အခါ သွားလို ရောက်လိုတဲ့ပန်းတိုင်ကို ဆိုက်ဆိုက်

မြိုက်မြိုက် ရောက်ရပါတယ်။ လမ်းတစ်လျှောက်မှာတော့ အခက်အခဲအဟန့် အတား မရှိရအောင် သတိလက်မလွတ်စေဘဲ ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်ကိုင် ထားပြီး သွားရမှာ ဖြစ်တယ်။

တရားသဘောနဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုရင် လူသွားလမ်း သုံးလမ်း ရှိပါတယ်။ လောဘဦးဆောင်ပြီး ရသမျှ ဖြုန်းပစ်တဲ့လမ်း၊ ဒေါသဦးဆောင်ပြီး ရှိသမျှ နှိပ်စက်နေတဲ့လမ်း၊ သတိဉာဏ်ဦးဆောင်ပြီး ရသမျှ အဖိုးတန်အောင် အသုံးချနေတဲ့လမ်း ဖြစ်ပါတယ်။

ယောဆရာတော်ဘုရားက လောဘလမ်းဆိုတာ နေပူတော့ ဖုန်တူ၊ မိုးရွာတော့ ဗွက်ထတဲ့လမ်းနဲ့ တူတယ်။ သွားရင်း သွားရင်း မြုပ်တတ်တယ်။ ဒေါသလမ်းကြောင်းက ကျောက်တုံးကျောက်ခဲ ကျောက်စရစ်တွေ ဆူးတွေ ခလုတ်တွေပေါ်တဲ့ လမ်းဆိုးနဲ့တူတယ်။ သွားရတာ အလွန်ဆင်းရဲတယ်။ သတိဉာဏ်လမ်းကြောင်းဆိုတာ ခိုင်မာညက်ညောစွာခင်းထားတဲ့ နိုင်လွန် ကတ္တရာလမ်းနဲ့တူတယ်။ မြုပ်လည်း မမြုပ်ဘူး၊ ခလုတ်လည်း မတိုက်ဘူး၊ သွားသလောက် ငြိမ်းချမ်းတယ်လို့တောင် ဟောတော်မူပါတယ်။

ဒါကြောင့် လမ်းအသွယ်သွယ်ရှိတဲ့အထဲက ဖြောင့်ဖြူးညက်ညောတဲ့ လမ်းကို ရွေးချယ်ပြီး သတိရှိရှိနဲ့ ခရီးနှင်ကြပါလို့ တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

ခင်စောတင့်

အပင်မြင့်မှာ အသွင်တင့်စေဖို့

‘သတိတမံ၊ ဉာဏ်မြေ့ကတုတ်၊ ပညာစွမ်း၊ ချွန်းကဲ့သို့အုပ်’ဆိုတဲ့ ဆိုရိုးစကားဟာ သတိတရားရဲ့အရေးပါပုံကို ညွှန်ပြတဲ့ဆိုရိုးစကား ဖြစ်ပါတယ်။ သတိ၊ ဉာဏ်ပညာနဲ့ ယှဉ်ပြီးတော့ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တာဟာ ဘဝရဲ့အောင်မြင်ကြောင်း အကြောင်းတရားတစ်ခုပဲ မဟုတ်ပါလား။

လူဆိုတာ ကျိုးကြောင်းကို ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ သတ္တဝါပါ။ အမှန်အမှား၊ အဆိုးအကောင်း၊ တရားမျှတမှုရှိ၊ မရှိတို့ကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားစဉ်းစားနိုင်ဖို့ သတိ၊ ဉာဏ်ပညာကို အမြဲမပြတ် လက်ကိုင်ထားရမှာဖြစ်တယ်။ သတိကင်းလွတ်တဲ့ တဒင်္ဂအတွင်းမှာ ဘဝရဲ့ခြေလှမ်းများစွာက လမ်းမှားကို တွန်းပို့လေ့ရှိတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သတိတရားဟာ အချိန်တိုင်းမှာ အလိုအပ်ဆုံးအဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြတာပေါ့။

ဒါကြောင့်မို့ သတိကို လူအများ သိရှိနားလည် သဘောပေါက်အောင် “အောက်မေ့ခြင်း၊ အမှတ်ရခြင်း၊ အာရုံတစ်ခုကို မပြတ်သိနေခြင်း၊ တစ်စုံ တစ်ခုသော အာရုံကို အရေးတကြီးသိ၍ အသိပေးသောစကား”လို့ မြန်မာအဘိဓာန်ကျမ်းမှာ ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် သတိတရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မိဘ၊ ဆရာသမားများက-

လူတွေရဲ့စိတ်ကို ယိမ်းယိုင်အောင် ဆွဲဆောင်နိုင်တဲ့ အာရုံငါးပါးရှိတယ်။ အဲဒါတွေကတော့ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဒါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ ဖြစ်တယ်။ လှပတဲ့အဆင်းကို တပ်မက်တာ၊ သာယာတဲ့အသံကို နှစ်သက်တာ၊ မွှေးပျံ့တဲ့ရနံ့ကို စွဲလမ်းတာ၊ အရသာရှိတဲ့ အစားအစာကို ခုံမင်တာ၊ နူးညံ့တဲ့အထိအတွေ့ကို ယစ်မူးတာဖြစ်တယ်။ ဒါတွေကို လောကီကာမ

ဘုံသားတွေ ပြတ်နိုင်ဖို့ အင်မတန်မှ ခဲယဉ်းလှပါတယ်။ တပ်မက်စွဲလမ်း စိတ်နဲ့ပဲ မမှားသင့်တဲ့အမှားတွေကို ကျူးလွန်မိတတ်ကြပါတယ်။ လိုချင်မှု ဆန္ဒတွေကို ရှေ့တန်းတင် ဦးစားပေးမိတဲ့အတွက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးနစ်နာမှုတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတတ်တယ်လေ။ ဒါကြောင့် မမေ့မလျော့တဲ့ သတိကို ဉာဏ် ပညာနဲ့ယှဉ်ကာ ကောင်းတာဖြစ်စေ၊ မကောင်းတာဖြစ်စေ ကြိုတင်ပြီးတော့ ဝေဖန်ပိုင်းခြားဆင်ခြင်တဲ့ အလေ့အကျင့်တွေကို များများပြုလုပ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး လူရယ်လို့ဖြစ်လာရင် ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ နှစ်ဖြာ ကောင်းကျိုးအတွက် နေ့စဉ်ပြုမူနေရမှာ မဟုတ်လား။

တစ်ချို့လူတွေဟာ မိမိရဲ့ကိုယ်ကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ကြရင်း လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတရားတွေ ဝင်ရောက်ပြီးတော့ သတိလက်လွတ် ပြုလုပ်မိလို့ ဒုက္ခမျိုးစုံ ကြုံတွေ့ရတာကို တွေ့ဖူး၊ မြင်ဖူးကြမှာပါ။ စိတ် ခံစားမှုတွေကို ရှေ့တန်းတင်ကာ မလုပ်သင့်တဲ့အပြုအမူ၊ မပြောသင့်တဲ့ စကား၊ မကောင်းတဲ့ အကြံအစည်စတဲ့ မိမိရဲ့ ဘဝလမ်းခရီးအတွက် အနှောင့်အယှက်တွေကို သတိဉာဏ်ပညာနဲ့ ဆင်ခြင်စေချင်ပါတယ်။ “မိမိစိတ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းသည် အခြားအရာအားလုံးကို အောင်နိုင်ခြင်း ထက် ပို၍ မြတ်၏”လို့ ဓမ္မပဒမှာ ပါရှိပါတယ်။ စိတ်ဟာ လူတစ်ယောက် ရဲ့ဘဝကို စိုးမိုးခြယ်လှယ်နိုင်ပါတယ်။ ဝန်တိုစိတ်ကြောင့် ပူလောင်ရတယ်။ သိမ်ငယ်ရတယ်။ အများသူငါတို့ရဲ့ အထင်အမြင်သေးခြင်းတွေကို ခံရတတ် ပါတယ်။

သဒ္ဓါစိတ်ကြောင့် ကြည်နူးချမ်းမြေ့ရပါတယ်။ မေတ္တာစိတ်ကြောင့် အေးချမ်းကြည်နူးရပါတယ်။ ဒေါသကြောင့် လောင်ကျွမ်းပျက်စီးရပါတယ်။ လောဘကြောင့် မကောင်းမှုတွေကို ကျူးလွန်မိတတ်ပါတယ်။ မောဟကြောင့် တွေဝေငေးမှိုင့်နေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုစိတ်အမျိုးမျိုးတွေက လူသား အားလုံးကို တစ်ပြန်တစ်လှည့်စီ စိုးမိုးခြယ်လှယ်နေကြတာ မဟုတ်လား။ စိတ်ရဲ့ ကြိုးကိုင်ခြယ်လှယ်မှုအတိုင်း ပြုမူလှုပ်ရှားနေကြတာ မဟုတ်လား။ စက္ကန့်၊ မိနစ်၊ နာရီမလပ် အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်နေတာ မဟုတ်လား။

အဲဒါတွေကို သည်းခံနိုင်စွမ်းရှိနေရမှာ ဖြစ်တယ်။ လောကမှာ

ကြီးပွားချမ်းသာလိုသူ၊ အောင်မြင်ကျော်ကြားလိုသူတိုင်း သည်းခံစိတ်ရှိဖို့ အထူးလိုအပ်ပါတယ်။ အမေရိကန်သမ္မတဟောင်း လင်ကွန်းဟာ ဆင်းရဲမှု ကို သည်းခံနိုင်သူဖြစ်တယ်။ ဆင်းရဲနေတဲ့ဘဝမှာ စိတ်ကို အကုသိုလ်စရိုက် ဆိုးဘက် မတိမ်းညွတ်အောင်ထိန်းပြီး ပညာကို ကြိုးစားသင်ယူခဲ့သူပါ။ မီးလင်းဖိုမီးနဲ့ စာကျက်ခဲ့သူပါ။ သင်္ချာကို မြေကြီးပေါ်မှာ တုတ်နဲ့ တွက်ခဲ့ သူပါ။ ဥပဒေပညာကို ဆင်းရဲနေတဲ့ကြားက ခက်ခက်ခဲခဲ သင်ယူခဲ့သူပါ။ အဲဒီလို သည်းခံစိတ်ရှိမှုတွေကြောင့် အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့အကြီးအကဲ သမ္မတ တစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့ရတယ်။

ကမ္ဘာကျော် စာရေးဆရာကြီး ရှိတ်စပီးယားဆိုရင် ဘဝမျိုးစုံ ကျင်လည်ခဲ့ရသူပါ။ ဖခင်ဟာ သားသတ်သမားနဲ့ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးသမား ဖြစ်ပြီး ရှိတ်စပီးယားရဲ့ ငယ်ဘဝဟာ အတော့်ကို ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းလှ ပါတယ်။ ကျောင်းစောင့်ဘဝနဲ့ စာရေးဘဝတွေမှာ ကျင်လည်ကာ လောကဓံ အမျိုးမျိုးတွေကို သည်းခံရင်း ဘဝဒဿနတွေကို ရှာဖွေတွေ့ရှိ ရေးသားခဲ့ရာ ကနေ ကမ္ဘာကျော်စာရေးဆရာကြီး ဖြစ်လာခဲ့ရတယ်။

တကယ်တော့ သည်းခံစိတ်ဟာ အသက်အရွယ်မရွေး၊ ရာထူးကြီး ငယ်မရွေး လိုအပ်လှပါတယ်။ ရာထူးအရှိန်အဝါ ကြီးမားသူတို့မှာ သည်းခံ တတ်တဲ့စိတ် လျော့ပါးပါက လက်အောက်ငယ်သားများ ထိခိုက်နစ်နာ တတ်ပါတယ်။ သည်းခံစိတ် များလွန်းရင်လည်း အများသူငါ မလေးမစား ဖြစ်တတ်တယ်။ ရာထူးအရှိန်အဝါ နည်းပါးသူတို့မှာ သည်းခံစိတ် ကင်းမဲ့ နေပြန်ရင်လည်း အထက်လူကြီးများရဲ့ ငြိုငြင်မှု၊ အပြစ်ပေးမှုတွေကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာစေနိုင်ပါတယ်။ နောက်ပြီး လောကသာရပျို့မှာ-

“သက်ကြီးမိဘ၊ ဆရာစသား၊ စိုးရသခင်၊ ကျေးဇူးရှင်တို့၊ ပြစ်တင်မောင်းမဲ၊ ရိုက်ပုတ်ဆဲလည်း၊ ဝမ်းထဲယုံ့ယုံ့၊ ယုန်လျှင်ကျို့သို့၊ နှုတ်တုံ့မဝံ၊ စောင့်မာန်ည့်၍၊ ကြောက်ရွံ့ရိသေ၊ သည်းခံထွေဖြင့်၊ ကောင်းတေ နလုံး၊ ယှဉ်စေမင်း”

ဆိုပြီး ဖွဲ့ဆိုထားသည့်အတိုင်း မိဘ ဆရာသမားစတဲ့ ကျေးဇူးရှင်များ ဆုံးမတာကို သည်းခံတတ်တဲ့စိတ်မျိုး မွေးတတ်ရမယ်။

ဒါကြောင့် လူသားအားလုံး မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ ဆိုတဲ့ ဗြဟ္မစိုရ်တရားလေးပါး အကူအညီနဲ့ မိမိတို့ရဲ့ စိတ်နှလုံးမှာ သည်းခံ စိတ် အစစ်အမှန် ကိန်းအောင်းဖို့ရာ တဖြည်းဖြည်း လေ့ကျင့်ပျိုးထောင် ရမှာ ဖြစ်တယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး သည်းခံစိတ်အစစ်အမှန် ပြုမူပြောဆို ဆက်ဆံပေါင်းသင်းကြမယ်ဆိုရင် လောကကြီးဟာ အေးချမ်းသာယာလာ မှာပါ။ အန္တရာယ်တွေ ကင်းဝေးပျောက်လာမှာပါ။

“ကျေးဇူး”ဆိုတာ သူတစ်ပါးက ပြုခဲ့ဖူးတာကို သိတတ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အကျယ်ချဲ့ပြောရရင် မိမိရဲ့ကောင်းကျိုးတစ်ခုခုအတွက် တခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်က ပြုမူဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ဖူးတဲ့ အကြောင်း ခြင်းရာကို “ကျေးဇူး” လို့ ခေါ်ဆိုတာ ဖြစ်တယ်။

ကျေးဇူးသိတတ်တယ် ဆိုတာ မိမိရဲ့အပေါ် သူတစ်ပါးက ပြုခဲ့ဖူးတဲ့ ကျေးဇူးကို ထုတ်ဖော်ပြောဆို တတ်တာ၊ အခြေအနေပေးခဲ့ရင် သူတစ်ပါး ရဲ့ကျေးဇူးကို တုံ့ပြန်ပေးဆပ်တတ်တာကို ခေါ်ပါတယ်။

မြတ်ဗုဒ္ဓကလည်း “လောက၌ ကျေးဇူးကို သိတတ်သူသည် ရှား နှါ။ ထိုထက် ကျေးဇူးကို ဖော်ထုတ်သူသည် ရှား၏။ ထို့ထက် ကျေးဇူးကို တုံ့ပြန်တတ်သူသည် ပို၍ ရှား၏”လို့ မိန့်တော်မူတဲ့အတိုင်း လောကမှာ ကျေးဇူးသိတတ်၊ ဖော်ထုတ်တတ်၊ တုံ့ပြန်ပေးဆပ်တတ်တဲ့သူ အင်မတန်မှ ရှားပါးလှပါတယ်။ အဲဒီ ရှားပါးတဲ့အထဲမှာ မိမိကိုယ်တိုင် ပါဝင်နိုင်အောင် ကြိုးစားရမှာဖြစ်တယ်။ အနိမ့်ဆုံးအနေနဲ့ သူတစ်ပါး ပြုဖူးတဲ့ကျေးဇူးကို မိမိစိတ်ထဲမှာ အမြဲအမှတ်တရ ရှိနေသင့်ပါတယ်။ အခါအခွင့်သင့်တိုင်း ထုတ်ဖော်ချီးကျူးသင့်ပါတယ်။ ဒါဟာ သူတော်ကောင်းတို့ရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ ကျင့်စဉ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

လောကမှာ ကျေးဇူးသိတတ်တဲ့သူတို့ရဲ့ ဂုဏ်ရည်ဟာ သင်းပျံ့ မွေးကြိုင် ကမ္ဘာချဉ်းအောင် လှိုင်နေသလို ကျေးဇူးကန်းသူများရဲ့ နာမည်ဆိုး ကတော့ အပုပ်နံ့လို့ တထောင်းထောင်းထပြီး သမိုင်းချီအောင် တွင်ကျန်ရစ် နေမှာ ဖြစ်တယ်။ ဗုဒ္ဓဝင်မှာပါတဲ့ ဖခင်ကိုသတ်တဲ့အထိ ကျေးဇူးကန်းခဲ့တဲ့ အဇာတသတ်နဲ့ အဇာတသတ်ကို ကျေးဇူးကန်းအောင် လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့တဲ့

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၆၅

အပြင် ကိုယ်တိုင်ကလည်း မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ကျေးဇူးကို ကန်းခဲ့တဲ့ ဒေဝဒတ်တို့ဟာ သမိုင်းစာမျက်နှာမှာ ဖျက်လို့မရတဲ့ အမည်းကွက်ကြီးတွေ စွန်းထင်းနေရစ်တာကို အထင်အရှား သိမြင်နိုင်ပါတယ်။

မျက်မှောက်လူ့လောကမှာလည်း ကျေးဇူးမသိတတ်တဲ့သူ၊ ကျေးဇူးကန်းတဲ့သူကို ဘယ်သူကမှ ချစ်ခင်ကြည်ညို လေးစားယုံကြည်မယ့်သူ မရှိပါဘူး။ လူရာလည်း မဝင်ဆုံကြပါဘူး။ ဒါ့ပြင် **“အရိပ်နေနေ အခက်ချိုးချိုး ပြုတတ်တဲ့သူ၊ သားရေပေါ်အိပ် သားရေနားစားတတ်တဲ့သူ”** လို့ အထင်သေးအမြင်သေးနဲ့ သူတကာက ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်တတ်ကြသေးတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ကျေးဇူးကန်းတတ်သူကိုသာမက သူ့မိဘ၊ သူ့သားမယားတွေ ပါ လူတကာတို့ရဲ့ စက်ဆုပ်မှုကို ခံကြရတတ်တယ်။

မြန်မာ့လူမှုနယ်ပယ်မှာ **“တစ်လုတ်စားဖူး၊ သူ့ကျေးဇူး”** ဆိုတဲ့ စကားဟာ ကျေးဇူးသိတတ်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ လူတိုင်းရဲ့နှလုံးအိမ်မှာ စွဲမြဲနေတဲ့ စကားပါ။ မြန်မာ့သမိုင်းမှာ ပင်လယ်စားကျော်စွာရဲ့ငယ်ကျွန် ငခင်ညို ဟာ သခင်ရဲစေခိုင်းချက်အရ စစ်ကိုင်းစား အသင်္ခယာစောယွန်းကို လုပ်ကြံဖို့ စီစဉ်ရာမှာ အခြေအနေအရ တောထဲမှာ ထမင်းသုံးလေးနပ် ငတ်ခဲ့ပါတယ်။ စစ်ကိုင်းစားရဲ့ နန်းတော်ကို ဝင်ခွင့်ရတဲ့အခါ ဆာလောင်မွတ်သိပ်လာပြီးတော့ စစ်ကိုင်းစား နတ်တင်ထားတဲ့ ထမင်းဟင်းတွေကို စားလိုက်မိတော့တယ်။ ဒီအတွက် ထမင်းတစ်လုတ် စားဖူးရင်တောင် မိမိရဲ့ကျေးဇူးရှင် ဖြစ်တယ်လို့ သတ်မှတ်ကာ စစ်ကိုင်းစားကို မလုပ်ကြံတော့ဘဲ စစ်ကိုင်းစား ဆောင်နေကျ ဆောင်စားကို ယူပြီး ပြန်လာခဲ့တယ်။ ပင်လယ်စားက ငခင်ညိုရဲ့ ကျေးဇူးသိတတ်ပုံကို ချီးကျူးလို့ ထမင်းတစ်လုတ်ရဲ့ ကျေးဇူးကို တောင် သိတတ်ရင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ချီးမြှောက်လာခဲ့တဲ့ ငါ့ရဲ့ကျေးဇူးကို သိတတ်ဖွယ်ကား ဆိုစရာမရှိတော့လို့ မိန့်တော်မူကာ ဆုလာဘ်တွေ ထပ်မံချီးမြှောက်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဒါဟာ တစ်လုတ်စားဖူး သူ့ကျေးဇူးကြောင့် မြန်မာ့သမိုင်းမှာ ငခင်ညိုရဲ့ဖြစ်ရပ်ဟာ ယခုတိုင် ကမ္ဘာတဝှမ်းတင်ရစ်နေဆဲပါ။ နောက်ပြီးတော့...
မြန်မာစာပေ ပေါ်ဦးစအချိန်ကာလက ရာဇကုမာရ်ကျောက်စာဟာ

ကျန်စစ်သားမင်းကြီးအပေါ် ရာဇကုမာရ်မင်းသားက ကျေးဇူးဆပ်ပုံတွေကို ဖော်ညွှန်းထားတဲ့ကျောက်စာ ဖြစ်ပါတယ်။ နတ်ရွာစံခါနီးဆဲဆဲ ဖခင်မင်းကြီးအပေါ် သားတော် ရာဇကုမာရ်မင်းသားရဲ့ ကျေးဇူးသိတတ်၊ ဆပ်တတ်ပုံက တကယ့်ကို အံ့ဩလောက်စရာ။ ဒါကြောင့်လည်း အဲဒီဖြစ်ရပ်ကြောင့် မြန်မာတို့အတွက် ဂုဏ်ယူစရာဖြစ်ခဲ့ရလို့ မြန်မာစာပေသမိုင်းမှာ အတုယူစရာ အထင်အရှား ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

အနှစ်ချုပ်ပြီး ပြောရရင် မြန်မာနိုင်ငံဟာ စာပေယဉ်ကျေးမှုအရ ဖြစ်စေ၊ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးအရဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါးရဲ့ ကျေးဇူးတရားကို သိတတ်ခြင်းဆိုတဲ့ မင်္ဂလာတရားတော်တို့နဲ့ ထုံးမွမ်းနေတာဟာ ကြည်နူးဝမ်းမြောက်စရာပါပဲ။ လူသားအားလုံး မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ ကမ္ဘာမြေကြီးဟာ ကျေးဇူးတရားတွေနဲ့ အေးချမ်းသာယာတဲ့ ကမ္ဘာမြေ ဖြစ်တယ်။

မိဘတို့ရဲ့ အရိပ်အာဝါသ၊ ဘာသာ သာသနာတို့ရဲ့ အရှိန်အဝါ၊ ဘုန်းတန်ခိုး၊ အာဇာနည်မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားနဲ့ သစ္စာမေတ္တာတရားတို့နဲ့ လွမ်းခြုံရစ်သိုင်းထားတဲ့ အဲဒီမြေပေါ်မှာ နေထိုင်ခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကို သိသင့်ပါတယ်။ အမိမြေကို ကျေးဇူးသိတတ်သူဟာ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ မေတ္တာတရားကို ခံစားရမှာ ဖြစ်တယ်။ သတ္တဝါအားလုံးရဲ့ကျေးဇူးကို သိတတ်ခြင်းဟာ လောကကြီးကို တတ်နိုင်သမျှ အလှဆင်နေခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဘဝကို ပြုပြင်ဖန်တီးနေခြင်းလည်း ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် လက်တွေ့ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် လောကကို တာဝန်ကျေတဲ့ လူသားကောင်းများ ဖြစ်ကြပါစေ။

× × ×

ကြောက်ရွံ့တွန့်ဆုတ်ခြင်းရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟာ ရဲစွမ်းသတ္တိ ဖြစ်တယ်။ ရဲစွမ်းသတ္တိကို မြန်မာအဘိဓာန်မှာ “ရဲဝံ့စွာ စွမ်းဆောင်နိုင်သော အရည်အချင်း”လို့ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားပါတယ်။

အဲဒီရဲစွမ်းသတ္တိမှာ ရဲဝံ့တာ၊ စွမ်းဆောင်နိုင်တာ၊ ကောင်းတဲ့ အရည်အချင်းတွေနဲ့ ပြည့်စုံတာလို့ အချက်သုံးချက် တွေ့ရတယ်။

ရဲစွမ်းသတ္တိရှိတဲ့ သူဟာ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်လိုအရေးကိစ္စ၊ ဘယ်လိုအခြေအနေ၊ ဘယ်လိုပြဿနာဘဲဖြစ်ဖြစ် နောက်တွန့်ခြင်း မရှိဘဲ အနိုင်မခံ အရှုံးမပေး ရဲရင့်ရင့် ရင်ဆိုင်တတ်တယ်။ ရဲရင့်ရင့် ဖြေရှင်းတတ်တယ်။ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းပြီး အကြောင်းကိစ္စ၊ အခက်အခဲ၊ ပြဿနာတွေကို ကျော်လွှားခဲ့တာချည်းပါ။

ကြောက်ရွံ့နောက်တွန့်သူတွေကတော့ အောင်မြင်မှုကို ဘယ်တော့မှ မရနိုင်ပါဘူး။ သူတကာနောက်က အောက်ကျနောက်ကျ ဘဝကနေ တက်လာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

“ကျားသေလျှင် သားရေကျန်ရသည်၊ လူသေလျှင် နာမည်ချန်ရမည်” ဆိုတဲ့ စကားလို လူသေဆုံးသွားပေမယ့် နာမည်ကောင်းကျန်ခဲ့တဲ့သူတွေဟာ ရဲစွမ်းသတ္တိ ရှိကြလို့ပါ။ မိမိရဲ့ ကောင်းတဲ့သမိုင်း၊ ဆိုးတဲ့သမိုင်းကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ရေးခဲ့ကြရတာပါ။

“သတ္တိနှင့် သစ္စာ၊ မှန်ကန်ခြင်းနှင့် ရဲရင့်ခြင်းတို့သည် ဒွန်တွဲနေ၏။ သစ္စာမဲ့သူသည် သတ္တိမဲ့သူဖြစ်၏။ သတ္တိရှိသူသည် သစ္စာရှိသူဖြစ်၏။ သစ္စာရှိသူ သစ္စာနှင့်စောင့်ထိန်းရ၏။ သတ္တိဆိုရာ၌ မှန်ကန်သောကိစ္စကို ရဲဝံ့စွာ ပြုလုပ်ခြင်းသာ မဟုတ်သေး။ မကောင်းမှုကို စောင့်ထိန်းနိုင်ခြင်း၊ မှားယွင်းသောဆန္ဒ၊ လောဘကို ချုပ်တည်းနိုင်ခြင်း၊ အောင့်အည်းသည်းခံနိုင်ခြင်းသည်လည်း သတ္တိမည်၏။ မှန်ကန်ခြင်းနှင့် ရဲရင့်ခြင်းသည် ထိုနည်းတူ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အမှီသဟဲပြုနေ၏”

ဆိုတဲ့ အဆိုတစ်ခုကိုလည်း မှတ်သားဖွယ် ဖတ်လိုက်ရပါတယ်။ ဒါ့ပြင်...

“ပင်ကိုမူလက မည်မျှပင် ရဲရင့်သူဖြစ်နေစေကာမူ မမှန်ကန်တဲ့အမှုကို ပြုလုပ်မိပြီလို့ မိမိကိုယ်မိမိ သိလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုသူ၏ ရဲရင့်ခြင်းတို့သည် ပျောက်ကွယ်သွား၍ ကြောက်ရွံ့သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားလေတော့၏”

ဆိုတဲ့ အဆိုကလည်း မှတ်သားလေးစားဖွယ် ကောင်းလှပါတယ်။ အဲဒီအဆိုအရ သစ္စာရှိသူ၊ မှန်ကန်သောကိစ္စကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ပြုလုပ်သူ၊ မကောင်းမှု

ကို စောင့်ထိန်းသူ၊ မှားယွင်းတဲ့ဆန္ဒလောဘကို ချုပ်တည်းနိုင်သူဟာ သတ္တိရှိသူ၊ ရဲဝံ့သူ၊ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူပဲ မဟုတ်လား။

အဲဒါကြောင့် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူဟာ မိမိရဲ့အကျိုး၊ အများရဲ့အကျိုး၊ တိုင်းပြည်ရဲ့အကျိုးကို ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။

ကြိုးစားမှုဆိုတာ မိမိဖြစ်လိုတဲ့အရာကို မဖြစ်မနေ အားထုတ်ဆောင်ရွက်တာပါ။ လူသားတွေဟာ လူ့ဘဝမှာ မွေးဖွားသည်ကနေ သေဆုံးတဲ့အထိ ကြိုးစားဆောင်ရွက်ရမှာပါ။ ဘယ်ကိစ္စမဆို ကြိုးစားမှုရှိမှ အောင်မြင်မှာဖြစ်သလို ဘဝဟာလည်း အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံမှာပါ။

ဒါပေမဲ့ ဘဝမှာ လျှောက်လှမ်းရတဲ့ ခရီးတိုင်းက ပန်းခင်းလမ်းချည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဆူးခင်းလမ်းကိုလည်း ကြုံတွေ့လျှောက်လှမ်းရတတ်ပါတယ်။ အလွယ်၊ အခက်၊ အတက်၊ အကျ၊ အငို၊ အပြုံး၊ အရှုံး၊ အနိုင်တွေကို ရင်ဆိုင်ရစမြဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အောင်မြင်မှုနဲ့ ဆုံးရှုံးမှု နှစ်ခုအနက် အောင်မြင်မှုကိုသာ လူတိုင်းက လိုလားတောင့်တကြပါတယ်။ အဲဒီလို အောင်မြင်မှုကို လိုချင်ရင် ကြိုးစားမှုကို အရင်းတည်ရပါမယ်။

အရေးကြီးတာက လူတိုင်းဟာ လောကဓံတရားတွေနဲ့ ကြုံတွေ့တဲ့အခါ အနည်းနဲ့အများဆိုသလို တုန်လှုပ်ကြစမြဲပါ။ အန္တရာယ် အခက်အခဲတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတဲ့အခါမှာလည်း ခူးထောက် အရှုံးပေးတတ်ကြသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယ ရှိသူတို့ကတော့ လောကဓံမုန်တိုင်းတွေ ဘယ်လောက်ပဲ ခက်ထန်ပါစေ၊ လက်မမြှောက် နောက်မတွန့်ဘဲ အန်တုရင်ဆိုင်ကြတာပါ။ “ဇွဲကိုရင်းလျှင် အောင်ပွဲဆင်” ဆိုတဲ့အတိုင်း ကြိုးစားအားထုတ်မှုကြောင့် အောင်မြင်တဲ့ ရလဒ်ကောင်းတွေကို ပိုင်ဆိုင်နေကြတာပါ။ ကြိုးစားမှုဟာ အောင်မြင်မှုရဲ့ မိတ်ဆွေဖြစ်တယ်ဆိုရင် ပျင်းရိမှုဟာ ဆုံးရှုံးမှုရဲ့ အပေါင်းအသင်းလို့ ဆိုရမှာပါ။ ကြိုးစားသူနဲ့ ပျင်းရိသူဟာ လမ်းခွဲနဲ့ ပိုးစုန်းကြူး၊ မြင်းမိုရ်တောင်နဲ့ ဆီးစေ့လို ကွာခြားတယ်လို့လည်း ဥပမာပေးခိုင်းနှိုင်းရမှာပါပဲ။ နောက်တစ်ခု ပြောရရင်...

ကြိုးစားနဲ့အခါမှာ လုံ့လဝီရိယရှိရမယ်ဆိုပေမယ့် ကောက်ရိုးမီးလို လုံ့လဝီရိယမျိုး မဖြစ်သင့်ပါဘူး။ တစ်ခဏပဲရှိတဲ့ လုံ့လ၊ ဝီရိယဟာ မိမိအောင်မြင်လိုတဲ့ အလုပ်အကိုင် အကြံအစည်တွေ မအောင်မြင်နိုင်ပါဘူး။

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၆၉

ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ လူငယ်မောင်မယ်များ ပညာသင်ယူတဲ့ အခါ တချို့က ဉာဏ်မကောင်းကြဘူး။ ဒါပေမဲ့ မိမိရဲ့ အခြေအနေကို မိမိ သိပြီးတော့ သူများတွေထက်ပိုပြီး ဝီရိယစိုက်ထုတ်လိုက်တော့ တချို့ ဉာဏ်ကောင်းသူတွေထက် ရလဒ်ကောင်းတွေ ရရှိခံစားသွားတာကို တွေ့ မြင်နိုင်ပါတယ်။ ဉာဏ်ကောင်းသူက မိမိကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးပြီး ကြိုးစား အားထုတ်မှုအရှိန် လျှော့ချလိုက်တဲ့အတွက် မှန်းချက်နဲ့ နှမ်းထွက် မကိုက် ဆိုသလိုမျိုးလည်း တွေ့ရတတ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်လည်း မြတ်ဗုဒ္ဓက “ဝီရိယဝတော ကိနာမ ကမ္မံ နသိဇ္ဈတိ” ဝီရိယရှိသူအတွက် မအောင်မြင်နိုင်တဲ့အရာဆိုတာ မရှိလို့ ဟောကြားတော်မူတဲ့အတိုင်း အောင်မြင်မှုကို လိုလားသူတိုင်း မလျှော့တဲ့ လုံ့လ ကြိုးစားမှုကို အရင်းပြုကြပါလို့ တိုက်တွန်းပါရစေ။

× × ×

ရိုင်းပင်းကူညီလိုစိတ် ဆိုတာက သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ ကိုယ်ချင်း စာနာတဲ့စိတ်မျိုးနဲ့ မျှော်လင့်ချက်မထားဘဲ ကူညီပေးမလိုစိတ်ကို ခေါ်တာပါ။ ကိုယ်ချင်းစာနာတတ်သူဟာ သူတစ်ပါးအခက်အခဲဖြစ်အောင်၊ ဒုက္ခရောက်အောင် ဘယ်တော့မှ မကြံစည်၊ မပြုမူပါဘူး။ သူတစ်ပါး ဒုက္ခရောက်နေရင် ကူညီပေးမဖို့၊ လမ်းမှားရောက်နေရင် လမ်းမှန်ရောက်အောင် လမ်းညွှန်ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ အသင့်ကူညီပေးလိုတဲ့ စိတ်မျိုးကို ခေါ်ဆိုတာပါ။

တကယ်တော့ လူတွေရဲ့ သဘာဝဟာ တစ်ဦးတစ်ယောက် အတိ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့အခါ အကူအညီပေးဖို့ တွန့်ဆုတ်တတ်ကြပါတယ်။ တစ်ဖက်သားကို ကူညီလိုက်တဲ့အတွက် မိမိဆုံးရှုံးနစ်နာသွားမှာကို စိုးရိမ်တတ်ကြတယ်။ ဒါ့ပြင် တစ်ဖက်သားရဲ့ ပယောဂဟာ မိမိအပေါ် ကူးစက်လာမှာကို မလိုလားကြပါဘူး။ အဲဒီအခါ ဒုက္ခရောက်သူကို ကူညီဖို့ ဝန်လေးပြီး သူ့ဒုက္ခဆင်းရဲတွေ မိမိထံ ကူးစက်မှာကို ကြောက်ကြတဲ့အတွက် လျစ်လျူရှုလိုက်မိတာဟာ ရေနစ်သူကို ဝါးနဲ့ကူကာ ထိုးနှစ်လိုက်သလို ဖြစ်သွားတတ်ပါသေးတယ်။ အခုလိုအပြုအမူမျိုးက ရိုင်းပင်းကူညီလိုစိတ် မရှိတဲ့သူတွေရဲ့ အမူအကျင့်မျိုး ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် မိမိထက် အသက်အရွယ်အားဖြင့် တစ်ရက်၊ တစ်နာရီ၊ တစ်မိနစ်ကြီးတဲ့သူကိုပင် ဂါရဝတရားနဲ့ ဆက်ဆံသွားရမှာပါ။ မိမိနဲ့ သက်တူ ရွယ်တူဆိုပေမယ့် သူ့ရဲ့ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်တွေကို ထောက်ရှုပြီးတော့ လေးစားသမှုပြုကာ ဆက်ဆံပြောဆိုကြရမယ်။ မိမိ ထက် ငယ်ရွယ်တဲ့သူတွေကိုလည်း မပြည့်စုံသေးတဲ့၊ အသိမကြွယ်သေး တဲ့၊ နုနယ်သေးတဲ့သူတွေလို့ မှတ်ယူကာ ကြင်နာချစ်ခင် သနားစိတ်နဲ့ ငဲ့ညှာရမယ်။ စာနာစိတ်ထားရမယ်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ နာဂစ်မုန်တိုင်း ဘေးဒဏ်ကြောင့် ဝမ်းနည်းကြေကွဲဖွယ်ရာ ဖြစ်ရပ်ဆိုးကြီးနဲ့ ကြုံတွေ့ခဲ့ရ တယ်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာရှိတဲ့ နိုင်ငံအသီးသီးက လူသားအချင်းချင်း ကူညီ ရိုင်းပင်းတဲ့ မေတ္တာစိတ်တွေနဲ့ အလှူရှင်ပေါင်း များစွာက သဘာဝဘေး ဒဏ်သင့်သူများ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများမှာ အကူအညီ အမျိုး မျိုးတွေ ပေးခဲ့ကြတာကို ကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံလာခဲ့ရပါတယ်။ နိုင်ငံချင်း လည်း မတူ၊ သွေးသားချင်းလည်း မတော်စပ်၊ ဘာသာစကားလည်း မတူညီ ကြပေမယ့် ဖြူစင်တဲ့ နှလုံးသားထဲက ထွက်ပေါ်လာတဲ့ မေတ္တာတရားကို အရင်းခံကာ အကြင်နာလက်တွေနဲ့ ကမ်းလင့်ကြိုဆို သဒ္ဓါပိုနေကြတာက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓုခေါ်စရာပါ။

ကွဲပြားခြားနားတဲ့ နေရာဌာန၊ နိုင်ငံအသီးသီးကဖြစ်ပေမယ့် လူသား အချင်းချင်း ကူညီရိုင်းပင်းတဲ့စိတ်ကို အခြေခံကာ တစ်ဦးရဲ့လိုအပ်ချက် အတွက် တစ်ဦးက ဖြည့်ဆည်းပေးမယ်ဆိုပါက ကမ္ဘာ့ရွာကြီးမှာ လူသား အားလုံး ညီအစ်ကို မောင်နှမရင်းပမာ ချစ်ခင်ရင်းနှီး စည်းလုံးညီညွတ်ကြမှာ မလွဲပါ။ ညှာတာထောက်ထား ကူညီရိုင်းပင်းတဲ့စိတ်တွေ အစဉ်ထားကာ အေးချမ်းသာယာလှပတဲ့ဘဝကို လူသားအားလုံး ပိုင်ဆိုင်ကြပါစေ။

အခုဆို ရေးသားဖော်ပြခဲ့တဲ့ အချက်အလက်တွေဟာ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောဖော်ညွှန်ပြခဲ့တဲ့ တရားဒေသနာ၊ မိဘ ဆရာသမားများရဲ့ ဆိုဆုံးမစကား၊ ဖတ်မှတ် လေ့လာခဲ့တဲ့ စာပေကျမ်းဂန်၊ ဖြတ်သန်းလာခဲ့တဲ့ ဘဝအတွေ့ အကြုံတွေကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း ဆင်ခြင်၊ သူတစ်ပါးလည်း ဖတ်စေချင်

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၇၁

တဲ့ ရိုးသားတဲ့မေတ္တာ၊ စေတနာနဲ့ တတ်နိုင်သရွေ့ ဖော်ပြထားတာပါ။
ပြီးပြည့်စုံတယ်လို့တော့ မယူဆစေချင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့...

ဖော်ပြထားတဲ့အချက်အလက်တွေကို ဖတ်ရှုမိသူ အားလုံး အကုန်
အစင်မဟုတ်သည့်တိုင် စာတစ်ပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ်၊ သို့မဟုတ် စာတစ်ကြောင်း၊
နှစ်ကြောင်းလောက်ကို ဖတ်ကြည့်ပြီးတော့ ဘဝအတွက် သင်ခန်းစာတွေ
ရမယ်ဆိုရင်၊ မကောင်းမှုတွေကို အချိန်မီရပ်ဆိုင်းပြုပြင်နိုင်မယ်ဆိုရင်
ကောင်းမှုတွေကို ဒီထက် ဒီထက်ပိုပြီး ကျင့်ကြံပွားများ အားထုတ်သွားကြ
မယ်ဆိုရင် ရေးသားဖော်ပြရကျိုးနပ်ပါပြီ။

ရခဲလှတဲ့ လူ့ဘဝကို ရတုန်းရခိုက် လူသားကောင်းကျိုးတွေကို
ဆောင်ရွက်ရင်း မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကောင်းအောင်နေထိုင်ကြရင်း အပင်မြင့်
မှာ အသွင်တင့်နိုင်ကြပါစေ... လို့ ဆုမွန်ခြွေသ ဆန္ဒပြုရင်း...

ဇေယျာနုရိန် (မြောင်းမြ)

မိဘများ တက္ကသိုလ်တက်ပါ

မိဘများသည် မိမိတို့၏ ရင်သွေးငယ်များ မူကြိုအဆင့်မှ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းအဆင့်ထိ ကိုယ်မြို့၊ ကိုယ်ရွာ၊ ကိုယ့်အိမ်မှာပင် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက် မြေတောင်မြှောက်ပေးလျက် ပညာရေးအတွက် လုံးပန်းခဲ့ကြရသည်။ အနေနီးသဖြင့် သားသမီးတို့၏ အကျိုး၊ အကြောင်း၊ အဆိုး၊ အကောင်းကို မြင်တွေ့ ကြားသိနေရသည်။

ထိုမှ တက္ကသိုလ်အဆင့်သို့ ရောက်သောအခါ မိဘအများစုမှာ မိဝေး ဖဝေး မြို့ကြီးများသို့ ဘွဲ့ဒီဂရီအသီးသီး ရရှိစေရန် ရည်ရွယ်လျက် ပို့ကြရသည်။ ပထမနှစ် စတက်သည့် သားသမီးများအတွက် နေရေးထိုင်ရေး၊ စားရေး၊ သောက်ရေး၊ ကျောင်းအပ်နှံရေးကအစ အစစအရာရာ အဆင်ပြေ နေရာကျစေရန် အနည်းဆုံး မိဘတစ်ဦး လိုက်လံပို့ဆောင်ကြရသည်။ တက္ကသိုလ်ရှိရာ မြို့များတွင် မြို့ခံအသိမိတ်ဆွေများရှိပါက သားသမီးများအား စောင့်ရှောက်ပါရန် အပ်နှံကြရသည်။ အဝတ်အစား အသုံးအဆောင်များအပြင်၊ စက်ဘီးတတ်နိုင်သူက စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်တတ်နိုင်သူက ဆိုင်ကယ်၊ ဖုန်းတတ်နိုင်သူက ဖုန်း၊ ဝယ်ပေးကြရသည်။ စရိတ်စကအမျိုးမျိုးအတွက် လိုအပ်သမျှ ငွေကြေးကိုလည်း လုံလုံလောက်လောက် ထားပေးခဲ့ကြရသည်။

အချို့ မိဘများမှာ သားသမီး၏ လိုအပ်မှန်သမျှကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သော်လည်း အချို့ မိဘများမှာမူ ကိုယ်ပိုင် (သို့) ဘိုးဘွားပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာ

ရတနာ၊ လယ်ယာ ကျွဲနွားများအား ပေါင်နှံ ရောင်းချခြင်း၊ ဆွေမျိုးအသိုင်း အဝိုင်းမှ ထောက်ပံ့ခြင်းတို့ဖြင့် အတင်းဖျစ်ညှစ်၍ ဘွဲ့လေးတစ်ခု ရပါစေ တော့ဆိုသည့် ဆန္ဒလေးများဖြင့် ကျောင်းထားရသည်များလည်း ရှိပါသည်။ မလိုအပ်သည့် အပိုကိစ္စများအတွက် တစ်ပြားတစ်ချပ်မျှပင် အကုန်အကျမခံ လိုသော၊ အကုန်အကျမခံနိုင်သော မိဘများလည်း ရှိပါသည်။

အဆောင်ပိုင်ရှင် မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ပြောကြားချက်ကို ဖော်ပြ လိုပါသည်။ ပထမနှစ်တက်ရန် ကျောင်းသားတစ်ဦးအဆောင်သို့ရောက်လာ သည်။ မိဘတွေက ဖားကန့်မှာ အလုပ်လုပ်နေတာမို့ လိုက်မပို့နိုင်သဖြင့် ဦးလေးဖြစ်သူကလိုက်ပို့သည်။ အဆောင်ပိုင်ရှင်ထံ သေချာစွာ အပ်နှံထား ခဲ့သည်။ အဆောင်နှင့်တက္ကသိုလ်က နီးတာကြောင့်တစ်ကြောင်း၊ အပြင်ထွက် အလည်ပတ်များတာကြောင့်တစ်ကြောင်း၊ အပြင်ထွက်အလည်အပတ်များပြီး ကျောင်းစာတွင်ပေါ့လျော့ကာ ယာဉ်အန္တယ်ဖြစ်မှာကိုစိုး၍ တစ်ကြောင်း စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်ဝယ်ပေးမထားခဲ့ပေ။

တစ်ပတ်လောက်အကြာ အဆောင်တွင် ထိုကျောင်းသား မနေနိုင် တော့ပေ။ မိခင်ထံ ဖုန်းဆက်၍ ဖုန်းနှင့် ဆိုင်ကယ်ဝယ်ရန် ပိုက်ဆံ လှမ်းမှာ သည်။ ငွေရောက်သည်နှင့် ၁၆ သိန်းတန် အိန္ဒိယနိုင်ငံထုတ် ဆိုင်ကယ် တစ်စီး၊ အင်တာနက်သုံးရသည့် ငါးသိန်းတန် ဂျီဖုန်းတစ်လုံး၊ တန်ဖိုးကြီး အဝတ်အစား အသုံးအဆောင်များ ဝယ်ယူလာတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် သူ့ခါးကိုဖက်၍ ဆိုင်ကယ်နောက်ခံ၌ ကောင်မ လေးတစ်ယောက် ပါလာလေသည်။ ထိုကျောင်းသား၏ ပထမနှစ်ဝက် လေးလအတွင်း ကုန်ကျစရိတ်စုစုပေါင်းမှာ ကျပ်သိန်းငါးဆယ်နီးပါး ဖြစ် သည်။ ရိုးရိုးဝိဇ္ဇာ သိပ္ပံဘွဲ့တစ်ခုရရန် ထိုကျောင်းသားသည် ပညာသင်နှစ် လေးနှစ်စာအတွက် လေးလပေါင်း ရှစ်ခါ၊ စုစုပေါင်း ၃၂ လ တက္ကသိုလ် တက်ရမည် ဖြစ်သည်။

နောက်ထပ် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို အဆောင်ပိုင်ရှင်က ပြောပြပါ သေးသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားထားသော သူ၏အဆောင်သို့ ည ၈ နာရီခန့်တွင် တယ်လီဖုန်းဝင်လာပါသည်။ အဆောင်နေ ကျောင်းသား

တစ်ယောက်ထံ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က ဖုန်းဆက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘီယာဆိုင်ရှိ သူမအား လာရောက်ခေါ်စေလိုကြောင်း ဖုန်းဆက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဖုန်းဆက်ခံရသည့်ကျောင်းသားမှာ ထိုကျောင်းသူအား သွားရောက်ခေါ်ဆောင်၍ အဆောင်ပိုင်ရှင်ထံ မနည်းတောင်းပန်ကာ အပ်နှံရပုံကို ပြောပြပါသည်။ ထိုသို့သော ကျောင်းသူမျိုး မည်မျှရှိမည်နည်း စဉ်းစားကြရပါမည်။ ထိုကျောင်းသူမျိုး ရှိသည်ဆိုသည်ကို မိဘများ သိရှိရန်လိုပါသည်။

နောက်ထပ် ကျောင်းသူတစ်ဦး ရှိပါသေးသည်။ ကျောင်းဖွင့်ရက်မတိုင်မီကတည်းက တက္ကသိုလ်ရှိရာမြို့သို့ ရောက်နေသည်။ ပါလာသော ငွေဖြင့် လည်ပတ်သွားလာ သုံးဖြုန်းစားသောက်ကာ အဓိက အရေးကြီးသည့် ကျောင်းအပ်ရန်ကိစ္စကို မေ့နေသည်။ သည်လိုနှင့် နောက်ဆုံးသတ်မှတ်ထားသည့် ကျောင်းအပ်ရမည့်ရက်ကို ကျော်လွန်သွားခဲ့သည်။ ထိုနှစ်အတွက် ကျောင်းနေခွင့်မရရှိတော့ပေ။ သူမ၏မိဘများမှာ ဘာမျှ မသိရှာဘဲ ကျောင်းတက်နေသည်ဟုသာ ထင်နေကြရသည်။ မိဘများဘက်မှကြည့်လျှင် ရင်ကျိုးဖွယ်ရာပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုထက်ဆိုးသည်မှာ မိဘများ မသိဘဲ ကျောင်းတက်ရင်း အိမ်ထောင်ကျနေသည့် လူငယ်များပင် ရှိနေပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကဘော်ဒါဆောင်များ၏ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူအကြိုက်စည်းကမ်းများကြောင့် မိဝေး ဖဝေးလူငယ်များ အပြည့်အဝလွတ်လပ်ကြသည်။ ကျောင်းတက်ချင်မှတက်သည်။ သောက်ချင်တဲ့အချိန်သောက်၊ မူးချင်တဲ့အချိန် မူးသည်။ အဆောင်ပြန်ဝင်တဲ့အချိန်မှ ပြန်လာသည်။ ဘီယာ၊ အရက်များကလည်း အချိန်ပြည့် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနေသည်။ အခြားဆွဲဆောင်မှုအမျိုးမျိုးကလည်း လက်တစ်ကမ်းအကွာမှာ အဆင်သင့်ရှိနေသည်။

အချို့ ပုဂ္ဂလိကဘော်ဒါဆောင်များတွင် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွဲထားသည်များလည်း ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် အဝေးသင်တက္ကသိုလ် ဖွင့်ချိန်တွင် အဆိုးဆုံး ဖြစ်သည်။ အချို့ ကျောင်းသားများက လေးငါးယောက်စုပြီး လုံးချင်းအိမ်ငှား၍နေသည်များလည်း ရှိပါသည်။ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင်

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

သူတို့လုပ်ချင်ရာလုပ်၍ ရသည်။ ထိုနေရာမျိုးသို့ ညအိပ်လိုက်သွားသော သူများလည်း ရှိပါသည်ဆိုလျှင် မိဘများ ယုံနိုင်ကြပါမလားမသိ။ ထို့အပြင် ည ၈ နာရီ၊ ၉ နာရီကျော်သည်အထိ အဆောင်ပြင်ပတွင် နေခွင့်ပေးသော ပုဂ္ဂလိက အမျိုးသမီးဘော်ဒါဆောင်များလည်း ရှိပါသည်။ ကျောင်းသား အဆောင်အများစုမှာ ၂၄ နာရီ တံခါးမပိတ်သည်လည်း ရှိပါသည်။ ထိုသို့ သော အဆောင်များကြောင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ အချို့သည် ညအချိန်မတော်လမ်းမပေါ် ရောက်နေတတ်သည်။ ကျောင်းသူများရှိရာ အဆောင်များရှေ့တွင် အော်ဟစ်ဆူညံ ဂစ်တာခေါက် သီချင်းဆိုနေတတ် သည်။ ထို့ပြင် ကျောင်းသူအဆောင်ပိုင်ရှင် (သို့) အဆောင်မှူးများအား လှောင်ပြောင်ရန်စသည်များလည်း ရှိသည်။ ထိုကျောင်းသားများ၏ မိဘ များတွင်မူ အတိုင်းဆမဲ့ မျှော်လင့်ရည်မှန်းချက်များ ရှိမှာ သေချာပါသည်။

ဝက်လက်နယ်မှ မိဘတစ်ဦး သူ၏သားအကြောင်းပြောပြသည်။

“ကျွန်တော့်သား တက္ကသိုလ်တက်နေတာ ခြောက်နှစ်ရှိပြီ။ တစ် တန်းကို ၂ နှစ်နှုန်းနဲ့၊ ဒီနှစ်တောင် ကျွတ်ပါ့မလား မသိဘူး။ သူ့အတွက် ကျောင်းစရိတ် တစ်နှစ်ကို ဆယ်သိန်းလောက်ကုန်တယ်။ လိုက်ပြီးတော့ လည်း မကြည့်နိုင်ဘူး။ တစ်ခါတလေ စာမေးပွဲပြီးလို့ ရက်ရှည်လများ ကျောင်းပိတ်ရင်တောင် အိမ်ပြန်မလာတော့ဘူး။ ပိုက်ဆံ လှမ်းပို့ရတယ်။ ကွန်ပျူတာသင်တန်းတွေ တက်နေတယ် ပြောတာပဲ။ ဘွဲ့လေးတစ်ခုလောက် တော့ ရစေချင်တာဆိုတော့ ဆက်ပြီး ထားနေရဦးမှာ” ဟု ဆိုပါသည်။

ထိုကျောင်းသားမျိုးအတွက် ကုန်ဆုံးသွားသော အချိန်များ၊ ငွေများ သည် အလွန်ပင် နှမြောဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။ မိဘများအနေဖြင့်လည်း ထိုက်သင့်သလောက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု မရှိဘူးဆိုလျှင် သားသမီးအပေါ် အလိုမလိုက်သင့်ဘူးဟု ထင်မြင်ယူဆပါသည်။

မုံရွာမှ မိတ်ဆွေတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

“ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်က ဖေဖော်ဝါရီလကုန်ပိုင်း ညက မိန်းကလေးအဆောင် ရှေ့မှာ ကျောင်းသားတစ်ဦး ဂစ်တာတီးသီချင်းဆိုလာတယ်။ သူဆိုနေတုန်း နောက်ထပ်တစ်ဖွဲ့ သီချင်းဆိုဖို့ရောက်လာတယ်။ အဲဒီမှာ စကားများကြပြီး

လက်လွန်သွားလို့ တစ်ယောက်တည်း အရင်လာဆိုတဲ့ ကျောင်းသား သေ သွားတယ်။ ဒီလို အဖြစ်မျိုးတွေနဲ့ ကြုံလာရတဲ့အခါ မိဘတွေအဖို့ သားသမီး တွေကို တက္ကသိုလ်ပို့ရတာ အဓိပ္ပာယ်မရှိ ဖြစ်သွားပါတယ်”

သုံးဘီးဆိုင်ကယ် မောင်းသူတစ်ဦးက-

“ကျွန်တော်ဗျာ၊ ခရီးသည်တွေတင်ပြီး မိုးခပ်ချုပ်ချုပ်အချိန်မှာ မောင်းလာတာ။ တက္ကသိုလ်နားလည်းရောက်ရော မျက်လုံးထဲ ပိုးကောင်ဝင် လို့ လမ်းဘေးချရပ်လိုက်တာ။ ကျွန်တော်နောက်က ပါလာတဲ့ ကျောင်းသား ဆိုင်ကယ်အုပ်စုထဲက တစ်စီးက မထိန်းနိုင်ဘဲ ကျွန်တော့်သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ကို ဝင်တိုက်တယ်။ သူတို့က မူးနေတာ။ အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော်ကို ဝိုင်းထိုးကြ တယ်။ ခရီးသည်တွေကလည်း မိန်းမသားတွေချည်းဆိုတော့ ဘာမှ ပြန် မလုပ်နိုင်ဘူး။ ရုတ်တရက် ဆိုင်ကယ်နံပါတ်လည်း မမှတ်မိတော့ ဘာမှ ဆက်လုပ်လို့ မရဘူး ဖြစ်သွားတယ်” ဟုပြောပြသည်။

“ကလေးတွေက ဆေးတွေ သုံးကြတယ် ထင်ပါတယ်။ တစ်ခါ တလေ လွတ်ထွက်နေကြတယ်။ မြို့ထဲက လမ်းတွေမှာ ဆိုင်ကယ်စီးရင် သူတို့နဲ့ လွတ်အောင် ရှောင်နေရတယ်။ ကိုယ်က မှန်ရက်သားနဲ့ သူတို့ စည်းကမ်းမဲ့စီးလို့ အတိုက်ခံကြရသူလည်း မနည်းတော့ဘူး။ ကိုယ်က လမ်း တောင်းချင်လို့ ဟွန်းတီးရင်တောင် မချေမငံ ပြန်ကြည့်ကြတယ်။ ပြန်ပြီး ရန်မူချင်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြို့မှာဆိုရင် မနှစ်က စက်တင်ဘာ အဆေးသင်ချိန်ကစပြီး အခုအထိ ယာဉ်တိုက်မှုဖြစ်ပြီး သေဆုံးရတဲ့ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူပေါင်း ငါးဆယ်ကျော် ရှိနေပြီ”ဟု ဆက်လက်၍ ပြောပြပါ သည်။

“အခုဖြစ်နေတာက သူများ ဆိုင်ကယ်ကောင်းကောင်းစီးရင် လိုက်စီးချင်ကြတယ်။ သူများ ဖုန်းကိုင်ရင် လိုက်ကိုင်ချင်ကြတယ်။ ဒီတော့ သူတို့အတွက် ငွေက ဘယ်လောက်ပိုပို့ အလျင်မမီတော့ဘူး။ အဲဒီလို အခြေအနေမှာ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေ လမ်းကြောင်းမှားကုန်တယ်။ အဝတ်အစား၊ အပျော်အပါး၊ အဆင်တန်ဆာတွေနောက်ပဲ အပြိုင်လိုက်ဖို့ အားထုတ်နေကြတယ်။ ကျွန်မက ကျောင်းသူတွေနဲ့ အနေနီးတဲ့သူဆိုတော့

သူတို့အကြောင်း ကောင်းကောင်းသိနေတယ်။ ကျွန်မမှာ ၁၀ တန်းအရွယ် သမီးတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူ့ကို တက္ကသိုလ်ပို့ရမှာ တော်တော်လေး စဉ်းစားနေရတယ်။ မိဘကွယ်ရာမှာ လုပ်ချင်တာလုပ်နေကြတဲ့ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူတွေက တော်တော်လေးများနေတယ်။ “ဟု လက်ထောက် ကထိက ဆရာမတစ်ဦးက ပြောပြပါသည်။

“ကျောင်းစာမှာတော့ လုံးဝကို အာရုံမစိုက်ကြဘူး။ ကိုယ်သင်နေ ရတဲ့ ဘာသာရပ်နာမည်ကိုတောင် မသိကြဘူး။ ဆရာ၊ ဆရာမ နာမည် လည်း မသိကြဘူး။ ဘွဲ့သာရသွားရော၊ ကိုယ်ရတဲ့ဘွဲ့ကို စာလုံးပေါင်း မှန်အောင် မရေးတတ်ကြဘူး။ ဘွဲ့ဝတ်ရုံကို မှန်အောင်မဝတ်တတ်ကြဘူး။ ကျောင်းပညာနဲ့ မဆိုင်တဲ့နေရာတွေမှာကျတော့ တအားကို ကျွမ်းကျင်ကြ တယ်” ဟု ဆက်ပြောပါသည်။

တက္ကသိုလ်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေရဲ့ အကြောင်းအရာ အဖြစ်အပျက်များစွာ ရှိပါသည်။ ဒါတွေကို မိဘတွေ သိအောင် ကြိုးစားသင့်ပါသည်။ ကိုယ့်သားသမီး တက္ကသိုလ်တက်တဲ့ဆီကို သားသမီးမသိအောင် လိုက်လံကြည့်ရှုလေ့လာသင့်ပါသည်။

ယနေ့ခေတ်ရဲ့ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအတွက် မိဘတွေရဲ့ အနီးကပ် လိုက်လံကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲမှုများ လိုအပ်ပြီဟု ထင်ပါသည်။

ဒါကြောင့် စာရေးသူပြောချင်တာကတော့-

“မိဘများတက္ကသိုလ်တက်ပါ” ဟူ၍သာ...

ရွှေဖြိုးမောက်

ပဲသွားသော စာမျက်နှာကို ဖာထေးခြင်း

“ဘုန်းကြီးကျောင်းများသည် ခေတ်သစ်ကမ္ဘာနှင့် ထိတွေ့မှု၊
နီးစပ်မှု နည်းပါးနေသဖြင့် ပြည်သူလူထုကို ယခင်ကလောက် ထိရောက်စွာ
ဩဇာ မလွှမ်းနိုင်တော့”

[J.S. FURNIVALL]

ကျောင်းပိတ်ရက် နေ့လယ်ခင်း တစ်နေ့။

မိုးကလည်းရွာ၊ ပျင်းပျင်းရှိတာနဲ့ J.S. FURNIVALL ၏ "Colonial Policy And Practice 1826-1940" မြန်မာပြန်စာအုပ် ဖတ်မိရင်း အထက်ပါစာသားကို တွေ့မိခြင်း ဖြစ်သည်။ ကိုလိုနီခေတ် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပညာရေးဆိုင်ရာ မှတ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်၏။

ထိုမှတ်ချက်ကို ဖတ်မိရင်း အတွေးနယ်ချဲ့နေမိသည်။ ရှေ့ဆက် မဖတ်ဖြစ်တော့။ ၎င်းစာအုပ်ရေးသူ FURNIVALL သည် “မြန်မာနိုင်ငံကို အသားပေးလွန်းပြီး ကိုလိုနီစနစ်ကို အပြစ်တင်လွန်း၍ အင်္ဂလိပ် အသိုင်း အဝိုင်းက မကြိုက်” ဟု ကြားဖူးရာ သူ၏ မှတ်ချက် မှန်၊ မမှန် သူသာလျှင် အသိဆုံးဖြစ်မည် ထင်၏။ သူ၏မှတ်ချက် မှန်၊ မမှန်ကို အသာထား၊ ကိုလိုနီခေတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပညာရေးပြောင်းလဲမှုတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည် ကိုကား မည်သူမျှ မငြင်းသာပေ။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပညာရေးကို ပျူခေတ်၊ ပုဂံခေတ်တို့မှစ၍ ကိုလိုနီ

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၇၉

ခေတ်အထိ ခေတ်အဆက်ဆက် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများက ချုပ်ကိုင်ခဲ့ကြ၏။ လူငယ်များ ပညာသင်ကြားလိုလျှင် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ သွားကြရ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးများ ဦးဆောင်ပညာရေးသည် ကိုလိုနီခေတ်သို့ရောက်သောအခါ ပညာရေးစနစ်သစ်၊ ယဉ်ကျေးမှုအသစ် စိန်ခေါ်မှုနှင့် နဖူးတွေ့ဒူးတွေ့ တွေ့ခဲ့ရ၏။ အဖြစ်အပျက်တို့၏ သဘာဝအတိုင်း အကောင်း၊ အဆိုးရလဒ်များ ထွက်ပေါ်လာခဲ့၏။ ထိုခေတ် ပညာရေးသမိုင်း အပြောင်းအလဲကြောင့် လောကီဆိုင်ရာ ပညာရေးအသစ်များ၊ သိပ္ပံပညာများ ထိတွေ့တိုးတက်လာခဲ့ရသည်။ လောကဓာတ်ကျောင်း (ခေါ်) အတန်းကျောင်းများ၊ ကောလိပ်များ၊ တက္ကသိုလ်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ သို့သော် အလွယ်တကူ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများနှင့် အပြိုင်အဆိုင် အားပြိုင်ကြရင်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရ၏။

လူငယ်အများစုမှာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများထက် လက်ငင်း အသက်မွေးမှု ပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်သော ထို လောကဓာတ်ကျောင်းများသို့ ရောက်သွားကုန်၏။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသည် ထိုခေတ်၏ စနစ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အတူ ပညာရေးစနစ်ကို မပြုပြင်နိုင်ခဲ့ကြပေ။

ထိုကဲ့သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲလျှင်လည်း ရဟန်းတော်တို့၏ လမ်းစဉ်နှင့် ဝိနည်းတော်က ရှိနေပြန်သေး၏။ လောကဓာတ်ကျောင်း ပညာတတ်များ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ မပေါများသေးခြင်းကိုလည်း သတိပြုရ၏။ ပညာရေးအားပြိုင်ပွဲတွင် နောင်အခါ လောကဓာတ်ကျောင်းများက အသာရသွားခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင်ပင် ဖြစ်၏။ အနိုင်၊ အရှုံးကို ပြောချင်၍ မဟုတ်ပါ။ ပြိုင်ဆိုင်မှုထက် လက်တွေ့အလုပ်ဖြစ်ဖို့က အရေးကြီးလှ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသည် ထိုခေတ်က လူငယ်များကို သင်ကြားပေးသည့် ပုံသဏ္ဌာန်မှာ လောကီပညာရေးဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများထက် ဗုဒ္ဓအလိုကျ ဘဝနေထိုင်မှုဆိုင်ရာ ပုံစံများ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ ကောင်းမွန်ရေးပုံစံများကို အဓိကထား၍ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခဲ့ကြ၏။ ဗုဒ္ဓအလိုကျ စနစ်ကြောင့် မြန်မာ့လူ့ဘောင်သည် သာယာဝပြောပြီး အေးချမ်းတည်ငြိမ်သော နိုင်ငံတစ်ခုကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြပါ၏။ မင်းတုန်းမင်းကဲ့သို့သော သာသနာ

ပြုမင်းများ ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆရာ၊ ဒကာ လက်တွဲ ညီညာခဲ့သော ယဉ်ကျေးမှု လူ့ဘောင် ရေကန်ကြီးသည်ကား ခိုင်မာခဲ့သည် လျက် ရှိခဲ့၏။ ကိုလိုနီယဉ်ကျေးမှုအသစ်နှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့သောအခါ ရေကန်ကြီး ပျက်စီးသွားခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း ဟိုနား ဒီနားမှ ယိုစိမ့်ခဲ့သည်ကား အမှန်ပင်။ အထူးသဖြင့် လူငယ်လူရွယ်များကြား၌ ယဉ်ကျေးမှုအသစ်နှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားသစ်တို့၏ စိန်ခေါ်မှုပြဿနာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးများမှာ လောကဓာတ်ကျောင်းများ နည်းတူ ပညာ မသင်နိုင်ကြတော့ချေ။ ဆုံးရှုံးမှု တစ်ခုဟု မပြောနိုင်သော်လည်း လူငယ်များ အတွက် ကိုယ်ကျင့်တရားပိုင်းဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်ခွင့် အလွန်နည်းပါးသွားခဲ့ ၏။ ထိုပြဿနာကား ယခုအချိန်အထိ မပြီးသေးသည်ကို ရဟန်းတော်များ သတိပြုဖို့ လိုပါ၏။ မြန်မာ့ရေခဲမြေခံနှင့် ညီသော ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုယ်ကျင့် တရား လိုအပ်ချက်များကို ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများမှ လွဲ၍ အခြားအစား ထိုးပေးနိုင်မည့်နေရာ မရှိသေးသည်ကိုလည်း ကောင်းစွာ သဘောပေါက် ထားသင့်၏။ အခြားနေရာများ ရှိသည်ထားဦး၊ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်ဖို့ မလွယ်ပေ။ ရှင်းရှင်းပြောရလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ အား ကောင်းနေသမျှ အစားထိုး၍ မရဟု ပြောရပါ၏။ ဘုရားရှင်အားကိုးနှင့် ပြောရဲခြင်း မဟုတ်ပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို အရိုးစွဲနေသောနိုင်ငံ ဖြစ်သောကြောင့် ပြောရဲခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ မြန်မာနိုင်ငံသားများ ဗုဒ္ဓဘာသာအပေါ်၌ မည်မျှအထိ အရိုးစွဲကြသနည်းဟူမူ မဆီမဆိုင် ရုပ်ဝါဒစနစ်ကိုပင် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တရား တော်များနှင့် ညီသယောင်ပောင် ရေးခဲ့ကြ၊ ပြောခဲ့ကြသည်ကို အားလုံး သိကြပါလိမ့်မည်။ အနည်းငယ် တိုက်ဆိုင်ကောင်း တိုက်ဆိုင်နိုင်ပါသည်။

ဘာသာရေးအခြေခံ အားနည်းနေရသည့် လူငယ်များ ပြဿနာကို မည်သို့ ဖြေရှင်းကြမည်နည်း။ အဖြေကား ရှင်းပါသည်။ ရဟန်းတော်များ ယခုထက် သာသနာပြုစိတ်ရှိကြဖို့ လိုအပ်လှ၏။ သာသနာပြုသူများ၏ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး ကျေးလက်တောရွာပါမကျန် နေထိုင် သီတင်းသုံး၍ သာသနာပြုလိုသော စိတ်ဓာတ်ရှိဖို့ လိုပါသည်။

လူဦးရေ သန်း ၅၀ ကျော်တွင် ၇၀%မှာ ကျေးလက်မှာ နေထိုင်ကြသည်ကို သတိပြုရပါမည်။ မြို့နေလူထုမှာ သုံးပုံ တစ်ပုံသာ ရှိပါသည်။

မြို့ပြနေ အချို့ ရဟန်းငယ်တို့၏ အယူအဆအမှားများလည်း တွေ့နေ၊ ကြားနေရပါသည်။ “တောကတော့ တစ်သက်လုံး ကျောင်းမထိုင်ဘူး”၊ “တောမှာ ကျောင်းထိုင်တာက သူများအတွက်ကောင်းပေမယ့် ကိုယ့်အတွက်ကတော့ သိတဲ့အတိုင်းပဲလေ” စသော အပြောမျိုးများ ရံဖန်ရံခါ ကြားရတတ်သည်။ သာသနာပြုစိတ်ဓာတ် နည်းပါးခြင်းနှင့် မြို့ပြ၏ ခေတ်ပေါ်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အာရုံဖမ်းစားမှုဒဏ်ခံရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ရဟန်းတော်များ ဖြစ်ထွန်းမှု အရင်းအမြစ်သည် ကျေးလက်ဒေသများ၌သာ အားကောင်း၍ ကျေးလက်ဒေသများကို အားပေးသင့်ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့သော ပြဿနာများကို လောကီ၊ လောကုတ္တရာ စွယ်စုံရ ခေတ်ပညာတတ်ရဟန်းတော်များက ဖြေရှင်းပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။ မိမိတို့ ကျေးလက်ဒေသများသို့ သွားရောက်၍ သာသနာပြုလိုခြင်း၊ မပြုလိုခြင်းသည် မိမိတို့၏ သာသနာပြုစိတ်ဓာတ်ကို စမ်းသပ်နေသည့်ပွဲဟု ဆိုကောင်းဆိုနိုင်ပါ၏။ ဒေသအချို့၌ တက္ကသိုလ်ရဟန်းများ၏ သာသနာပြု အစီအစဉ်များ အောင်မြင်နေသည်ကို တွေ့နေရပါသည်။ ခေတ်စနစ်နှင့်ညီစွာ သာသနာပြုနိုင်ခြင်း၊ လူငယ်များ၏ ပညာရေးလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခြင်းကြောင့် အောင်မြင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

သင်တန်းသားဘဝနှင့်ပင် သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ အထိုက်အလျောက် အောင်မြင်နေသော မိမိ၏ မိတ်ဆွေရဟန်းတော်များ ဆယ်ပါးထက်မနည်း ရှိနေသည်ကို တွေ့မြင် ကြည်ညိုခွင့်ရခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့သော သာသနာပြုရဟန်းတော်များများ သည်ထက် များပြားလာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ သာသနာပြုလုပ်ငန်းကို လောကီ၊ လောကုတ္တရာ စွယ်စုံရ ခေတ်ပညာတတ် ရဟန်းတော်များ ဦးဆောင်မလာနိုင်ဟု ပြော၍ မရပေ။

သာသနာပြုရာတွင် လူငယ်များကို ဗဟိုပြုရပါမည်။ ယနေ့လူငယ်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘာသာရေး အခြေအနေကို ကြည့်ပါက အားနည်းချက် များစွာရှိသည်ကို တွေ့ရပေမည်။ အရှေ့တိုင်းယဉ်ကျေးမှုနှင့် အဆင်

မပြေသော အနောက်တိုင်းယဉ်ကျေးမှုအချို့ လွမ်းမိုးနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကိုးရီးကားရား ဝတ်စားဆင်ယင်မှုနှင့် လက်တွင် ဘာကွင်း များမှန်းမသိ ပတ်ထားသော Rapperဆိုသော လူငယ်များ၊ ဘာသာရေး လိုက်စားလျှင် ခပ်ညံ့ညံ့လူစားဟု ထင်နေသော လူငယ်လူရွယ်များ များစွာ ရှိနေလေပြီ။ အရင်းရှင်စနစ်၊ သခင်စနစ်ကို မကျေနပ်၍ ဖြစ်သလိုတော်လှန်ရာမှ ပေါ်ပေါက် လာခဲ့သော Hip Hop ယဉ်ကျေးမှုများ အရှေ့တိုင်းသို့ ကူးစက်နေပေပြီ။ မကျေနပ်မှုနှင့် အာဃာတကို အရင်းခံထားသောကြောင့် သူတို့ယဉ်ကျေးမှု သည် ပေါက်ကွဲသည်၊ ပြင်းထန်သည်၊ ပူလောင်သည်။ ဒါကိုပင် အနုပညာ လွတ်လပ်ပုံစံဟု ထင်နေကြ၏။ သူတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုကို အမှန်၊ အမှား မပြောလိုပါ။ အရှေ့တိုင်း စံများနှင့် အံ့မဝင်ခြင်းကို ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုယဉ်ကျေးမှုများကို ပိတ်ပင်ရန် မလိုပါ။ မိခင်ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာရေးစံ တို့ကို သိတတ်ဖို့၊ နားလည်ဖို့၊ တန်ဖိုးထားဖို့သာ လိုပါသည်။

ထို့ပြင် လူငယ်များ ဘာသာရေးအသိစိတ်ဓာတ် မြင့်မားလာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မိဘများမှာ တာဝန်ရှိပါသည်။ “ကြီးလာလျှင် ဆင်ခြင်သွားပါ လိမ့်မည်”ဟု သဘောထားကြခြင်းသည် အန္တရာယ်ကြီး လွန်းလှပါသည်။ လူငယ်သည် လူကြီးနေရာကို အစားထိုးဝင်ရောက်လာမည့်သူများ ဖြစ်သည့် အတွက် ထိုလူငယ်များ မရိုင်းသွားစေရန် ဘာသာရေးဖြင့် ထိန်းကွပ်ပေးရ မည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ လမ်းစဉ်ကောင်းများဖြစ်သော ငြိမ်းချမ်းရေး လိုလားမှု၊ အကြမ်းမဖက်မှု၊ စာနာထောက်ထားမှု၊ မျှတသောစိတ်ဓာတ်ဖြင့် အေးချမ်းသော ဘဝ တည်ဆောက်လိုမှု စသော မွန်မြတ်သော စိတ်ဓာတ်အရင်းအမြစ်များ ကိန်းအောင်းသွားအောင်၊ ဖွံ့ဖြိုးသွားအောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရပါမည်။

လူငယ်ဆိုသည်မှာ ဖြူစင်သောကြောင့် ဆိုးသမျှအရောင်ထင်သော သဘော ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် သာသနာပြုရာ၌ လူငယ်များကို ဗဟိုပြုရ ပါမည်။ သာသနာပြု ရဟန်းတော်များအနေဖြင့် လူငယ်များ၏ ရိုသေ လေးစားမှုနှင့် အသိပညာဆိုင်ရာ အားကိုးအားထားလိုမှုတို့ကို ရရှိအောင် ပြင်ဆင်ထားရပေမည်။ သာသနာပြုရာ၌ စိတ်ရှည်သည်းခံဖို့လည်း အရေး ကြီးပါသည်။ ယနေ့ခေတ် လူငယ်အများစုသည် သိပ္ပံပညာ ထွန်းကားမှု

ဝန်းကျင်၌ ကြီးပြင်းလာရသူများ ဖြစ်၍ တစ်ခါတစ်ရံ သူတို့၏ မေးခွန်းများ သည် ရုပ်ဝါဒဆန်ဆန် မေးခွန်းများ ဖြစ်နေတတ်ပါသည်။

ဘာသာရေး ယုံကြည်မှုနယ်ပယ်၌ ထိုကဲ့သို့သော မေးခွန်းများကို ဖြေကြားဖို့ ခက်ခဲသောကိစ္စများ ရှိတတ်ပါသည်။ ယုံကြည်မှုကို တည်ဆောက် ရာ၌ နားလည်သဘောပေါက်မှု အခြေခံခြင်းကို ဘုရားရှင် အားပေးတော်မူ ၍ သာသနာပြုရဟန်းတော်များအနေဖြင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် နားလည် ထားဖို့ လိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များကို စိတ်ရှည်သည်းခံရပါမည်။

စံတစ်ခုသည် မည်မျှကောင်းသည်ဖြစ်စေ လူထုနှင့် ကင်းကွာလာ လျှင် မည်ကဲ့သို့ဖြစ်တတ်သည်ကို အားလုံးသိကြပါသည်။ ယနေ့လူငယ်များ သည် Key တစ်ရာကျော်ရှိသော Computer key Board ကို ကျွမ်းကျင်စွာ အသုံးပြုလျှင် ပြုတတ်ပေမည်။ ငါးပါးသီလကို အမြီးအမောက် တည့်အောင် မဆိုတတ်သူတွေ ဒုနှင့်ဒေးပါ။

ဗုဒ္ဓဘာသာ အခြေခံတရားများဖြစ်သော သစ္စာလေးပါး၊ အနတ္တ အကြောင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ ကံတရား၏ အကျိုး+ အကြောင်း ဆက်နွှယ်မှု များ၊ နိဗ္ဗာန်အကြောင်း စတာတွေကို တစ်ခုလောက် မေးကြည့်ပါ။ ရေရေ လည်လည် ဖြေဆိုနိုင်သူ နည်းပေလိမ့်မည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏တရားဓမ္မများ လေးနက်သည်ကား မှန်ပါသည်။ သို့သော် ပညာတတ်များ၊ ရဟန်းတော်များအတွက်သာ ဟောခဲ့ခြင်း မဟုတ်သည်ကို နားလည်ရပါမည်။ အသက်ကြီးမှ အားကိုး၍ မရပေ။ လူကြီး ဆိုသည်မှာ ဥပါဒါန်အမျိုးမျိုး ဝင်ရောက် စွဲကပ်ခံရ၍ သူတို့ကိုယ်တိုင် စိတ်ဝင်စားမှု မရှိက တရားဓမ္မများကို အလွယ်တကူ နာယူဖို့ ငြင်းဆန်ပေလိမ့်မည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ် ယဉ်ကျေးမှုအဆောက်အအုံ များ၊ စာပေများကို လေ့လာကြည့်ပါက ဘာသာရေးနှင့် မကင်းသည်ကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ သမိုင်းကောင်းခဲ့သော ယဉ်ကျေးမှု အဆောက်အအုံ များကို ပြန်လည် အသက်သွင်းရေးနှင့် နောင်လာမည့် မျိုးဆက်များအတွက် တန်ဖိုးထားစရာများ ချန်ထားနိုင်ရေးတို့၌ ရဟန်းတော်များသည် အရေးကြီး သောကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

၈၄

သာသနာ့ပျိုးခင်း

သမိုင်းအမွေကောင်းများ မည်မျှအထိ ချန်ထားခဲ့နိုင်သည်ကိုကား ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ပင် နောင်လူများက သမိုင်းရေးကြ၊ မှတ်တမ်းတင်ကြပါလိမ့်မည်။

ဖတ်လက်စ စာမျက်နှာကို ကျော်ရန်အတွက် နောက်တစ်ရွက် ထပ်လှန်လိုက်သောအခါ ဆွေးမြည့်မြည့်စာရွက်မှာ အနည်းငယ် ပဲ့ထွက်သွား၍ ပြန်လည် ဖာထေးရန် လိုအပ်သွားပါတော့သည်။

သီဟသစ်

ပေးဆပ်မှုအရင်းနှီး

ကမ္ဘာကြီးသည် တိုးတက်မှု၊ ဆုတ်ယုတ်မှုတွေနှင့်အတူ ပြောင်းလဲလာခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုသည် ပို၍ သိသာ ထင်သာ မြင်သာသည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာများ တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ လိုချင်မှုသည်လည်း ပို၍တိုးလာခဲ့သည်။ ဘဝမှာ မည်သည့်အရာကိုမဆို လိုချင်လျှင် ပေးဆပ်မှုတစ်ခုတော့ ရှိရမည် ဖြစ်သည်။

ကြီးငယ်မရွေး ဖြစ်သည်။ ကလေးတစ်ယောက်ပင်ဖြစ်စေ မိုက်ဆာလျှင် ငိုပြရသည်။ လူကြီးတစ်ယောက် တစ်ခုခုကို လိုချင်လျှင် ကြိုးစားအားထုတ်မှု တစ်ခုခုကို ပြုလုပ်ရသည်။

လိုချင်တောင့်တမှုများလည်း သူ့အရွယ်နှင့်သူ ရှိနေကြသည်။ သူ့နယ်ပယ်နှင့်သူလည်း ရှိကြသည်။ စီးပွားရေးလုပ်သူ တစ်ယောက်သည် စီးပွားရေးလောက နယ်ပယ်တွင် အောင်မြင်မှုကို ရယူချင်သည်။ တောမှာ လယ်လုပ်သူကလည်း သီးနှံအထွက်တိုးစေချင်သည်။ ပညာရေးနယ်ပယ်တွင် လေ့လာလိုက်စားသူ တစ်ယောက်သည်လည်း ပညာရေးနယ်ပယ်တွင် အောင်မြင်ချင်သည်။ မည်သည့် နယ်ပယ်တွင်မဆို ရလိုမှု တစ်ခုအတွက် ပေးဆပ်မှုတစ်ခု ရှိစမြဲပင် ဖြစ်သည်။

ပညာရေးနယ်ပယ်တွင်လည်းကဏ္ဍ အပိုင်းအခြားအလိုက် ကွဲပြားခြားနားမှု များစွာရှိသည်။ ပညာရေးနယ်ပယ်သည် အလွန်ကျယ်ဝန်းပါသည်။ ဤနေရာ၌ ဆိုလိုသော ပညာရေးသည် သင်ကြားရေး၊ လေ့လာရေးအပိုင်းကဏ္ဍ ဖြစ်သည်။ သင်ကြားလေ့လာရေး အပိုင်းကဏ္ဍ သည်

သင်ပေးမှု၊ သင်ယူမှု၊ စာကျက်မှု၊ စာဖတ်မှု၊ လေ့လာမှု အပိုင်းသည် အဓိကဖြစ်သည်။ ပညာရေးမှာ အောင်မြင်ဖို့ အရေးကြီးဆုံးသည် စာကျက် စာဖတ်ခြင်း စသော အလေ့အကျင့်ကောင်းများကို တက်တက်ကြွကြွ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

မိမိသင်ကြားထားသည့် သင်ခန်းစာများကို ရအောင်ကျက်ရမည်။ ကျက်သင့်တာကျက်၊ မှတ်သင့်တာမှတ်၊ ကိုယ်ပိုင်အသိဉာဏ်ဖြင့် (compare) နှိုင်းယှဉ်ပြီး အောင်မြင်ရေးအတွက် ထိုးဖောက်ရမည်။ မိမိ၏ အောင်မြင်မှု တစ်ခုကို ရယူဖို့ ရင်းနှီးမှုပေးရမည် ဖြစ်သည်။

ဘာတွေကို ရင်းနှီးပေးဆပ်ရ မည်နည်းဆိုလျှင် မိမိ၏ အချိန်၊ ဝီရိယတွေကို အရင်းတည်ပြီး ပေးဆပ်ရမည်။ အောင်မြင်ချင်သူတို့၏ လမ်းစဉ်သည် ဝီရိယကို လမ်းခင်းပြီး လျှောက်ကြရပါသည်။ ဝီရိယရှိရှိ၊ ဇွဲရှိရှိနှင့် အချိန်မှန်မှန် ကြိုးစားသွားရမည်။

ထိုသို့ကြိုးစားအားထုတ်ရာတွင် လိုက်လျောညီထွေ ရှိဖို့လိုသည်။ မိမိ၏ အောင်မြင်မှုတစ်ခုအတွက် ဦးနှောက်ကို ဦးစားပေး အလုပ်လုပ်သည်။ နှလုံးသားကို ဦးစားပေး အလုပ်လုပ်သည်။ ဦးနှောက်ကို ဦးစားပေးခြင်း သည် ကြမ်းတမ်းသည့် ကြိုးစားမှု ဖြစ်သည်။ နှလုံးသားကို ဦးစားပေးခြင်းသည် မိမိ၏ စိတ်ခံစားချက်ကို အလေးပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ လုပ်သည်ည်ထက် လုပ်ချင်သည်များကို လုပ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ စိတ်ခံစားချက်အတိုင်း လုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဦးနှောက်နှင့် နှလုံးသားနှစ်ခုကို ထိန်းသိမ်းရန် လိုက်လျောညီထွေမှု ဖြစ်ဖို့၊ ရှိဖို့လိုသည်။ ဦးနှောက်နှင့် နှလုံးသားအတွက် လိုက်လျောညီထွေမှု မရှိဘဲ အစွန်းတစ်ဖက်စီ လွန်သွားလျှင် အဆိုးဘက်ကို ဦးတည်သွားတတ်သည်။

ဦးနှောက်သုံးမှုသည် တအားလွန်ကဲသွားလျှင် ဓမ္မစကြာသဘော အရ အတ္တကိလမထအတွင်း ပါဝင်သွားမည်။ ဦးနှောက်ကို လိုတာထက် ပိုသုံးခြင်း ဖြစ်သည်။ over use ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ ခံစားချက်နှလုံးသားသည် တအားလွန်သွားလျှင်လည်း ကာမသုခလွှဲကအတွင်းသို့ ဝင်သွားပြန်သည်။ ခံစားမှုကို ဦးစားပေးလွန်း၍ ဖြစ်သည်။

ဥပမာ ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် ကျောင်းမှန်မှန်တက်ရမည်။ စာမှန်မှန်သင်ရမည်။ စာကျက်ရမည်။ လေ့လာရမည်။ မှတ်သားရမည်။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်၏အလုပ်တာဝန် ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတလေ မိမိ၏ ဦးနှောက်ကို မသုံးဘဲ၊ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကို မလုပ်ဘဲ ကိုယ့်ရဲ့စိတ်ခံစားရာ နှလုံးသားကို ဦးစားပေးမိသည်။ အပေါင်းအသင်းနှင့် ပျော်ပါးသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်ပြီး အချိန်ဖြုန်းသည်။ ဆေးလိပ်သောက်သည်။ ကွမ်းစားသည်။ အင်တာနက်ထိုင်သည်။ G-Talk ဆိုသည့် Chatting မှာ အချိန်ဖြုန်းသည်။ ဂိမ်းကစားသည်။ အင်တာနက် မသုံးလျှင် ခေတ်နောက်ကျသည်ဟု အကြောင်းပြသည်။ အင်တာနက် မသုံးသင့်ဘူးလား။ သုံးသင့်ပါသည်။ သို့သော် ကျောင်းသားတစ်ယောက်၏ သုံးသင့်သုံးထိုက်သော အချိန်ကို ထားရှိမည်။ G-Talk တို့၊ ဂိမ်းတို့လောက်နှင့်တော့ မသုံးသင့်ဘူး။ အချိန်မဖြုန်းသင့်ဘူး။ “ပညာသင်တန်း အချိန်ဖြုန်းက အရှုံးလက်ဆောင်ရလတ္တံ့” ဆိုသည့်အတိုင်း အချိန်ကို မသုံးဘဲ ဖြုန်းနေလျှင် အဆုံးမှာ အရှုံးသာဖြစ်နေမည်။ အချိန်ကိုသုံးတတ်မှ အကျိုးရှိပါသည်။ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိသုံးမှ ဘဝတိုးတက်ပါသည်။

မိမိ၏နှလုံးသားစိတ်အလိုကို အလိုလိုက်သည့်အထဲမှာ အသွားအလာ၊ အနေထိုင်၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုများလည်း ပါသည်။ ထို့ပြင် ကျောင်းသားတစ်ယောက်၏ သွားသင့်သွားထိုက်သောအရပ်၊ နေသင့်နေထိုက်သောအရပ်များမှာသာ နေရမည်။ သွားရမည်။

“ကိုယ်က သွားချင်တယ် မသွားသင့်ဘူးဆိုလျှင် သွားကို မသွားနှင့်။ မသွားသင့်ဘူး ဆိုကတည်းက ကိုယ့်အတွက် ကောင်းကျိုးပေးမည့်အရပ်မဟုတ်လို့ပဲ” ဟု သိရမည်။

ဝတ်ဆင်ယင်မှုမှာလည်း မိမိက အလှအပ အတို အကျပ် အကွဲ မသင့်လျော်တာတွေ ဝတ်ချင်သည်။ မိမိသွားမည့်နေရာက အဲဒီအဝတ်အစားနှင့် မသင့်တော် မလျောက်ပတ်လျှင် မဝတ်ဖြစ်အောင် ဦးနှောက်သုံးပြီး နားလည်နိုင်စွမ်း ရှိရမည်။

မိမိလိုချင်မှု ဦးတည်ရာကို အဆင့်မြင့်မြင့် မလျှောက်နိုင်လျှင်

တောင် ပုံမှန်လောက်တော့ လျှောက်နိုင်ရမည်။ မိမိက တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားတစ်ယောက်ဆိုလျှင် “ငါက တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား တစ်ယောက်” ဖြစ်သည်။ ငါဟာ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ဘူး။ မိမိကိုယ်ကိုယ် သာမန်လို့ တွေးထင်လျှင် မိမိကိုယ်ကိုယ် နှိမ့်ချရာရောက်သည်။ ကျောင်းတက်နေချိန်မှာ ပုံမှန်အတိုင်း ကြိုးစားရမည်။ အောင်မြင်သော ကျောင်းသားတစ်ယောက်၏ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်သောအတွေး ဖြစ်သည်။ မိမိ ကြိုးစားရမည်ဆိုတာ သိနေရမည်။ အလွန်အမင်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကြိုးစားရမည်ဟု မဆိုလိုဘူး။

မိမိစိတ်ထဲမှာ နူးညံ့မှု၊ ခံစားမှုများရှိလျှင် ခံစားလိုက်၊ ပြုမူလိုက်။ သို့ပေမဲ့ အထိန်းအကွပ်ရှိပါစေ။ ခံစားမှုတွေကို မလွန်ကျံပါစေနှင့်။ မိမိက ဘယ်အချိန်ကနေ ဘယ်အချိန်ထိ ခံစားမှုရသများကို ဦးစားပေးမည်။ ဘယ်အချိန်ရောက်လျှင် စာကျက်မည်။ စာကျက်ချိန်ရောက်လျှင် စာကို ကျက်ဖြစ်အောင်ကျက်ရမည်။ တစ်နေ့ နှစ်နာရီ၊ သုံးနာရီလောက် အချိန်ပေးလျှင် အောင်မြင်ပါသည်။ ယခုလို သတ်မှတ်ချက်တွေကို ချိုးဖောက်ပြီး တစ်ချိန်လုံး တိစွဲပဲ ထိုင်ကြည့်နေလျှင်တော့ မဖြစ်ပြန်ပါ။

အချို့သော ကျောင်းသားများက စာမေးပွဲကျမည်ကို ကြောက်ရွံ့သည်။ ထို့ကြောင့် တိစွဲကြည့်ရမှာကိုလည်း ကြောက်သလိုလို စာကလည်း မကျက်ချင်၊ ဟိုလိုလို ဒီလိုလိုနှင့် တိစွဲလည်း မကြည့်ဖြစ်၊ စာလည်း မကျက်ဖြစ်နှင့် စာမေးပွဲ ကျပါလေသည်။ လိုက်လျောညီထွေမှုရှိဖို့ အရေးကြီးပါသည်။

တစ်ဖက်က တင်းနေတာကို နည်းနည်းလျှော့၊ လျော့နေတာကိုလည်း နည်းနည်းတင်း၊ မျှတမှုရှိအောင် ပြုပေးရမည်။ ထိုနည်းနှင့် အပေါ်က အစွန်းဖြစ်စေမည့် နှစ်ခုကို လိုက်လျောညီထွေမှု ဖြစ်အောင် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းပေးရမည်။ အဲဒီလို မညီမျှမှုအစွန်းများကို ညီမျှမှု (အလယ်လတ်) ဖြစ်အောင် ထိန်းပေးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသော မဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်းစဉ်ပင် ဖြစ်သည်။

ထိပ်ရောက်ချင်လျှင် ဦးနှောက်ကို ဦးစားပေးရမည်။ ရှေ့တန်းတင်ရ

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၈၉

မည်။ ဦးနှောက်ကို ဦးစားပေးပြီး အတွေးခေါ်ကောင်များနှင့် ချင့်ချိန်ကာ အလုပ်လုပ်သော သူများသာ ထိပ်ဆုံးသို့ ရောက်နေကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ဦးနှောက်ကို ဦးစားပေးလျှင် ကြမ်းတမ်းသည်။ နှလုံးသားကို ဦးစားပေးလျှင် လျှောက်လည်မည်။ အချိန်ဖြုန်းမည်။ မိမိကိုယ်ကိုယ် ပြန်စိစစ်။ ငါဘယ် လောက် အချိန်တွေဖြုန်းပြီး။ ငါဘယ်လောက် ပြန်ပြီး ပေးဆပ်ရမည်။ လုပ်ရမည်။ နားချိန်တန်လျှင် နားရမည်။ လုပ်ချိန်တန်လျှင် လုပ်ရမည်။ ထိပ်ဆုံးမရောက်လျှင်တောင် အလယ်အလတ်တော့ ကျမသွားနိုင်ပါ။

သင့်လျော်ဖို့အတွက် စာအုပ်ကြီးအတိုင်းလည်း မလုပ်နှင့်။ ခံစား ချက် အတိုင်းလည်း မလုပ်နှင့်။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကို လုပ်ရမည်။ ကလေးတစ်ယောက်ကို ဆုံးမသောအခါ မိမိနှင့် စိတ်အလို တစ်သား တည်းဖြစ်အောင် ပြောဆိုဆုံးမသင့်လျှင် ပြောဆိုဆုံးမရမည်။ ပြီးမှပြန်ချော။ ကလေးကို အမြဲတမ်း ပြောဆိုဆုံးမနေလျှင်လည်း ကလေးက စေတနာဟု မထင်ပြန်ပါ။ သူ့အပေါ်ချုပ်ချယ်သည်၊ သူ၏လွတ်လပ်မှုကို ပိတ်ပင်သည် လို့ ထင်တတ်သည်။ ကလေးဆိုးနေတာကိုသိရက်သားနှင့် ကလေးစိတ်ဆိုး မှာ စိုး၍ မဆုံးမဘဲနေလျှင်လည်း ကလေးက သူဘာလုပ်လုပ် ဘာမှ မပြောပါဘူးဆိုပြီး ဆိုးမြဲ ဆိုးနေမည်။ မဟုတ်တာလုပ်နေလျှင် ပစ်ပစ်ခါခါ ပြော၍ ဆုံးမသင့်လျှင် ပစ်ပစ်ခါခါကို ပြောဆိုဆုံးမရမည်။ နောက်မှ သူ့ကို ချစ်လို့ အခုလို ပြောဆိုပြီး ဆုံးမသည်လို့ ပြန်ပြီး နှစ်သိမ့်ပေးရမည်။ သို့မှသာ ကလေးက သူ့အပေါ် စေတနာလို့ ထင်မည်။ နားလည်မည်။

မိမိပြောဆိုဆုံးမလို့ သူ့ဘဝလည်း အကောင်းဘက်သို့ ဦးတည် သွားသည်။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည့် အလုပ်ကို လုပ်ရသည့် အကျိုးပင်ဖြစ် သည်။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာဆိုလျှင် လုပ်ကိုလုပ်ရမည်။ တစ်ခုခုကို လုပ်မိလိုက်တဲ့ အချိန်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မလုပ်မိလိုက်တဲ့ အချိန်ပဲဖြစ်ဖြစ် အချိန်က ကုန်သွားမည်သာ။ ရလဒ်ကတော့ လုပ်မိလျှင် အကျိုးရှိသည်။ မလုပ်မိလျှင် အကျိုးမရှိ။ စာကျက်လိုက်သည်၊ ပင်ပန်းမှုလေးတော့ ရှိမည်။ သို့သော် အဲ့ဒီကာလလေးကုန်သွားလျှင် စာရမည်။ စာတွေးရလျှင် အသိ ဉာဏ်တွေ တိုးပွားလာမည်။ သည်သာမကသေး ယခုအားထုတ် (စာကျက်) လိုက်တာ

ဝီရိယအချိန်ကို ယူလိုက်တာနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ စာကျက်ရမည့် အချိန်မှာ စာမကျက်ချင်လို့ စာမကျက်လိုက်ရဘူး။ လုပ်ရမည့်အချိန်မှာ မလုပ်ချင်လို့ မလုပ်လိုက်ရဘူး။ မလုပ်ချင်လို့ဆိုတာ ပျင်းနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ နောက်မှလုပ်မယ်ဆိုပြီး ထားလိုက်ရော။ ဒီလိုနှင့် နောက်မှ၊ နောက်မှ ဆိုပြီး ဘယ်တော့မှ မလုပ်ဖြစ်တော့ဘူး။ မလုပ်ချင် ပျင်းရိသော စိတ်ကလေးက တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပိုကြီးထွားလာသည်။ အကျင့်ပါ သွားသည်။ ဘယ်လောက်အထိအကျင့်ပါသွားနိုင်သလဲဆိုလျှင် ငယ်ရာမှ ကြီးရာထိ။ မိမိဘဝတစ်လျှောက်လုံး ပါသွားသည်။ နောက်ဆုံး သံသရာထိ ပါသွားနိုင်ပါသည်။

ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က တချို့သော ရဟန်းတော်များသည် ရဟန်းတရားအားထုတ်မည်ဆိုကာ သာသနာ့ဘောင်သို့ ဝင်လာကြသည်။ မိမိနှင့်သင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းများသင်ယူပြီး တောသို့ဝင်ကာ တရားအား ထုတ်ကြသည်။ တရားအားထုတ်သော်လည်း တရားမရနိုင်ဟု ဆိုပြီး ဝီရိယကိုလျှော့ကာ တရားဆက်ပြီး အားမထုတ်တော့ဘဲ ပြန်လာကြသည်။ တရားမရဘဲပြန်လာသော ရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားရှင်ထံသို့ ပို့ကြသည်။ ဘုရားရှင်ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်သောအခါ ဘုရားရှင်က “ငါ့ရှင်၊ တရား မရဘဲပြန်လာတာ ဟုတ်သလား”ဟု မေးသည်။ “မှန်ပါဘုရား၊ တပည့် တော် တရားထူးရအောင် အားမထုတ်နိုင်တော့လို့ ပြန်လာတာပါဘုရား” ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ဘုရားရှင်က “ဒီရဟန်းက ယခုမှသာ ဝီရိယ မရှိ ပျင်းရိသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးဘဝ၌လည်း ဝီရိယ မရှိ၊ ပျင်းခဲ့ဖူးသည် သာ” ဟု ရဟန်း၏ အတိတ်ဘဝကို ပြန်ဟောလေသည်။

ထိုကြောင့် ယခုဘဝမှာ ပျင်းနေလျှင် နောက်ဘဝမှာလည်း ပျင်း သောသူဖြစ်နေမည်။ အထုံဝါသနာဆိုတာ သံသရာတိုင် လိုက်တတ်သည်။ သံသရာအဆက်ဆက်က ပါလာသော အမူအကျင့်ဆိုးများကိုလည်း ပျောက်ပျက်ရာရောက်အောင်၊ ယခုလက်ရှိ ဘဝမှာလည်း အကျိုးရှိအောင် ဝီရိယကို ရှိသည်ထက် ရှိလာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရမည်။

ဝီရိယနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ထိုကဲ့သို့ ဘုရားရှင်မိန့်တော်မူခဲ့ဖူး

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၉၁

သည်ကို ဇာတ်တော်များစွာတွင် တွေ့ခဲ့ရသည်။ သာသနာတော်မှာ ရဟန်းတရားတွေကို ဝီရိယဖြည့်ဆည်းပြီး ဘဝလွတ်ငြိမ်းရာ ချမ်းသာသို့ ကောင်းစွာ အားထုတ်နိုင်သော ရဟန်းတော်များကိုလည်း “ဒီရဟန်းသည် ယခုမှသာ ဝီရိယရှိသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေ့ကလည်း ဝီရိယရှိခဲ့ဖူးလေသည်” ဟု မိန့်တော်မူလေ့ရှိသည်။

အခုလုပ်ချင်စိတ်ရှိလျှင် နောင်လည်းလုပ်ချင်စိတ်ရှိမည်။ အလုပ်တော့ လုပ်သည်။ သို့ပေမဲ့ အဲ့ဒီအလုပ်က မှန်ကန်သောအလုပ် ဖြစ်ရမည်။ အလုပ်များစွာကို ခွဲခြားလိုက်လျှင် ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းသောအလုပ်၊ မကောင်းသောအလုပ် ဟူ၍ နှစ်မျိုးရမည်။ မိမိ မည်သည့်အလုပ်ကို လုပ်မည်နည်း။ ရွေးချယ်ရတော့မည်။ ဤနေရာမှာ တွေးခေါ်မှုလိုလာပြီ ဖြစ်သည်။ ဦးနှောက်ကိုသုံးပြီး လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်ကို လုပ်မည်လား သို့မဟုတ် နှလုံးသားခံစားချက်ကို ရှေ့တန်းတင်ကာ မိမိ၏ ခံစားချက်အတိုင်း လုပ်ဆောင်မည်လား။ မည်သည့်အရာကိုပဲ ရွေးချယ် ရွေးချယ် မှန်ကန်ဖို့၊ သင့်မြတ်ဖို့ လိုသည်။ “အောင်မြင်မှု မှန်သမျှတို့၏ သော့ချက်သည် နှလုံးသား ခံစားချက် စိတ်အလိုကို မလိုက်မူပေတည်း” ဟု အာရ်ဒီ-ဟစ်ချ်ကော့ ဆိုသည့် နိုင်ငံခြားပညာရှင်တစ်ယောက်က ဆိုထားသည်။

အလုပ်မှန်သမျှ လိုချင်မှုတစ်ခုရှိ၍သာ လုပ်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်သည်။ စီးပွားလိုချင်လျှင် စီးပွားရှာရမည်ဖြစ်သည်။ တရားထူးလိုချင်လျှင် တရားထူးရှာရမည်ဖြစ်သည်။ စာရလိုလျှင် စာကျက်ရမည်ဖြစ်သည်။ လယ်ကောင်းကောင်းမထွန်ယက်ဘဲ သီးနှံကောင်းမထွက်နိုင်ပေ။ သီးနှံ အထွက်ကောင်းချင်လျှင် ဝီရိယ စိုက်ကာ ထွန်ယက်ထားရမည်။ ဘာမှ မလုပ်ဘဲ၊ ဘာမှ မပေးဆပ်ဘဲ မိမိဖြစ်ချင်တာ ဖြစ်မလာနိုင်ပေ။ ပစ္စည်းလိုချင်လျှင် ပိုက်ဆံ ပေးရမည်။ ဘယ်အရာပဲဖြစ်ဖြစ် တန်းဖိုးနှင့် ထိုက်တန်အောင် လုံ့လ ဝီရိယ ပေးဆပ်ရမည်။ အမြတ်လိုချင်လျှင် အရင်းတည်ရမည်သာ။

သိကြားမင်းက သုသိမနတ်သားကို “ချစ်သားသုသိမ၊ ဘာမှ မလုပ်ရဘဲ စားလို့ရ၊ အိပ်လို့ရ၊ နေလို့ရ၊ ပျော်လို့ရတဲ့ နေရာတွေရှိရင် မင်းရင်လည်း အရင်သွား။ ပြီးရင် ငါ့ကို လာခေါ်စမ်းပါ” ဟု ပြောလေ၏။

၉

သာသနာပျိုးခင်း

သိကြားမင်းက ဘာမှ မလုပ်ဘဲ၊ ဘာမှ မပေးဆပ်မှု မရှိဘဲ မိမိ လိုချင်တာ ရသောနေရာ မရှိဘူးဆိုတာ သုသိမနတ်သားသိအောင် ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် မိမိ ဘာဖြစ်ချင်သနည်း။ မိမိ ဘာလိုချင်သနည်း။ လိုချင်တာ၊ ဖြစ်ချင်သည်များကို မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်အချိန်များ၊ ဝီရိယများကို အရင်တည်ပြီး သင့်လျော်သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်း လုပ်ဆောင်၍ ရယူရန်သာ ဖြစ်သည်။

မောင်စိတ်ကောင်း (သာစည်)

လက်ဆောင်မွန်

သာသနာပျိုးခင်းတစ်ခုကို တည်ထောင်ထားသည့် အရှင်ရေဝတသည် သာသနာပျိုးခင်းသာမက လူငယ်များကို ပြုစုပျိုးထောင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လူငယ်ပျိုးခင်းလေးများကိုလည်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် ထူထောင်နေသည့် ရဟန်းတစ်ပါးဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ အရှင်သည် လူငယ်လေးများအတွက် ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများဖွင့်ပေးခြင်း၊ စာကြည့်တိုက် တည်ထောင်ခြင်း၊ လူငယ်အကျိုးပြုစာအုပ်များ ထုတ်ဝေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ယခု ကျွန်မကို လူငယ်ဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးပြီးပို့ပေးပါဟု လူကြုံပါးလာပါသည်။

အရှင်ရေဝတသည် အသက် ၃၀ နှင့် ၄၀ အကြားဖြစ်မည်ထင်ပါသည်။ ဆရာတော်၏ လူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်ရေးကို အားကြိုးမာန်တက် မျှော်လင့်တစားဆောင်ရွက်နေမှုကို ကျွန်မ လေးစား၍သာ ဤစာကို ရေးနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မသည် အသက် ၆၀ ကျော် ၇၀အတွင်း အရွယ်ဖြစ်ရာ ကျွန်မပြုစုပျိုးထောင်ပေးလိုက်သော လူငယ်ကလေးများကို ကြည့်၍ လည်းကောင်း၊ ကျွန်မ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူတို့၏ ဖြစ်ပျက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အစဉ်များကို ကြည့်၍လည်းကောင်း၊ ကျွန်မမှာ တက်ကြွမှု မရှိလှပါ။ လူငယ်အချို့မှာ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး အချို့မှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပါသည်။ အချို့မှာ နှစ်မျိုးလုံး တိုးတက်ပြီး အချို့မှာ နှစ်မျိုးလုံး မတိုးတက်ပါ။ ထိုအခါ ကျွန်မပြောနေကျဖြစ်သည့် “တို့ကတော့

မင်းတို့ အားလုံးအပေါ် မေတ္တာမိုးတွေ၊ စေတနာမိုးတွေ ရွာချပေးလိုက်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ မိုးရေခဲတဲ့သူပေါ်မှာ မူတည်တယ်ကွာ၊ အိုးကြီးကြီးဆို များများရပြီး အိုးသေးသေးဆို နည်းနည်း ရမှာပေါ့။ မင်းတို့ရဲ့ ကံ၊ မင်းတို့ရဲ့ ပါရမီပေါ်မှာ မူတည်တယ်” ဟူသော စကားလေးကို သတိရမိပါသည်။

ကျွန်မသည် လူငယ်ပျိုးခင်းလေးအတွက် မေတ္တာမိုးများ၊ စေတနာမိုးများ ရွာသွန်းလိုလာသည်။ ဤဆောင်းပါးလေးကို ဆက်၍ အကျိုးရှိမည်ဟု ထင်လာသည်။ မရေးချင်၊ ရေးချင်ဖြစ်နေသော စိတ်ကလေးကလည်း ရေးရင်း အားဖြစ်လာသည်။ ကံဆိုတာ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ပါရမီဆိုတာ ဖြည့်ဆည်းမှသာ ရမည်ကို စာဖတ်သူကို သိစေလိုလာသည်။ ကျွန်မဘဝ အတွေ့အကြုံများကို လူငယ်များအား အသိပေးချင်လာသည်။

ကျွန်မတို့၏ “ဘဝရှေ့ဆောင် မီးရှူးရောင်” ဖြစ်သော မိဘနှင့် ဆရာသမားများအကြောင်းကို ရေးမည်ဟု တွေးမိသောအခါ “ဦးတော်-ဦးတော်” ဟူသောစကားနှင့် အပြုအမူကို သင်ကြားပေးခဲ့သော မိဘ၊ “ဒီလမ်း ဒီပန်းကလေးပန်၊ ဒီခရီး ဒီထီးကလေးဆောင်း” ဆိုပြီး လမ်းညွှန်ခဲ့သော မိဘ၊ သင်ယူမှုတစ်ခုတိုးတိုင်း ခက်ခဲလာပြီဆိုရင် ခေါင်းခွေခဲ့ရတဲ့ မိဘရင်ခွင်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ စားဝတ်နေရေး၊ ပညာရေးတွေမှာ သူတို့ရဲ့ ချွေးနှံစာတွေကို ပုံအောခဲ့ကြတဲ့ မိဘတွေရဲ့ မေတ္တာ၊ စေတနာ။ “ဝ” လုံး ကလေးပိုင်းပိုင်းရေးလို့ သင်ပေးခဲ့တဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမ။ စေတနာ၊ ဝါသနာ၊ အနစ်နာဆိုတဲ့ နာသုံးနာကို အရင်းတည် ရှေ့တန်းထားပြီး တပည့်တွေနဲ့ နေရင်းထိုင်ရင်း ပင်စင်ဘဝရောက်သွားကြတဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမများကို မြင်ယောင်လာကာ မေတ္တာထား ကရုဏာပွားမိရာမှ ကျေးဇူးတရားများ တဖွားဖွားပေါ်လာပါသည်။

ကျွန်မသည် မိဘများကို စားဦးစားဖျား မွန်မွန်မြတ်မြတ် ကောင်းနိုးရာရာများဖြင့် အမြဲပြုစုလုပ်ကျွေးခဲ့ပါသည်။ မိဘတို့ ဝေယျာဝစ္စကို မေတ္တာ၊ ကရုဏာအပြည့်ဖြင့် မပျက်မကွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ အသက်ကြီးနေပြီဖြစ်သော မိဘနှစ်ပါးကို အနီးကပ်အချိန်ပြည့် ပြုစုရန် ကျွန်မအသက် (၅၅) နှစ်တွင် ပင်စင်ယူခဲ့ပါသည်။ ပင်စင်ယူပြီး (၁) နှစ်အကြာ

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၉၅

လစာများ (၁၀-ဆ) ခန့်တိုးသွားရာ ကျွန်မမှာ နောင်တရခြင်း မရှိပါ။ နစ်နာသွားသောငွေများကို တံတားခင်း၍ မိဘများ အဆင်ပြေမှု၊ စိတ်ချမ်းသာမှုကို ဆောင်ရွက်ရသဖြင့် ရရှိခဲ့သော “ပီတိ”မှာ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်ပါ။ ယခု တွေးမိလျှင် ယခု ပီတိ ဖြစ်ရပါသည်။ အာစိဏ္ဏကံသည် အာသန္နကံကို အကျိုးပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်မနေခဲ့သော ဗုဒ္ဓအထက(၁)တွင် အာစရိယပူဇော်ပွဲကျင်းပသည်မှာ (၂၅)နှစ်မြောက်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ ပထမဆုံးအကြိမ်ကျင်းပစဉ်က ကျွန်မတို့ထက် စိနီယာကျသော အစ်ကိုကြီးများက ဦးစီးကျင်းပရာ ကျွန်မမသိလိုက်ပါ။ သိရှိရသည့် ဒုတိယအကြိမ်မှစ၍ ယခုအချိန်အထိ ကျင်းပရေးအဖွဲ့ဝင်၊ ကျွေးမွေးရေး၊ အလှူငွေကောက်ခံခြင်း၊ အလှူငွေ ထည့်ဝင်ခြင်း၊ ကြိုဆိုခြင်း၊ ဖိတ်ကြားခြင်း၊ အခမ်းအနားပြင်ခြင်းစသည့် ကျရာတာဝန်တွင် အခြေအနေပေးသလို ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ ပျဉ်းမနားစသည် ရပ်ဝေးမြို့များရောက်နေသော်လည်း အာစရိယပူဇော်ပွဲနေ့တွင် ဆရာ၊ ဆရာမအားလုံး ရှိနေမှ ပူဇော်ပွဲအခမ်းအနား၏ အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဟု ယူဆခြင်း၊ ဆရာများကို သက္ကစမြောက် ပူဇော်လိုခြင်း၊ တစ်နေရာတည်း၊ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဆရာ၊ ဆရာမအားလုံးနီးနီးကို တွေ့မြင်ရခြင်း၊ ဆရာရော တပည့်များပါ ပီတိများ ခံစားရခြင်း၊ ဩဝါဒခံယူရခြင်းစသည် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် နှစ်စဉ်မပျက်မကွက် တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် အခါအားလျော်စွာ ဆရာ၊ဆရာမတို့အား ဆေးဝါး၊ အစားအစာ၊ အဝတ်အထည်စသည်ကန်တော့လျက် ရှိပါသည်။

ကျောင်းနေစဉ်ကလည်း ဆရာသမားတို့ ဆုံးမပဲ့ပြင်မှုကို လေးစားစွာ လိုက်နာသူဖြစ်ခဲ့ရာ ဓမ္မပူဇာ၊ အာမိသပူဇာ နှစ်ခုစလုံးဖြင့် ပူဇော်ခွင့် ရရှိခြင်းကို အမြဲပင် ဂုဏ်ယူပီတိ ဖြစ်မိပါသည်။

ကျွန်မသည် ကျောင်းဆရာမတစ်ဦးဖြစ်ရာ ဘာသာ၊ သာသနာလုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းခွင်နှင့် ဆက်စပ်၍သာ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ယခုအခါ ပင်စင်ယူပြီးပြီဖြစ်၍ ယခင်ကထက် ပိုမိုဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃ ဝေယျာဝစ္စများကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရပြီး သူတော်

ကောင်းတရားကိုလည်း နာကြားခွင့်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ကောင်း ရှိရုံနှင့် မပြီး၊ မိတ်ကောင်းရှိဖို့လိုသည် ဟူသော မိဘ၊ ဆရာသမားတို့၏ အဆုံးအမကို ပို၍ နားလည်သဘောပေါက်လာပါသည်။

ကျွန်မသည် စီးပွားဥစ္စာ မချမ်းသာသော်လည်း ချမ်းသာခြင်း အကြောင်းတရားနှင့် အဆုံးစွန်သော ချမ်းသာမှုကို ပေးစွမ်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း ကောင်းများဖြစ်သည့် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတရားများကို လေ့လာဆည်းပူး ခွင့်ရကာ လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန် ကြိုးစားလျက် ရှိပါသည်။ ကျွန်မသည် ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်း၊ စာအုပ်စာပေ ဖတ်ရှုလေ့လာ ခြင်း၊ တရားနာခြင်း၊ တရားထိုင်ခြင်းစသည်တို့ကြောင့် သံသရာခရီးအတွက် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဟူသော ရိက္ခာများကို စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ စုဆောင်းနိုင်ခြင်းမှာလည်း မိဘ၊ ဆရာသမားများကြောင့်ပင်ဖြစ်ရာ မိဘ၊ ဆရာသမားများသည် ကျေးဇူးဆပ်၍ မကုန်နိုင်သော အနန္တကျေးဇူး ရှင်ကြီးများ၊ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်မ ပင်စင်ယူသောအခါ ကျွန်မပြုစုပျိုးထောင်ပေးလိုက်သော လူငယ်လေးများသည် မိဘနေရာရောက်နေပြီး သားသမီးကိုယ်စီနှင့် ဘဝကို ဖြတ်သန်းနေကြပါသည်။ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း နှစ်မျိုးလုံး ဖွံ့ဖြိုးနေသော မိသားစုများကို ကြည့်ပြီး ပီတိဖြစ်ရသော်လည်း ရုပ်ပိုင်း(သို့) စိတ်ပိုင်း တစ်မျိုးတည်း ဖွံ့ဖြိုးနေသော မိသားစုများကို ကြည့်ကာ စိတ်မကောင်းရပါ။

တချို့ မိသားစုများသည် ရင်မောစရာအခြေအနေပင်ဖြစ်၍ နေပါ သည်။ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည်သာ စစ်မှန်သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ အတွေ့အကြုံအရ သိရှိစားရသော အောက်ပါအချက်များသည် လူငယ်များအတွက် အကျိုးပြု နိုင်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်မ ယုံကြည်ပါသည်။

ကျောင်းနေခြင်းကြောင့် ကျောင်းမှပေးလိုက်သော ပညာများ၊ သင်ခန်းစာများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ အတွေ့အကြုံများ၊ လေ့ကျင့်မှု များ၊ ငယ်ပေါင်းသူငယ်ချင်းများ၊ အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ရတနာများဖြစ်ပါ သည်။ ထို့ကြောင့် သားသမီးများကို မူ၊ လယ်၊ ထက်၊ တက္ကသိုလ် စသည်

အခြေအနေပေးသလောက် ကျောင်းထားပေးသင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် ကျောင်း နေခြင်းကို အပျော်သဘော၊ မိဘထံမှ ပိုက်ဆံတောင်းကောင်းရုံ ပေါ့ပေါ့ မနေသင့်ပါ။

ပညာ၏တန်ဖိုးကို လေးလေးနက်နက် သိ၍ ပညာကို ကြိုးကြိုး စားစား သင်ယူလေ့လာသင့်ပါသည်။ ပညာဖြင့် အသက်မွေးမှုသည် လောကတွင် အကောင်းဆုံးဟု ဆိုထားပါသည်။

မိဘ၊ ဆရာသမားတို့၏ မေတ္တာကို ယုံကြည်လေးမြတ်စွာ ခံယူ၍ မိဘဆရာသမားတို့ စကားကို လေးလေးစားစား လိုက်နာခြင်းဖြင့် ကိုယ် ကျင့်တရား ကောင်းမွန်သော ပညာတတ်များဖြစ်လာကာ စိတ်လုံခြုံမှု အပြည့်အဝ ရရှိပါသည်။ ထို့ပြင် မိဘ၊ ဆရာသမားတို့ကို အစဉ်လုပ်ကျွေး ပြုစုခြင်းကြောင့် မိမိလည်း စားဝတ်နေရေး ပြည့်စုံ၍ အောင်မြင်အေးချမ်း သော ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးဇူးသိ၍ ကျေးဇူးဆပ် နိုင်ရန် ကြိုးစားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အလုပ်ကို ကြိုးကြိုးစားစား စေတနာထား၍ လုပ်ကိုင်ရန်လိုအပ် ပါသည်။ စားဝတ်နေရေးအတွက် ငွေနှင့်ဥစ္စာပစ္စည်းများကို မဖြစ်မနေ ရှာဖွေစုဆောင်းရပါမည်။ သို့သော် ဥစ္စာသည် ပညာနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား ကဲ့သို့ မိမိထံပါး အမြဲရှိနေမည် မဟုတ်သဖြင့် ငွေကို ရှေ့တန်းမတင်ရန်၊ ငွေကို မကိုးကွယ်မိရန်၊ ငွေနောက်မလိုက်ရန် လိုပါသည်။ ငွေကို မိမိ၏ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်သော၊ သိက္ခာရှိသော၊ စားဝတ်နေရေးနှင့် သာသနာပြုနိုင်ရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်သော ဘဝတစ်ခုကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ရေး အတွက် အသုံးခံပစ္စည်းသာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။

မင်္ဂလာတရားတော်တွင် “လူမိုက်ကို ရှောင်၊ ပညာရှိကို ပေါင်း” ဆိုသည့် အချက်ကို အခြေခံအကျဆုံး ညွှန်ပြထားပါသည်။ “မိတ်ဆွေသည် အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းတစ်ခု ဥပနိဿယပစ္စယော” ဟု မြတ်စွာ ဗုဒ္ဓ ဟောထားပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိတ်ဆွေကောင်းကိုပေါင်း၍ ကိုယ်တိုင်က လည်း မိတ်ဆွေကောင်းဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

မိမိ ကြိုးစားရယူထားသည့် အောင်မြင်မှုများသည် ကျန်းမာမှု၊

၉၈

သာသနာပျိုးခင်း

အသက်ရှည်မှ ခံစားရမည်ဖြစ်ရာ ကျန်းမာရေးကိုလည်း အထူးဂရုစိုက်ရန် လိုပါသည်။

စာရေး၊ စာဖတ်ခြင်း အလေ့အကျင့်ရှိရန် လိုပါသည်။ စာရေး၊ စာဖတ်နေရလျှင် ပျော်ပါသည်။ ရပ်သိ၊ ရွာသိ၊ တိုင်းပြည်သိစာရေးဆရာကြီး မဟုတ်သည့်တိုင် ကျွန်မကဲ့သို့ စာရေးချင်စိတ်မရှိသည့်ကာလ၌ပင် အလေ့ အကျင့်အရ စာရေးဖြစ်သွားပါသည်။ စာဖတ်သူများကို အကျိုးရှိသွားနိုင် သည်ဟူသော ယူဆချက်သည် ကျွန်မတို့အတွက် အသက်ရှည်ဆေးပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် သက်ရောက်မှုတိုင်း၌ တန်ပြန်သက်ရောက်မှုရှိရာ မိမိမှလည်း ယခုဘဝ၊ နောက်ဘဝ အကျိုးထူးများ မလွဲဧကန် ရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆုံးအချက်အနေဖြင့် အနန္တောအနန္တငါးပါးကို ဦးထိပ်ထား ရန်နှင့် မည်သည့်အရွယ်မဆို ဘဝထဲတွင် တရားတွဲရမည်ဖြစ်သည်။ တရား နှင့်အညီ ပြုမူနေထိုင်ခြင်းဖြင့် အမှား၊ အမှန်ကို ခွဲခြားသိခြင်း၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ပိုင်းခြားနိုင်ခြင်း၊ စိတ်တည်ငြိမ်မှု၊ အေးချမ်းမှု ရရှိခြင်း၊ ကိလေ သာအညစ်အကြေးပါးခြင်းများ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

ထိုအခါ “မကောင်းမှု ရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင် စိတ်ကို ထား” နိုင်သူများ ဖြစ်လာကာ အမြင့်ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိနိုင် မည် ဖြစ်ပါသတည်း။

ယဉ်မေခင် (မုံရွာ)

ပျော်ရွှင်ရသောနေ့

ဒီတစ်ခေါက် အခမ်းအနားလေးတစ်ခု သွားတက်ဖြစ်တာ တော်တော်မှန်သည်ဟု ဆိုရမည်။ အလုပ်ကိစ္စ၊ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေများက ပျင်းရိစိတ်ကိုလှုံ့ဆော်ပေးနေသော်လည်း အရှင်ရေဝတ(သာသနာ့ပျိုးခင်း)ဆရာတော်က “လာခဲ့ပါ” ဟုဖုန်းဖြင့် မိန့်ကြားမှု၊ အခမ်းအနားဆိုလျှင် တက်ချင်သည့် “ပင်ကိုပိုး” ရှိထားနှင့် မူတို့ကြောင့် ရောက်ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ မုံရွာမြို့နယ်၊ မင်းရွာ၊ အောင်ဇေယျ ကျောင်းတိုက်အတွင်းမှာ ဖွင့်လှစ်ထားသည့် ‘ဇေယျမင်္ဂလာ ပိဋကတ် စာကြည့်တိုက်’ ခြောက်လပြည့်နှင့် စာဆိုတော်ရာသီအထိမ်းအမှတ် အလယ်တန်းအဆင့် စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲ၏ ဆုချီးမြှင့်ပွဲလေး ဖြစ်သည်။

စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲက ဒီဇင်ဘာ ၁၉၊ ဆုချီးမြှင့်ပွဲက ဒီဇင်ဘာ ၂၆၊ ငါးတန်း၊ ခြောက်တန်း နှစ်တန်းပေါင်း အဆင့်မှာဝင်ပြိုင်တာ ၃၉ ဦး။ ခုနစ်တန်း၊ ရှစ်တန်း နှစ်တန်းပေါင်း အဆင့်မှာ ဝင်ပြိုင်တာ ၃၉ ဦးရှိကြောင်း၊ ခေါင်းစဉ်သုံးခုကို ကြိုတင်သတ်မှတ်လေ့လာခိုင်းထားပြီး ဖြေဆိုသည့်နေ့တွင် မဲကျခေါင်းစဉ် ‘ပျော်ရွှင်ရသောနေ့’ကို အားလုံး ရေးသား ယှဉ်ပြိုင်စေကြောင်း၊ ဆုရစာရင်းကို ကြိုတင်မကြေညာဘဲ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုသူ အားလုံးကို ဆုချီးမြှင့်ပွဲသို့ တက်ရောက်စေပြီး တစ်ဆုချင်း၊ တစ်ယောက်ချင်း စီ ဆုလက်ခံရန်ခေါ်မှသာ သိရှိစေရန် စီစဉ်ထားကြောင်းတွေကို သိရပါသည်။

အခမ်းအနားစခိုန်အထိ ကျောင်းသားမိဘ ဆယ်ဦးခန့်သာ တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကလေးတွေအတွက်၊ ကိုယ့်သားသမီးအတွက် အချိန်မပေးနိုင်တော့ပြီလား စဉ်းစားရင်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိပါသည်။

လာတက်သည့်ကလေးတွေကတော့ သူရမလား၊ ကိုယ်ရမလား မျှော်လင့်ချက် ကိုယ်စီဖြင့် သပ်သပ်ရပ်ရပ် ငြိမ်ငြိမ်ဆိမ်ဆိမ် တန်းစီထိုင်နေကြသည်။ စာကြည့်တိုက် တည်ထောင်သူများ၊ ဆရာဆရာမများ အလှူရှင်နှင့် အကျိုး တော်ဆောင်များ၊ ပြိုင်ပွဲဝင်ကျောင်းသား ကျောင်းသူများဖြင့် ကျင်းပသော ပကတိရိုးရှင်းသော ပွဲငယ်လေးမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။

အထူးခြားဆုံးနှင့် အမှတ်တရဖြစ်စေသော တစ်ခါမျှမကြုံတွေ့ဖူးခဲ့ရသော အစီအစဉ်လေးတစ်ခုကို ဆုမပေးမီ ကျင်းပပါသည်။ ဆုရစာစီစာကုံးများထဲမှ နှစ်ပုဒ်ကို ကြိုတင် ဖတ်ကြားပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

• ပျော်ရွှင်ရသောနေ့... လူသားတိုင်းတွင် ဝမ်းနည်းရသောနေ့ရှိသလို ပျော်ရွှင်ရသောနေ့လည်း ရှိပါသည်။ ပျော်ရွှင်ရသောနေ့သည် ဝမ်းနည်းရသောနေ့များကို ဖြတ်ကျော်ပြီးမှ ရလာသလို ပျော်ရွှင်ပြီးမှ ဝမ်းနည်းရသောနေ့လည်း ရှိပါသည်။*

နိဒါန်းကို စဖတ်တော့ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်ကြပါပြီ။ ဒီအချိန်ထိ မည်သူ၏ စာစီစာကုံး ဆိုသည်ကို မည်သူမျှ မသိကြသေး။ စာစီစာကုံးပိုင်ရှင်က လူအမျိုးမျိုး၏ ပျော်ရွှင်ရသောနေ့အမျိုးမျိုးကို နိဒါန်းမှာ ဆက်ရေးထားသေးသည်။

• x x x ကျွန်မ၏ပျော်ရွှင်ရသောနေ့ကား ဝမ်းနည်းသောနေ့များကို ဖြတ်ကျော်ပြီးမှရသော နေ့တစ်နေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေ့ကား ဖေဖေ အရက်ဖြတ်သောနေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့မိသားစု ခြောက်ယောက် ရှိ ပါသည်။ မေမေက နေ့လယ်ပိုင်းတွင် အကြော်ရောင်းပါသည်။*

ဒီနေရာရောက်တော့ ကာယကံရှင် ကောင်းကောင်း သိလောက်ပါပြီ။ အကင်းပါးသော ကျောင်းသူတချို့ တွတ်ထိုးတွတ်ထိုး လုပ်နေတာကို ကပ်ပြီး မေးတော့ ရှစ်တန်းကျောင်းသူ မပုလဲဧကရီဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။

စာစီစာကုံးဆက်ဖတ်တာကို အားလုံးနားစွင့်နေကြသည်။

အစ်မနှစ်ယောက်စလုံးက တောထဲတွင် ပင်ပင်ယန်းယန်း လုပ်ကိုင်နေပါသည်။ ဖေဖေသည် မနက်လင်းသည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း အရက်ဆိုင်သို့ သွားပါသည်။ ကျွန်မနှင့် မောင်လေးသည် ကျောင်းနေရသဖြင့် အိမ်၏အခက်အခဲများကို မသိရပေ။ အရက်ဖိုး မရှိလျှင် ဖေဖေသည် မေမေဆီမှ တောင်းမရလျှင် အတင်းလုယူသွားပါသည်။ ညနေပိုင်းတွင် ဖေဖေသည် အပေါင်းအဖော်များကိုခေါ်လာပြီး အိမ်တွင် ဆူဆူညံညံ ပြုလုပ်ပါသည်။ မေမေကိုလည်း တစ်ခါတလေ ရိုက်လေ့ရှိပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်မတို့ မောင်နှမသည် နေ့တိုင်း ခူးနှင့်မျက်ရည်သုတ်နေရပါသည်။ ကျွန်မကျောင်းသွားလျှင် လမ်းတွင် ဖေဖေမူးလဲနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်မ၏ သူငယ်ချင်းများက ကျွန်မကို လှောင်ပြောင်ကြပါသည်။ ကျွန်မသည် မရှက်မကြောက်ဘဲ ဖေဖေကို တွဲ၍ အိမ်သို့ ပို့ပေးရပါသည်။

အားလုံးက ကရုဏာသက်မှုများစွာဖြင့် ငြိမ်သက်စွာ နားထောင်နေကြပါသည်။ သူမ၏ ပျော်ရွှင်ရသောနေ့ကို မြန်မြန်ရောက်စေလိုလှပါပြီ။
* x x x ကျွန်မတို့မိသားစုသည် မပျော်ရွှင်နိုင်ပေ။ အိမ်တွင်းစီးပွားရေးကျပ်တည်းသောကြောင့် ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက် မုန့်ဖိုး မယူပါ။ ကျွန်မသည် စာမေးပွဲနီး၍ စာကို ကြိုးစားကျက်မှတ်နေပါသည်။ ထိုအချိန်အတွင်းမှာပင် ဖေဖေသည် အရက်ကို အလွန်အကျွံ သောက်လာပါသည်။ အရက်ဆိုင်ကို အချိန်ရှိတိုင်း သွားနေပါသည်။ အပေါင်းအဖော်များကလည်း နေ့တိုင်းလိုလိုပင် လာကြပါသည်။ မေမေကိုလည်း အမြည်းများ လုပ်ခိုင်းပါသည်။ မေမေတစ်ယောက်တည်း ခံစားနေရပါသည်။ မေမေသည် သားသမီးများကို ချစ်သောကြောင့် ဖွင့်မပြောဘဲ ကျိတ်ခံစားနေပါသည်။

ကျွန်မစာမေးပွဲဖြေချိန်တွင် ဖေဖေသည် အသည်းအသန်ဖြစ်လာပါသည်။ ဖေဖေကို ဆေးရုံသို့ ပို့ထားပါသည်။ ကျွန်မကို စာမေးပွဲအောင်မြင်စွာ ဖြေဆိုနိုင်ရန် အကြိမ်ကြိမ်ပြောနေပါသည်။ ကျွန်မသည် စာမေးပွဲတွင် ပထမရအောင် ဖြေဆိုမည်ဟု ပြောသောအခါ ဖေဖေသည် မျက်ရည်များပင်ကျ၍ ကြည်နူးပီတိဖြစ်နေပါသည်။ ကျွန်မ စာမေးပွဲအောင်

လျှင်ပင် အရက်ဖြတ်မည်ဟု ဖေဖေက ကတိပေးပါသည်။ အောင်စာရင်းများ ထွက်၍ ကျွန်မ ဆုရကြောင်း သိရသောနေ့မှာပင် ဖေဖေသည် အောင်ဇေယျ ကျောင်းတိုက်သို့သွားကာ အရက် မသောက်တော့ကြောင်း ဆရာတော်ထံ တွင် လျှောက်တင်ပါသည်။ ထိုနေ့ကား ကျွန်မတို့မိသားစု ပျော်ရွှင်ရသောနေ့ လေး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေ့လေးကို ကျွန်မ ဘယ်သောအခါမှ မေ့နိုင်မှာ မဟုတ်ပါ။

စာစီစာကုံးကား ဆုံးသွားခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးရဲ့ အတွေး တွေ၊ ခံစားမှုတွေ၊ နှစ်မြောမှုတွေက အဆုံးမသတ်နိုင်တော့ပါ။

နုနယ်ပျိုမျစ်ပြီး အပြစ်ကင်းစင်လှတဲ့ ရှစ်တန်းကျောင်းသူလေး တစ်ဦးရဲ့ တွေ့ကြုံရင်ဆိုင်ရပုံတွေကို လောကဓံဟု ပြောလို့ မရ။ ‘လူကြီး ဒဏ်’ ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ထိုသို့သော အခြေအနေများက ကလေးငယ် များ၏ အနာဂတ်အပေါ် ကြီးမားသော ရိုက်ခတ်ပြောင်းလဲမှုများကို ဖြစ်စေ နိုင်ပါသည်။ စိတ်အားငယ်မှုတွေ၊ ကြောက်ရွံ့ပူပန်မှုတွေ၊ ဘဝကို အရှုံးပေး လက်မြှောက်လိုမှုတွေ စသည့် နာကြည်းမှုစိတ်ဒဏ်ရာများဖြင့် လူညွန့်တုံး သွားစေနိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အားလုံး ကလေးတွေရဲ့ခံစားချက်များကို သိအောင် ကြိုးစားရပါမည်။ ထင်မြင်ချက်များကို ဖွင့်ချခွင့် ပြုရပါမည်။ အတွေး အခေါ်များကို ရှင်သန်ခွင့်ပေးရပါမည်။ မျိုးဆက်သစ်လေးတွေ လမ်းကြောင်း မမှားရအောင် ဦးဆောင်ညွှန်ပြ ဆိုဆုံးမကြရပါမည်။ စံနမူနာကောင်းများဖြင့် ကျင့်ကြံနေထိုင်ပြကြရပါမည်။

သို့မှသာ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဖြတ်သန်းကုန်လွန်ရမည့် နေ့များစွာ သည် အမှန်တကယ် ပျော်ရွှင်ရသောနေ့များ ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။

လွင်ချန်ဖြိုး (နတ်မောက်)

ကြည့်တတ်ဖို့တော့ လိုတယ်

မြေးတို့ရေ...

အဘိုး စာရေးလိုက်တယ်။ ဒီတစ်ပတ်တော့ မြေးတို့ကို လူပတ်ဝန်းကျင် ဆက်စပ် အကျိုးသက်ရောက်ပုံကို ပြောပြမယ်။ လူတစ်ယောက်အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ဟာ အလွန်အရေးကြီးတယ်ကွဲ့။ လူတိုင်း မိမိ မွေးဖွားကြီးပြင်းလာရတဲ့ လူပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ ဂယက်ရိုက်ခတ်တာ ခံရစမြဲပဲ။ မွေးဖွားကြီးပြင်းရတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် မကောင်းရင် လူကောင်းလူတော်ဖြစ်ဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းရင် လူကောင်း ဖြစ်နိုင်တယ်။

ရှေးတုန်းက မိုးကြီးလေကြီးကျပြီး ကျေးညီနောင်ဟာ မိဘတွေနဲ့ ကွဲပြီး တစ်ကောင်စီ လွင့်ပါသွားကြတယ်။ တစ်ကောင်က ရသေ့များရဲ့ ကျောင်းကို ရောက်သွားတယ်။ တစ်ကောင်က သူခိုးဓားပြတွေဆီ ရောက်တယ်။ ရသေ့များဆီ ရောက်သွားတဲ့ ကျေးကလေးက လိမ္မာယဉ်ကျေးပြီး သူခိုးဓားပြတွေဆီ ရောက်သွားတဲ့ ကျေးကလေးကတော့ ရိုင်းစိုင်းသွားတယ်။

ဒီပုံပြင်လေးဟာ သက်ရှိသတ္တဝါကို ပတ်ဝန်းကျင် လှိုင်းဂယက်ရိုက်ခတ် အကျိုးသက်ရောက်ကြောင်း ထင်ရှားစေတဲ့ သာကေပဲကွဲ့။

ဒီနေ့တို့နိုင်ငံမှာ ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကားတွေ တအားကို ခေတ်စားနေတယ်။ လူကြိုက်များနေတယ်။ မြန်မာ့အသံနဲ့ မြဝတီရုပ်သံကလည်း လွှင့်ပေးနေတယ်။ ကလေးလူငယ်တွေသာမက သက်ကြီးရွယ်အိုတွေပါ ကြိုက်နှစ်သက်ကြတယ်။ ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တွေကတောင် တရားပွဲကို

ကိုရီးယားဇာတ်လမ်းပြီးတဲ့အထိ စောင့်ဆိုင်းပေးနေရကြောင်း ထည့်ဟောနေကြတယ်။ တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေအတွက် ဖြစ်သင့်သလား၊ ဒါကို ကြည့်ရင် ကိုရီးယားရုပ်ရှင်က တို့မြန်မာလူမျိုးတွေအတွက် လောလောဆယ်ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် လှိုင်းဂယက်ပဲကွဲ့။ မြန်မာလူငယ်တွေကို ကိုရီးယားလှိုင်းဂယက် ရိုက်ခတ်မှုဒဏ်က ဆူနာမီထက် ပြင်းထန်တယ်။ ဆူနာမီဒဏ်က ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေသာ ပျက်လို့ ပြန်ထူထောင်ဖို့ လွယ်တယ်။ ကိုရီးယားရုပ်ရှင်လှိုင်းဂယက်က လူငယ်တွေရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကို ရိုက်ခတ်ပျက်စီးစေတာမို့ ပြန်ပြုပြင်ဖို့ ခက်တယ်။ နောင်တစ်ခေတ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်မယ့် လူငယ်တွေရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကို ထိခိုက်စေတာမို့ နိုင်ငံတော်ရှေ့ရေးကိုပါ ထိခိုက်စေတယ်လို့ ပြောလို့ရပါတယ်။

မြေးတို့ လူငယ်တွေ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုနဲ့ ကိုယ်နှုတ်အမူအရာတွေ ပြောင်းလဲလာတယ်။ ဝတ်ဆင်မှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ယောက်ျားလေးများအဖို့ ပြဿနာမဟုတ်ပေမယ့် မိန်းကလေးများအတွက်တော့ ပြဿနာကြီးပဲ။ မိန်းကလေးတွေက အောက်ခံအကျပ်ဘောင်းဘီ အတိုတွေနဲ့ လည်ဟိုက်ရင်ဖွင့် လက်တိုအင်္ကျီတွေ ဝတ်ဆင်နေကြပြီး။ ဘုရားကျောင်းကန်တွေဆီသွား လာနေကြတယ်။ တိုင်းတစ်ပါး ရုပ်ရှင်မင်းသမီးတွေကို အတုံးလိုက်အတစ် လိုက် အတုခိုးနေကြတယ်။ ဆံပင်၊ မိတ်ကပ်အတုယူတာ မဆိုသာဘူး။ အဝတ်အစား ဝတ်ဆင်မှုကို ပုံတူကူးချတာတော့ မသင့်လျော်ဘူးလို့ အဘိုးပြောချင်တယ်။ ၂၁ ရာစု မတိုင်မီက အမျိုးသမီးတွေလည်း ပုဂံခေတ်ဆင် ယင်ထုံးဖွဲ့မှုကနေ ခေတ်အလိုက် အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲ ဝတ်ဆင်ခဲ့ကြတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမခံယူထားတဲ့ မြန်မာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့တဲ့ မြန်မာအမျိုးသမီးတွေဆိုတဲ့ ဂုဏ်တွေကိုတော့ သူတို့ ဆက်ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့ကြတယ်။ လူမျိုးတစ်မျိုးရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာ ဘာသာတရား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အနုပညာလက်ရာ၊ နိုင်ငံချစ်စိတ်၊ မျိုးချစ်စိတ်၊ ဘာသာတရားရဲ့ အဆုံးအမကို ခံယူတဲ့ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့တဲ့ ကိုယ်နှုတ်အမူအရာ၊ အရှက်အကြောက်တရားနဲ့အညီ ဝတ်ဆင်နေထိုင်မှုတွေပဲကွဲ့။

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၁၀၅

မိန်းကလေးများ ကိုရီးယားမင်းသမီးတွေကို တုပြီး မတော်တရော် ဝတ်ဆင်နေတာကို စာနယ်ဇင်းတွေမှာ သတိပေးရေးသားနေကြတယ်။ စေတနာကောင်းနဲ့ ရေးကြတာပါ။ အဘိုးအမြင်ကတော့ လူငယ်တွေက ကမ္ဘာနဲ့ ရင်ပေါင်တန်းပြီး တိုးတက်တာ မြင်ချင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တိုင်း တစ်ပါးယဉ်ကျေးမှု အရေခွံကို ခွာယူပြီး စွပ်သလိုမျိုးတော့ မဖြစ်စေချင်ဘူး။ မိန်းကလေးတွေအတွက် ဝတ်စားဆင်ယင်မှုဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မိန်းကလေးဆိုတာ “အရှက်နဲ့ လူလုပ်တာ” လို့ ဆိုရိုးစကား ရှိတယ်မဟုတ်လား။ အရှက်တော့ ရှိသင့်တာပေါ့။

အဘိုးကြုံခဲ့ဖူးတဲ့ သရုပ်ပျက် ဝတ်စားဆင်ယင်မှုလေးအကြောင်း ပြောပြချင်ပါတယ်။ မိန်းကလေးက ဘွဲ့ရအပျိုလေး၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းထဲမှာ လုပ်တဲ့ အလှူပွဲကို လာတယ်။ ဘောင်းဘီဖင်ကျပ် ဝတ်လာတယ်။ ရှေ့က ဖုဖောင်းနေလို့ ကြည့်စရာ မရှိဘူး။ ထိုင်လိုက်တော့ ဘောင်းဘီက လျှောကြပြီး တင်ပါးနှစ်ခုကြားကို မြင်နေရတယ်။ ယိုသူမရှက် မြင်သူရှက် ဆိုတာမျိုး ဖြစ်နေတယ်။

နောက်ပြီး အချစ်ဇာတ်လမ်းတွေကြည့်ပြီး မိန်းကလေးကစပြီး ချစ်ရေးဆိုတာ အတုခိုးတယ်။ ယောက်ျားလေးနဲ့ တွဲပြီး အမြင်မတော် သွားလာနေထိုင်ကြတယ်။ “မိန်းကလေးတို့ ကုန်ကြွေး ပေးလို့မရ”၊ “မိန်းမကောင်းပန်းပန် တစ်ပွင့်ပန်” ဆိုတဲ့ ရှေးမြန်မာအမျိုးသမီး တွေ ထိန်းသိမ်းလာတဲ့ ဓလေ့ကောင်းတွေ ပျောက်ကုန်ပြီ။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့တယ်၊ အရှက်အကြောက်ကြီးတယ်ဆိုတဲ့ မြန်မာအမျိုးသမီးတွေရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို မြေးတို့မှ မထိန်းရင် ဘယ်သူထိန်းကြမလဲ။

အဘိုး ဖတ်ဖူးတဲ့ ညောင်ပင်သာ ဦးပုည ရေးခဲ့တဲ့ သုတရတနာ ဆုံးမစာထဲမှာ “ရှေးထုံးရှေးစံ၊ လမ်းကောင်းမှန်၊ ပယ်လှန်မပစ် နှင့်”၊ “ထုံးသစ်အကြောင်း၊ ကျိုးပေးကောင်းလျှင်၊ ထုံးဟောင်းမခင်နှင့်”၊ “မတုအပ်စွာ၊ တုမိပါ၊ မကြာပျက် ထွားထွား” လို့ ဆုံးမခဲ့တယ်။

ကောင်းတဲ့ ရှေးထုံးတွေကို မပယ်နဲ့၊ ထုံးသစ်က အကျိုးရှိရင်တော့ ထုံးဟောင်းကို စွန့်ပါ။ အတုမယူသင့်တာ ယူမိရင် မကြာမီ အပျက်ကြီးနှင့်

ကြုံတွေ့ရမယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ လူငယ်တွေ တိုးတက်တဲ့အမြင်နဲ့ တိုင်းတစ်ပါး ယဉ်ကျေးမှုတွေကို အတုယူကြမယ်ဆိုရင် တို့လူမျိုးရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံတွေနဲ့ မဆန့်ကျင်ဘဲ ခေတ်မီတာမျိုး အတုယူသင့်တယ်။ မိမိလူမျိုး၊ ဘာသာယဉ်ကျေးမှုတွေနဲ့ ဖိလာဆန့်ကျင်တာမျိုးကို ခေတ်မီပေမယ့် အတုမယူသင့်ဘူးပေါ့။

အဘိုးလည်း ကိုရိုးယားဇာတ်ကားတွေ ကြည့်ပါတယ်။ သူတို့မင်းသား၊ မင်းသမီး၊ ဇာတ်ရုံတွေက သရုပ်ဆောင်ပီပြင်တယ်။ သူတို့နိုင်ငံရဲ့ ရေမြေ တောတောင်တွေ ကြည့်ရတယ်။ သူတို့ နိုင်ငံသမိုင်းနဲ့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာပုံ အကဲခတ်နိုင်တယ်။ တို့နိုင်ငံလို ပဒေသရာဇ်ခေတ် ရှိခဲ့ပေမယ့် သူတို့ ဘုရင်က ဓားမိုးအုပ်ချုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။ အမတ်ချုပ်နဲ့ ဝန်ကြီးတွေက ဘုရင်ကို အကြောင်းအကျိုး တင်ပြခွင့်၊ ဆွေးနွေးငြင်းခုံခွင့်ရှိတယ်။ ရှေ့ပြေးဒီမိုကရေစီလို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ရွှေထီးရွှေနန်း၊ ရွှေပလ္လင်ကြီးတွေလည်း မတွေ့ရဘူး။ ရာထူးကြီးငယ် ကြမ်းတစ်ပြေးတည်းထိုင်တယ်။ ရိုသေလေးစားတယ်။ မိဘနဲ့ သားသမီးအကြား ကြီးမားတဲ့ မေတ္တာ၊ သံယောဇဉ်ကြီးနဲ့ ဆက်သွယ်ထားတယ်။ သားသမီးက မိဘကို ချစ်ခင်လေးစား ရိုသေတယ်။ မောင်နှမချင်း ကြင်နာယုယညှာတာတယ်။ နေထိုင်စားသောက်မှုက ရိုးရှင်းတယ်။ သပ်ရပ်သန့်ရှင်းတယ်။ မျိုးချစ်စိတ်၊ နိုင်ငံချစ်စိတ်၊ ကြိုးစားမှု၊ ထကြွလုံ့လတွေ ထက်သန်အားကောင်းတယ်။ ဒါတွေကမှ အနှစ်တွေ အတုယူစရာတွေကွဲ့။

ဒီနေ့ မြန်မာလူငယ်တွေက မိဘသက်ကြီးရွယ်အိုတွေကို “ဘိုးတော်၊ ဘွားတော်” လို့ ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်း ခေါ်တယ်။ ရိုသေလေးစားမှု နည်းတယ်။ မိဘကျေးဇူး မသိဘူး။ လိုတာ မရရင် မိဘကို အပြစ်တင်ချင်တယ်။ အရက်၊ စီးကရက်စွဲနေကြတယ်။ နေထိုင်ဝတ်စားမှု စည်းကမ်း မရှိဘူး။ သပ်ရပ်သန့်ရှင်းမှု မရှိဘူး။ ထကြွလုံ့လ မရှိဘူး။ ပျင်းတယ်။ ပေါ့ပေါ့တန်တန် တွေးတယ်။ ပြောတယ်။ ဘာတစ်ခုမှ လေးလေးနက်နက် မစဉ်းစားဘူး။ အရက်၊ စီးကရက်တွေဟာ ကျန်းမာရေးအတွက် အန္တရာယ်တွေပဲ။

မြတ်စွာဘုရားက သေရည်သေရက်သောက်သုံးခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်

ဖို့ ငါးပါးသီလထဲမှာ နောက်ဆုံးပိတ်ပြီး သီလသိက္ခာပုဒ်ကို သတ်မှတ်
ဟောကြားခဲ့တယ်။ အရက်သေရည်သောက်ထားပြီးရင် ကြီးငယ်မရွေး
အမှားကျူးလွန်တတ်လို့ပါပဲ။ မူးယစ်နေသူဟာ ဒုစရိုက်ကျူးလွန်ဖို့
ဝန်မလေးဘူး။ ဒါကြောင့် မှုခင်းသတင်းတွေထဲမှာ အရက်မူးပြီး လူသတ်မှု၊
မုဒိန်းမှုတွေ မကြာခဏပါနေတာပေါ့။ လူငယ်တွေအရက်၊ စီးကရက်
ရှောင်သင့်တယ်ကွဲ့။ လူမှုရေးစည်းကမ်းတွေကို လိုက်နာသင့်တယ်ကွဲ့။

အဘိုး ပြောချင်တာက ခေတ်မီအောင် အတုယူသင့်တာ ယူကြပါ။
မြေးတို့ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မြန်မာလူမျိုးတွေဆိုတဲ့ အသိကတော့ ရင်ထဲ
နှလုံးသားထဲမှာ စွဲစွဲမြဲမြဲ ရှိနေရမယ်။ ဒါမှ ပြင်ပက မကောင်းတဲ့ အာရုံ
လှိုင်းဂယက်တွေ ရိုက်ခတ်မှုဒဏ် ခံနိုင်မယ်။ ကိုယ့်နိုင်ငံ၊ ကိုယ့်လူမျိုး၊
ကိုယ့်ဘာသာတရား၊ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးစံတွေကို မထိပါးစေဘဲ
ကိုရီးယား ရုပ်ရှင်တွေက အနှစ်တွေဖြစ်တဲ့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊
နိုင်ငံချစ်စိတ်၊ မျိုးချစ်စိတ်ရှိမှု၊ လုံ့လဝီရိယရှိမှု၊ ကောင်းသောယှဉ်ပြိုင်မှု၊
မိဘကျေးဇူးသိတတ်မှု၊ မိမိအမှားကို ဝန်ခံတတ်မှု၊ ကိုယ်နှုတ်အမူအရာ
ယဉ်ကျေးမှုတွေကို အတုယူကြစမ်းပါ။

ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကို မကြည့်နဲ့လို့ မဆိုလိုပါဘူး။ ကြည့်ပါ။
ဒါပေမဲ့ ကြည့်တတ်ဖို့တော့ လိုတယ် မြေးတို့ရေ...။
ကာယ၊ စိတ္တ သုခနှစ်ဖြာ ပြည့်စုံကြပါစေ။

မြေးတို့ရဲ့ အဘိုး
ဆုမောင်

ရှောင်ရန်၊ ဆောင်ရန်

“ဆရာ နေကောင်းလား”

ရင်းရင်းနှီးနှီး နှုတ်ဆက်လာသော အသံတစ်ခုကြောင့် သတိထားကြည့်လိုက်တော့ ကျောင်းဝတ်စုံကိုယ်စီနဲ့ တပည့်မလေး(၁၂)ဦးကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ဝါကျွတ်ချိန်နဲ့ စာရေးသူရောက်လာသော အချိန် တိုက်ဆိုင်နေတာကြောင့် သူငယ်ချင်းတွေစုပြီး လာကန်တော့ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အားလုံး လိမ်လိမ်မာမာနဲ့ စာကြိုးစားနေပါကြောင်းနှင့် ကြုံတုန်းကြုံခိုက်မှာ အမှတ်တရ သြဝါဒစကားများ ချီးမြှင့်ပေးဖို့ ရှိရှိသေသေ တောင်းဆိုလာကြပါသည်။

လိမ်မာသော တပည့်များအတွက် ထိုက်တန် ကောင်းမွန်သည့် သြဝါဒအဆုံးအမများ လက်ဆောင်ပေးခဲ့မယ်လို့ စဉ်းစားလိုက်တော့ “မိမိကိုယ်တွေ့၊ ဆရာ့ကိုယ်တွေ့နှင့် မပြီး၊ ဗုဒ္ဓ၏ကိုယ်တွေ့ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာများနှင့်ကိုက်ညီမှ အမှားအယွင်းကင်းနိုင်မည်” ဆိုသည့် မေတ္တာရှင်ဆရာတော်၏ အသိပေးစကားက ထိပ်ဆုံးက ပေါ်လာသည်။

ထို့ကြောင့် တပည့်များအတွက် လက်လှမ်းမီသမျှ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမများထဲကပင် သြဝါဒအဖြစ် ပေးလိုက်တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

× × ×

လောကလူသားတိုင်းသည် မိမိတို့ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအသီးအသီးမှာ

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၁၀၉

အောင်မြင်တိုးတက် ကြီးပွားလိုကြသည်။ အထူးသဖြင့် လူငယ်များ ဖြစ်သည်။ လူငယ်များသည် စူးစမ်းလေ့လာလိုမှု၊ အရာရာ သူများထက် အသာရလိုမှု အစရှိသော လူငယ်မာန်၊ လူငယ်ဟန်များကြောင့် အောင်မြင်မှု၊ တိုးတက်မှုတွေကို အထူး ဆာလောင်မွတ်သိပ်လျက် ရှိကြသည်။

လူကြီးများလို အတွေ့အကြုံ မရင့်ကျက်သေးသည့် လူငယ်များ အဖို့ အောင်မြင်မှုကို ရှာဖွေသည့်အခါ ရလိုမှုကိုပဲ ဦးစားပေးမိတတ်သောကြောင့် ထိုက်သင့်သော အောင်မြင်မှုများ မရရှိခြင်း၊ မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်မကိုက်ညီခြင်းများ တွေ့ကြုံရတတ်သည်။ မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက် ကိုက်ညီရန်အတွက် ဗုဒ္ဓ၏ လမ်းညွှန်ဟောကြားချက်များမှ ရှောင်ရန်၊ ဆောင်ရန်များကို သတိပြု ဆင်ခြင်ရမည် ဖြစ်သည်။

ပထမဦးစွာ ရှောင်ကြဉ်ရမည့် အချက် (၄)ချက် ရှိသည်။

ထိုလေးချက်မှာ

- ၁။ ကမ္မာရာမတာ - မိမိတာဝန်မှတစ်ပါး အခြားဗာဟိရ ကိစ္စများနှင့် ပျော်မွေ့ခြင်း။
- ၂။ ဘဿာရာမတာ - အချိန်ဖြုန်းတီး အကျိုးမပြီးသော စကားပြောဆိုမှု၌ ပျော်မွေ့ခြင်း။
- ၃။ နိဒ္ဒါရာမတာ - ထိနမိဒ္ဓ နှိပ်စက်၍ အအိပ်မက်မှု၌ ပျော်မွေ့ခြင်း။
- ၄။ သင်္ဂဏိကာ ရာမတာ - သူငယ်ချင်းအပေါင်းအဖော်များဖြင့် အချိန်ဖြုန်းမှု၌ ပျော်မွေ့ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ထိုလေးမျိုးကို တာလေးတာဟု လူသိများကြသည်။ ယင်းတာလေး တာကို ရှောင်ရှားကျော်လွှားနိုင်ပါမှ ဆိုင်ရာကဏ္ဍအလိုက် အောင်မြင်မှုများကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

တစ်ဆင့်တက် ဆွေးနွေးရမည့် ဆိုလျှင်-

၁။ ကမ္မာရာမတာ ဆိုသည်မှာ ကိုယ်နှင့်မဆိုင်သော အပိုကိစ္စများ မှာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက် လုပ်ကိုင်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

ကိုယ်က ကျောင်းသားဆိုလျှင် ကျောင်းသားနှင့်ဆိုင်သော ကျောင်းမှန်မှန်တက်၊ စာကျက်၊ စာကြည့်၊ သူငယ်ချင်းများနှင့် စာဆွေးနွေး၊ မရှင်းသောစာများကို သက်ဆိုင်ရာ ဆရာ၊ ဆရာမများထံ မေးခြင်းစသော ကိစ္စများသည်သာ ကျောင်းသား၏ အဓိကအလုပ်များ ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲ ဟိုစပ်စပ် သည်စပ်စပ်၊ ဟိုနေရာပါချင် သည်နေရာပါချင် ဆိုလျှင် ရရှိလာမည့် အကျိုးရလဒ်များက ရေရာ သေချာမည် မဟုတ်တော့ပေ။

အထူးသဖြင့် ယနေ့ခေတ် လူငယ်များ ကိုရီးယားဇာတ်ကားများ ကြည့်ပြီး ကိုရီးယားယဉ်ကျေးမှု၏ လွှမ်းမိုးမှုကို ခံနေကြရသည်။ ဤကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်ပြီး သူငယ်ချင်းတစ်ဦးက “တို့ဆီက ယောက်ျားလေးတွေလည်း ကိုရီးယားစတိုင် ဖမ်းနေကြတာ ငါ့မျက်စိထဲမှာ ကိုးရီးယားကားရားပဲ”ဟု မှတ်ချက်ပေးဖူးပါသည်။

ကျောင်းသားသည် ကျောင်းဝတ်စုံနှင့်သာ လိုက်ဖက်မှုရှိပြီး ကျောင်းသားနှင့် ဆိုင်သော အလုပ်များကို လုပ်နေပါမှ ကျက်သရေရှိသည်။

ဆရာကြီး ဦးအောင်သင်းကလည်း-

“ခေါင်းလိမ်းဆီဟာ ခေါင်းပေါ်ရှိနေမှ အဆင်ပြေမှာပါ။ ပါးပေါ်ရောက်လာရင်တော့ အညစ်အကြေးပါပဲ”

ဟု သတိပေးဖူးသည်။

ထို့ကြောင့် လူငယ်များသည် အောင်မြင်ကြီးပွား တိုးတက်ချင်လျှင် အခြားအပိုအလုပ် မလုပ်ဘဲ ကိုယ်နှင့်ဆိုင်သောအလုပ်များကို လေးလေးစားစား လုပ်ပြီး လူမှန် နေရာမှန် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြရမည် ဖြစ်သည်။

၂။ ဘာသာရာမတာ ဆိုသည်မှာ အပျော်အပြက်စကားများကို အရသာခံပြောပြီး အချိန်ဖြုန်းတီးနေတတ်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

သဘာဝတရား၏ လှုံ့ဆော်မှုအရ ယောက်ျားလေးလူငယ်များ စုမိလျှင် မိန်းကလေးငယ်တွေအကြောင်း၊ မိန်းကလေးငယ်များ စုမိလျှင် ယောက်ျားလေးများအကြောင်း ပြောမိကြမည် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ပြောနေကြသည်ကို အပြစ်ဟု မဆိုလိုပါ။ သဘာဝသည် သဘာဝပင်။ သို့သော် ဤအကြောင်းများနှင့်ပင် အချိန်ကုန် နေလျှင် ကုန်လွန်သွားသော အချိန်များ အလွန်နှမြောစရာ ကောင်းနေသည်။

အချို့ လူငယ်များကျပြန်တော့လည်း မြန်မာမင်းသား၊ မင်းသမီး အကြောင်း၊ ကိုရီးယား မင်းသား၊ မင်းသမီးနဲ့ ဇာတ်ကားများအကြောင်း ပြောပြီး အချိန်ကုန်နေတတ်ကြပြန်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူငယ်များအနေဖြင့် “ကုသိုလ်၊ ပညာ၊ ဥစ္စာ၊ တစ်ခုခုမျှ မရသောနေ့သည် မိမိအတွက် အရှုံးပေါ်သော နေ့ပါပဲ” ဆိုသည့် ရှေးပညာရှိတို့ ဆိုစကားကို အလေးထားမှတ်သားလိုက်နာစေချင်ပါသည်။ သို့မှသာ ခုရောနှောင်ပါ အေးချမ်းသာယာပြီး တန်ဖိုးရှိသော ဘဝများကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ အကျိုးမဲ့စကားများဖြင့် ပြောဆိုအချိန်ကုန် နေသမျှတော့ ဘဝအတွက် အရှုံးများ ဆက်တိုက်ပေါ်လာမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များအနေဖြင့် ဘဝအတွက် အရှုံးမဖက်ဘဲ အမြတ်ထွက်ဖို့ ဆိုလျှင် ဘာသာရာမတာကို ရှောင်ကြဉ်ရမည် ဖြစ်သည်။

၃။ နိဒ္ဒါရာမတာ ဆိုသည်မှာ ဝီရိယအလုပ် အားမထုတ်ဘဲ အပျင်း ဖက်ပြီး အအိပ်မက်ခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

တချို့ လူငယ်များသည် ဉာဏ် အလွန်ကောင်းပါသည်။ သို့သော် ကြိုးစားအားထုတ်မှုနည်းပါးပြီး အပျင်းဖက်သောကြောင့် ထက်မြက်သော ဉာဏ်နှင့် ထိုက်တန်သော အောင်မြင်မှုမျိုး မရရှိတတ်ကြပေ။ မပုကြွယ်နှင့် ခရုငယ်ပုံပြင်ထဲက လုံ့လဖွဲ့ မလျှော့ဘဲ ကြိုးစားသော ခရုငယ်နှင့် အတူယူ ကျင့်သုံးတတ်သော မပုကြွယ်တို့သည် အားကျစရာ ကောင်းသလို ယုန်နှင့် လိပ်ပုံပြင်ထဲက ဝီရိယမစွက် အပျင်းဖက်သောကြောင့် ကျရှုံးမှုနှင့် ရင်ဆိုင် ရသော ယုန်သူငယ်၏အဖြစ်ကလည်း သင်ခန်းစာ ယူစရာကောင်းသည်။

နိဒ္ဒါရာမတာဆိုသော အအိပ်မက်သော ဆိုးကျိုးသည် ဘဝကို အောက်ကျနောက်ကျဖြစ်စေမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် အင်္ဂလန်သာသနာပြုဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တဉာဏိက က-

“ကြီးမြတ်သူ ဟူသမျှတို့
ယူကြသည့် မြတ်နေရာ၊
ရှောင်တခင် ခုချက်ချင်း
လျှင်းမရပါ။

များလူတို့ အိပ်နေရာ
ညဉ့်အခါပင် သူမနား
အမြင့်ကို သူမြင်လို့
သူအစဉ် နှစ်ဆတိုးလို့ရယ်
ကြိုးကုတ်လေသား”

လို့ဆိုပြီး ဝီရိယရှိမှ အထက်တန်းကို တက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း
သတိပေးတော်မူခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် အောင်မြင်တိုးတက် ကြီးပွားလိုသော လူငယ်များသည်
အပျင်းဖက် အအိပ်မက်တာမျိုးကိုရှောင်ပြီး တက်တက်ကြွကြွ အလုပ်လုပ်
ကြဖို့ လိုလာပါသည်။

၄။ သင်္ဂဏိကာရာမတာ ဆိုသည်မှာ သူငယ်ချင်းအပေါင်းအသင်း
တွေနဲ့ ဟေးလား ဝါးလား အချိန်ဖြုန်းနေတတ်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

လူဆိုသည်မှာ အစုအဖွဲ့ဖြင့် နေတတ်သော သဘာဝမျိုးက ရှိနေ၍
အပေါင်းအသင်းကို ရွေးချယ် စိစစ်ရပါသည်။ “အပေါင်းကြောင့် ဂုဏ်ပျက်၊
အပေါင်းကြောင့် ဂုဏ်တက်” ဆိုသော စကားသည် သတိထားစရာပင်။
အပေါင်းအသင်း သည် မိမိဘဝအတွက် အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍမှာ
ရှိနေပါသည်။ မိမိက ဂုဏ်ပျက်ချင်သည်လား၊ ဂုဏ်တက်ချင်သည်လား၊
စဉ်းစားချင့်ချိန်ပြီး ဂုဏ်တက်ချင်လျှင် ကလျာဏမိတ္တဆိုသော မိတ်ကောင်း
ကို ရွေးချယ်ပေါင်းရမည် ဖြစ်သည်။

ကျေးဇူးရှင် ရွှေမင်ဆရာတော်ကြီးကတော့- “တစ်ယောက်တည်း
နေရင် တရား၊ နှစ်ယောက်ဆိုရင် စကား၊ သုံးယောက်ဆိုရင် အလကား”

ဟု တရားဓမ္မနှင့် ပတ်သက်ပြီး သတိပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။

လူငယ်များအနေနှင့် သတိထားရမည်မှာ အပေါင်းအသင်းများရင်
များသလောက် အတွေ့အကြုံ၊ ဗဟုသုတများ ရရှိနိုင်မှာပါ။ သို့သော်လည်း
အပေါင်းမှားလျှင် မှားသလောက် ဒုက္ခရောက်ပြီး ဘဝတစ်ခုလုံး လုံးပါး
ပါးပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားနိုင်သည် ဆိုတာပင်။

ယခု ဖော်ပြခဲ့သော တာလေးတာသည် လူငယ်များ ရှောင်ရှား

ကျော်လွှားရမည့် အရာများဖြစ်သည်။ ယင်းတာလေးတာကို မရှောင်ရှား မကျော်လွှားနိုင်လျှင် အောင်မြင်တိုးတက်ကြီးပွားသော လူငယ်များ ဖြစ်မလာ နိုင်သည့်အပြင် မိဘ၊ ဆရာသမားစသည့် ကျေးဇူးရှင်များအပေါ် တာဝန် မကျေရာလည်း ရောက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များအနေဖြင့် ပြီးပြည့်စုံ သောဘဝများကို ရယူပိုင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ တာလေးတာကို ကျော်ဖြတ်ပြီး နာ ငါးနာဆီသို့ အရောက်ချီတက်နိုင်ဖို့ လိုလာပါသည်။

နာငါးနာဆိုသည်မှာ ဘဝမှာ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့သည့် လမ်းစဉ်လည်း ဖြစ်သည်။

၁။ **စိရကာလဘာဝနာ** - ကောင်းမွန်မှန်ကန်တဲ့ အလုပ်များ ကို စိတ်ရှည်ရှည်ဖြင့် စွဲစွဲမြဲမြဲ အချိန်ကြာကြာ လုပ်ကိုင်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

၂။ **နိရန္တရဘာဝနာ** - မိမိရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း မဖြစ်မနေ အားထုတ်ကြိုးစားခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ကောက်ရိုးမီးလို ဟုန်းကန် ထတောက် ပြီး ပြန်ငြိမ်းသွားတတ်သော လူစားမျိုး မဟုတ်ပေ။

၃။ **နိရဝသေသဘာဝနာ** - ဟိုစပ်စပ် သည်စပ်စပ် မလုပ်ဘဲ အကုန်အစင် အကြွင်းအကျန်မရှိ အလုပ်လုပ်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ အလုပ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင်အောင် အားထုတ်သည့် သဘော မျိုး ဖြစ်သည်။

၄။ **သက္ကစ္စဘာဝနာ** - မိမိအလုပ်ကို ပြီးလျှင် ပြီးတာပဲဟု သဘောမထား၊ လေးလေးစားစား ရိုရိုသေသေ အလုပ်လုပ်ခြင်းမျိုးဖြစ် သည်။ ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ်မှ မလေးစားလျှင် အခြားသူများကလည်း တန်ဖိုးထားကြမည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်စိတ်နှင့် အလုပ် မလုပ်ဘဲ သခင်စိတ်နှင့် အလုပ်လုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။

၅။ **အဘိရတိဘာဝနာ** - အလုပ်ကို စိတ်မဝင်စားခြင်းမျိုး မရှိဘဲ စိတ်ပါဝင်စားစွာဖြင့် ပျော်ပျော်ပါးပါး အလုပ်လုပ်ခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ “စိတ်သာရှင်စော ဘုရားဟော” ဆိုသည့်အတိုင်း အရာရာမှာ စိတ်အား ထက်သန်ပါမှ အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်၍ ကိုယ့်အလုပ်ကို စိတ်ဝင်စားမှုရှိရန် လိုပါသည်။

ဤနာဂါးနာသည် အောင်မြင်မှုအတွက် အဓိက သော့ချက်များ ဖြစ်သည်။ အောင်မြင်ပါသည်၊ တိုးတက်ပါသည်၊ ကြီးပွားပါသည် ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို လေ့လာကြည့်လျှင် နာဂါးချက်နှင့် ပြည့်စုံနေသူများ အဖြစ် တွေ့မြင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ယနေ့ တစ်ကမ္ဘာလုံးက ခေါင်းမောပြီး ကြည့်နေရသည့် တီထွင်သူ သိပ္ပံပညာရှင်များကို လေ့လာကြည့်လျှင် သိနိုင်ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဘဝအောင်မြင်မှုအတွက် ဆာလောင်မွတ်သိပ်ပြီး ရည်ရွယ်ချက် ကြီးမားသော လူငယ်များအနေဖြင့် တာလေးတာကို ရှောင်ပြီး နာဂါးနာကို ဆောင်ကာ ဘဝကို တည်ဆောက်ပုံဖော်ကြမည်ဆိုလျှင် မိမိတို့ လိုချင်သော အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်များက လက်ကမ်း ကြိုဆိုနေမည်မှာ သေချာနေပါသည်။

ရှောင်သင့်တာကို ရှောင်၍ ဆောင်သင့်တာကို ဆောင်ကာ သာယာ လှပသော ဘဝများစွာကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ...။

ဇနည်သွေး (ဓမ္မရိပ်ငြိမ်း)

ရိုးဂုဏ်

ကြုံခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခုပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ မြို့ရဲ့ သီတင်းကျွတ် ပွဲဆိုတာ ဆုတောင်းပြည့်နဲ့ ရွှေစည်းခုံဘုရားကြီး နှစ်ဆူမှာ ဈေးဆိုင်တွေ အပြည့်ခင်းပြီး ရောင်းကြ၊ ဝယ်ကြနဲ့ လူတွေ ကြိတ်ကြိတ်တိုး စည်ကားတဲ့ ပွဲတော်ကြီးတစ်ခုပေါ့။

နောက်ပြီး မြို့လယ်ကျကျမှာ ဇရပ်ပိုင်းဘုရားဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ ဘုရားကြီး နှစ်ဆူရဲ့ ပွဲတော်က အဲဒီဇရပ်ပိုင်းဘုရားလောက်ကစပြီး လူတွေ တိုးမရအောင် စည်ကားတာပါ။

လူစည်ကားတဲ့ ဇရပ်ပိုင်းဘုရားရဲ့ အရှေ့ဘက် ဗိုလ်ချုပ်လမ်း ဝဲယာမှာ လူစည်စည်ထဲ မလိုလားအပ်တဲ့ ပြဿနာတွေ မဖြစ်အောင် ဝါးလုံးတွေ ကာရံပြီး ‘ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီးအပ်ရန်’ ဆိုတဲ့ နေရာလေးတွေ ဖွင့်ထားတယ်။

အဲဒီနေ့က ကျွန်တော် လူအုပ်တွေကြားတဲ့ ရောက်နေပြီ။ ဘီးအပ် လက်ခံတဲ့နေရာနားမှာ ရှေ့မတိုးသာ နောက်မဆုတ်သာ ဖြစ်နေလို့ ရပ်စောင့် နေရတဲ့အချိန်...။ အဲဒီမှာ အရပ်အမောင်းကောင်းကောင်းနဲ့ အသက်နှစ်ဆယ့် ငါးနှစ်လောက်ရှိတဲ့ လူရွယ်တစ်ဦးက စက်ဘီးတွေ ခြံခတ်လက်ခံထားတဲ့ ဝါးလုံးတန်းထဲက ဖီးစင့်စက်ဘီးတစ်စီး မ,ထုတ်ယူနေတာကို မြင်တွေ့ လိုက်ရတယ်။ ဒီဖြစ်စဉ်ကို လူအုပ်ကြီးထဲက သိမြင်နေကြသူရှိပေမယ့် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကမှ စိတ်ဝင်စားဟန်လည်း မရှိကြဘူး။ ဒါထက်အရေး ကြီးတာက စက်ဘီးလက်ခံထားတဲ့ လူတွေကလည်း တခြားတစ်ဖက်က

လာရောက်ရွေးယူနေတဲ့ စက်ဘီးရှင်တွေနဲ့ အလုပ်ရှုပ်နေတာဆိုတော့... လူရွယ် စက်ဘီး မ,ထုတ်နေတာကို မသိကြဘူးပေါ့။

အဲဒီမှာ မနက်ခင်းက ကျွန်တော့် အဖြစ်အပျက်လေးတစ်ခုကို ပြန်လည် သတိရမိတယ်။ ကျွန်တော် အိပ်ရာနီးလို့ အိမ်နောက်ဘက်ရေတွင်း မှာ မျက်နှာသစ်ရင်း မနေ့ညက လျှော်ဖွပ်လှန်းထားတဲ့ ကြိုးတန်းမှာ အင်္ကျီ နှစ်ထည်နဲ့ လုံချည်သုံးထည် မရှိတော့တာကို သတိထားမိတယ်။ ပတ်ဝန်း ကျင်ကို လေ့လာကြည့်တော့ အိမ်ခြံစည်းရိုးမှာလည်း ဝါးလုံးရှည် တစ်လုံး ထောင်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ လက်စသတ်တော့ ကျွန်တော့် အင်္ကျီနဲ့ လုံချည်တွေ အခိုးခံလိုက်ရပြီဆိုတာ သိလိုက်ရတော့တယ်။

ကြည့်တော့...။ အခုလည်း အပ်နှံထားတဲ့ စက်ဘီးခြံထဲက စက်ဘီးတစ်စီးကို မ,ပြီး ထုတ်ယူနေပြီပဲ။ ဒီလို အကျင့်မကောင်းတဲ့လူတွေ ရှိနေသမျှ ပစ္စည်းတွေပျောက်ပြီး ပြဿနာတွေ ဖြစ်နေကြဦးမှာပဲ။ ကိုယ်ကျင့် တရားတွေကို ကျောခိုင်းပြီး ရာဇဝတ်မှုတွေဖြစ်နေကြမယ်ဆိုရင် လောကကြီး သာယာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အခုဆို စက်ဘီးခိုးယူနေတဲ့သူကို မျက်စိအောက် မှာ မြင်တွေ့နေရပြီပဲ။ ဒီလောက်များတဲ့ လူအုပ်ကြီးကြားထဲမှာ အတင့်ရဲ လိုက်ကြတာ၊ ငတ်မရှက်ဆိုတာ ဒါမျိုးပဲလား။

ဒီအခြေအနေဆိုးကို သိနေတာကို မသိချင်ဟန်ဆောင်ပြီး နေခဲ့ရင် အဲဒီလူ တာဝန်မကျေတာဘဲ မဟုတ်လား။ တာဝန်မကျေတဲ့ လူသား တစ်ယောက် အဖြစ်မခံနိုင်ဘူး။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါလှုပ်ရှားမယ်။ ဒီမကောင်းမှု ဒုစရိုက်ပြုနေတဲ့ကိစ္စကို လက်ပိုက်ကြည့်နေလို့ မသင့်တော်ဘူး။ လူမိုက် အားပေးရာလည်း ရောက်တယ်။ အကျင့်စရိုက်ဆိုး လူရွယ်ကို လက်ရဖမ်းဆီး ပြီး အရေးယူနိုင်အောင် ကြိုးစားနိုင်ရမယ်။ လောကကြီးမှာ အမှန်တရား ဆိုတာ အမြဲရှိနေတယ်။ အဓမ္မတွေ အကြီးစိုးမခံနိုင်ဘူး။

ဒီအတွေးတွေ တသီတတန်းကြီးနဲ့ ကျွန်တော့် ကိုယ်ကျွန်တော် အားပေးပြီး အမှန်တရားကို တူးဖော်ဖို့ လူအုပ်ကြားထဲမှာ တိုးထွက်ရင်း စက်ဘီးထုတ်ယူခိုးနေတဲ့ သူ့အနား ကို အရောက်သွားလိုက်တယ်။ သူ့အနား ကို ရောက်တော့ သူ ဘာလုပ်နေတယ်မှတ်သလဲ...၊ သူနဲ့ အတူပါလာတဲ့ သူငယ်ချင်းကို-

“ဟေ့ကောင်... ကိုလင်း၊ စက်ဘီးသော့ဖွင့်ကွာ၊ စက်ဘီးကိုယူပြီး မြို့တော်ယဉ်နန်းဘေးက ကြံရည်ဆိုင်မှာ မင်းစောင့်နေ၊ ငါက စက်ဘီးအပ် လက်ခံတဲ့ဆီကို ဒီလက်မှတ်ကတ်ပြားလေး သွားပေးရဦးမယ်၊ အရေးတကြီး ကိစ္စရှိလို့ စက်ဘီးကို ဖြစ်သလို ထုတ်ယူမိတာပါလို့ သွားပြီး တောင်းပန် လိုက်မယ်ကွာ”

သူတို့ဖြစ်စဉ်ကို ကျွန်တော် သိလိုက်ရပါပြီ။ ကျွန်တော့်အထင်နဲ့ အမြင် တက်တက်စင်အောင် လွဲမှားချေပြီ။ ကျွန်တော့် မစူးစမ်းမဆင်ခြင်မှု တွေဟာ ရှက်စရာဖြစ်နေတယ်။ မဖြစ်ဘူး။ သူတို့အပေါ်မှာ အထင်းမှား အတွေးမှား မိတာတွေကို ဝန်ခံနိုင်ရမယ်။ ဒီလို ရိုးသားတဲ့သူတွေကို အသိ အမှတ်ပြုရမယ်။ သူတို့ကို မလေးစားဘဲ မနေနိုင်ဘူး။ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ဆုံးမပြီး ချက်ချင်းပဲ အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ကြိုးစားလိုက် တယ်။

တကယ်တော့ ကျွန်တော်ရဲ့ အတွေးအမြင်မှားတွေကို သူတို့ မသိကြပေမယ့် သူတို့ရဲ့ ရိုးသားမှုတွေကို ကျွန်တော် သိနေပြီ၊ ပြစ်မှားမှုကို အမှတ်ဆယ်တဲ့အနေနဲ့ သူ့ကို ဂုဏ်ပြုနိုင်ရမယ်။ ဒါမှ ကိုယ်လည်း စိတ်ဓာတ် ရိုးသားဖြူစင်ရာရောက်မယ် မဟုတ်လား။

ဟုတ်တယ်လေ။ တကယ်လို့ သူ မရိုးသားခဲ့ရင် အပ်ထားတဲ့ စက်ဘီးကို ထုတ်ယူပြီးပြီပဲ၊ လက်မှတ်ကတ်ပြားကို စက်ဘီးအပ်လက်ခံထား တဲ့ သူတွေဆီမှာပြပြီး စက်ဘီးရွေးမယ်၊ စက်ဘီးရှာမတွေ့ဘူးဆိုရင် သိန်း ဂဏန်းအထိ အလျော်ငွေတောင်းမယ်။ ဒါ မရိုးမသားစိတ်ဓာတ်ညံ့တဲ့ အကြံအဖန်သမားတွေ လုပ်ကြတဲ့ လုပ်ကွက်ပါပဲ။ ဒါမပဲ သူ ဒီလို မလုပ် ဘူး မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က...

“ညီလေး၊ မင်းရဲ့ လက်တစ်ဖက်ကို ကိုယ့်ကို ပေးစမ်းပါ” လို့ ပြောလိုက်တော့ လူရွယ်က ကျွန်တော့်ရဲ့ ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုမှုကို နားလည်ဟန် မတူဘူး။ ကျွန်တော့်ကို အာရုံစိုက်ပြီး ကြောင်ကြည့်နေတယ်။ ကျွန်တော် ကလည်း သူမပေးတဲ့ညာလက်ကို ရုတ်တရက် လှမ်းဆွဲလိုက်ပြီး အပြုံးနဲ့ ဂုဏ်ပြုစကား ဆိုလိုက်ပါတယ်။

“ညီလေးတို့ စက်ဘီးကိစ္စမှာ အပ်နှံခြင်းစည်းကမ်းကို ချိုးဖောက် ခဲ့ပေမယ့် ရွေးချယ်ခြင်းဆိုတဲ့ နံပါတ်ပါတဲ့လက်မှတ်ကတ်ပြားလေးကို ရိုး သားစွာ ပြန်အပ်ပေးတဲ့အတွက် ကိုယ်လေးစားတယ်။ လောကမှာ ညီလေး တို့လို မှန်ကန်ဖြောင့်မတ် ရိုးသားတဲ့လူတွေ အများကြီးလိုတယ်ကွ”

ဒီတော့မှ... လူရွယ်က သဘောပေါက်ပြီး တုံ့ပြန်တဲ့ အပြုံးတွေနဲ့ ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်တော့တယ်။

အဲဒီအချိန်မှာဗျာ...။

“ခါးပိုက်နှိုက်... ခါးပိုက်နှိုက် ပိုက်ဆံအိတ်ကို နှိုက်ယူသွားတယ်၊ ဖမ်းကြပါ၊ ဖမ်းကြပါ၊ ဟိုမှာ ဟိုမှာ...”

ဆူဆူညံညံ အသံတွေနဲ့အတူ ကြိတ်ကြိတ်တိုး စည်ကားနေတဲ့ လူအုပ်ကြီး ရုတ်ရုတ်သဲသဲဖြစ်သွားတယ်။ မကြာပါဘူး၊ လုံခြုံရေး ရဲဘော် တွေက ခါးပိုက်နှိုက်တဲ့ လူဆိုးကို ဖမ်းချုပ်ခေါ်သွားတာ တွေ့လိုက်ရတယ်။

အဖြစ်အပျက်က မြန်ဆန်လွန်းလှပါတယ်။ အခုဆိုရင် ဘုရားပွဲ တော်ကိုလာကြတဲ့ လူတွေ ပုံမှန်အနေအထားနဲ့ သွားလာလှုပ်ရှားနေကြပါ ပြီ။ အဲဒီလူတွေကြားထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦးကလည်း အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ မျက်လုံးကိုယ်စီနဲ့ တစ်ဦးမျက်နှာ တစ်ဦးစိုက်ကြည့်မိပြီး ဖြူစင်တဲ့နှလုံး သားက ယိုဖိတ်စီးဆင်းလာတဲ့ ကြည်လင်တဲ့ အပြုံး ဖလှယ်လို့ ထပ်ဆင့် ဂုဏ်ယူ နှုတ်ဆက်လိုက်ကြတယ်ဗျာ...။

မောင်ယဉ်ကျေး (မုံရွာ)

လေ

[၁]

သည်မြင်ကွင်းကို မြင်လိုက်ရတော့ ကျွန်တော့်စိတ်က ဒိဋ္ဌဓမ္မ တကယ်ပါလားဆိုသည့် ကိစ္စမှ ခဏတာ ပျောက်ထားချင်သည်။ မြင်ကွင်း က မလှပ၍ မယုံရက်တာလည်း အဓိကဖြစ်မည်လားတော့ မပြောတတ် တော့။

မြင်ကွင်းက အသက် (၂၂) နှစ်အရွယ် လူရည်သန့်ကလေး မောင်မျိုးမြင့်မောင်တစ်ယောက် ပေါင်တစ်ဖက်ပြတ်ကာ ချိုင်းထောက် နှစ်ချောင်းကို အားပြု၍ ကွမ်းယာဆိုင်မှ တစ်လှမ်းချင်း ထွက်သွားသည့် မြင်ကွင်း။

သည်ကလေးနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော့်အတွေးများက ဦးနှောက် တွင် တွဲခို၍ လိုက်ပါလာသည်။ ဝဲပျံ့ခိုနားလာသော အတိတ်ပုံရိပ်က ကျွန်တော်အထက်တန်းကျောင်းသားအဖြစ် နဝမတန်းတွင် စာသင်ချိန်မှာ မျိုးမြင့်မောင်လေး၏အမေ ဖြစ်လာမည့် ဒေါ်သန္တာလှိုင်သည် အလယ် တန်းပြဆရာမ အလုပ်အဖြစ် ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသို့ ရောက်လာသည်။ တကယ်တော့ သူ့အမေသည် ကျွန်တော်တို့ကို သင်ကြားပေးရသည့်ဆရာမ မဖြစ်စေကာမူ မိမိတို့ ကျောင်းမှ ဆရာမတစ်ဦးအဖြစ် လေးစားရပါသည်။ အမှန်ပြောရလျှင် ဒေါ်သန္တာလှိုင်ရောက်လာပါမှ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းတွင်

ခေတ်ဆန်လှပပြီး ဖော်ရွေတတ်သော ဆရာမတစ်ဦးရှိကြောင်း ဂုဏ်သတင်း ဖြစ်လာသည်။ ဟိတ်ဖြစ်လာသည်။ ရနံ့သင်းလာသည်။ ထားပါတော့။

မကြာခင်မှာ ဒေါ်သန္တာလှိုင်သည် ကျွန်တော်တို့ ဆရာ ဦးသူရိန် ဇေယျနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ဆရာက သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်စားတတ်သူ ဖြစ်ပြီး ပညာအရည်အချင်းက B.A, B.Ed ပြီးတော့ အသင်အပြကောင်း သည်။ တပည့်လက်သားတို့အပေါ် စေတနာထားသည်။ ဆရာနှင့် ဆရာမမှာ လိုက်ဖက်ပါသည်။ နေနှင့်လ ရွှေနှင့်မြဲကဲ့သို့ပင်။ ကျွန်တော် အမှတ်မိဆုံးက မောင်မျိုးမြင့်မောင်လေး ကိုယ်ဝန်ကြီးတကားကားနှင့် ကျောင်းလာတတ်သည့် ဆရာမကို ပိန်ပိန်ပါးပါးနှင့် ဆရာက စက်ဘီးပေါ် တင်ကာ အားကြိုးမာန်တက် နင်းနေရသည့်ပုံရိပ်များ။

အမှန်တကယ်၌မူ မောင်မျိုးမြင့်မောင်က ကိုယ့်မျက်စိရှေ့မှောက် တွင် ကြီးပြင်းလာသူဟု ပြောရမည်လား မသိပါ။ ဆရာ၊ ဆရာမတို့၏ သားဖြစ်သဖြင့် စာတော်ပါသည်။ ရပ်ရည်ကလည်း ရှိပါသည်။ ပြုံးလိုက် လျှင် ပါးချိုင့်ကလေးခွက်ခွက်သွားသည်ကလည်း ကြည့်ကောင်းပြီး သွက် လက်ချက်ချာပါသည်။

အချိန်သည် လူက ထိုင်စောင့်လျှင် ကြာတတ်သော်လည်း ထိုင် မစောင့်သောအခါ လျော့လျော့နှင့် အကုန်မြန်သည်ဟု ဆိုရမည်ထင်ပါ သည်။ ထိုမောင်မျိုးမြင့်မောင်လေးသည် ကလေးအရွယ်မူကြိုကျောင်းတက် သည်မှ အစပြု၍ တက္ကသိုလ်တွင် အင်္ဂလိပ်စာမေဂျာနှင့် ကျောင်းပြီးသွား သည်မှာ ဘာမျှ မကြာလိုက်ဟု ထင်ရပါသည်။ မနေ့တစ်နေ့ကလားဟု အောက်မေ့ရသည်။

တစ်နေ့ ဆရာနှင့် တွေ့သောအခါ..

“ဆရာ၊ မောင်မျိုးမြင့်မောင်က ကျောင်းပြီးသွားပြီဆို။ သား အတွက် ဘာစိတ်ကူးထားပြီလဲ၊ အလုပ်ထဲ သွင်းတော့မှာလား။”

“အေးကွာ၊ တို့လို ကျောင်းဆရာလုပ်ခိုင်းရမလား စိတ်ကူးပြီး တီတီစီတက်ချင်ရင်တော့ တို့သူငယ်ချင်းလက်ထောက်ကထိက ကိုအောင် မြင့်နဲ့ ပြောကြည့်ရမလား စိတ်ကူးထားပေမယ့် သူက လူငယ်ဆိုတော့

အငြိမ်ဘဝကို ကြိုက်ဟန် မတူဘူးကွ။ ဆရာဘဝ ဆိုတာကလည်း အသက် ငယ်ဦးတော့ အာစရိယဂုဏ်ကို ထိန်းရတာ ဆိုတော့ တည်တည်ငြိမ် ငြိမ်နေခါမှ တော်ကာကျတာကိုး”

“ဘာကြောင့် ဆရာ ဒီလို ပြောနိုင်တာတုံးဆရာ”

“ဒီလိုကွ၊ သူက ခုခေတ်ကိုရိုးယားကားတွေ ကြည့်ပြီး ကိုရိုးယား သွား အလုပ်လုပ်ချင်တယ်လို့ တို့ကို ပူဆာနေတာကွ။ ဗွီဒီယိုဇာတ်လမ်း တွဲတွေကြည့်ပြီး ဟိုက ခေတ်မီခမ်းနားတာတွေကို အားကျနေတာ။ ကိုရိုးယား သွားဖို့ ပိုက်ဆံကလည်း ကုန်ဦးမှာဆိုတော့ တို့လစာနဲ့က သူသွားစရိတ်ကို မတတ်နိုင်ဘူးလေကွာ”

“ဆရာရေ၊ လူငယ်ဆိုတော့လည်း ကိုယ့်တိုးတက်ရာ တိုးတက် ကြောင်း ရှာချင်ကြတာ ဓမ္မတာပါပဲ။ အဲ...အိမ်သံယောဇဉ်ရှိလွန်းတဲ့သူနဲ့ စွန့်စားချင်စိတ်မရှိတဲ့သူတို့လောက်သာ မိဘအိမ်မြဲတတ်ကြတာ သဘာဝပါ”

“ဆရာလည်း ဒါကို တွေးမိတော့ သူငယ်တုန်း ရွယ်တုန်းမှာ ပညာလည်း ရှာ၊ သူကြီးပွားရာ ကြီးပွားကြောင်းလည်း တွေးပြီး ကိုယ့်ရှိစု မဲ့စုနဲ့ သူဆန္ဒကို ဖြည့်ဆည်းပေးလိုက်ရမလား အတွေးပေါက်နေတယ်။ ဒါထက် မင့်အနေနဲ့ကော ဘယ်လိုမြင်လဲ...”

“ကျွန်တော်က ဉာဏ်မထက်တော့ အထက်တန်းပညာလည်း ဝတ်ကျေတမ်းကျေပြီးသွားတာပါ။ ဘာတစ်ခုမှ ဟုတ်ဟုတ်ဟပ်ဟပ် ဖြစ် မလာဘူး။ အိမ်ခင်တဲ့သူဖြစ်တော့ မိဘလက်ငုတ် အိမ်ဆိုင်ကလေးဖွင့်ပြီး ဘဝကို ကျေနပ်နေသူကိုး၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်က နိုင်ငံရပ်ခြား မထွက်ဖူး ပေမယ့် ထွက်ချင်တဲ့စိတ်၊ လေ့လာချင်တဲ့စိတ်၊ ဗဟုသုတတိုးပွားချင်တဲ့စိတ် တိုးတက်ချင်တဲ့စိတ်ရှိတဲ့ လူငယ်တွေကိုတော့ မတားချင်ဘူးဆရာ။ ရေခြား မြေခြားမှာ အခက်အခဲတွေ ကြုံတွေ့ရပေမယ့် ဒါတွေက ယူတတ်ရင် သင်ခန်းစာဖြစ်ပြီး ပိုတောင်ရင့်ကျက်လာနိုင်တာကိုး”

ဆရာသူရိန်ဇေယျက ကျွန်တော့်တိုက်တွန်းချက်ကြောင့်လားမသိ သူ့သားကို ရန်ကုန်သို့ စေလွှတ်က မောင်မျိုးမြင့်မောင် စိတ်တိုင်းကျ ကိုရိုးယားဘာသာစကား သင်နိုင်ဖို့ ပံ့ပိုးပေးလိုက်သည်။

မောင်မျိုးမြင့်မောင်သည် (၆)လခန့် ကိုရီးယားစာသင်တန်းတက်ပြီးသောအခါ ကိုရီးယားစာ၊ ကိုရီးယားစကားတို့ကို အတော်အတန် တီးမိခေါက်မိလာသည်။ ကုမ္ပဏီအင်တာဗျူးတစ်ခုခုကို ဝင်မည်ဆိုလျှင်ပင် မေးခွန်းမေးမည့်ကုမ္ပဏီအရာရှိတို့ကို ကုမ္ပဏီနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စတို့ကို တော်တော်ကလေး ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ပြောဆိုနိုင်အောင် ဗဟုသုတတို့လည်း ရှာဖွေဖတ်ရှုထားသည်။ ထိုသို့ မောင်မျိုးမြင့်မောင်နှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းကောင်းများ ကြားရသောအခါ ကျွန်တော့်မှာ မုဒိတာပွားရသော်လည်း တစ်နေ့တွင် မကောင်းသတင်း ကြားလာရသည်။ သူစီးသည့်ဆိုင်ကယ်နှင့် ကား အက်ဆီးဒင့်ဖြစ်လို့တဲ့။ ကိုရီးယားထွက်ရန် အတွက် ပတ်စ်ပို့ လျှောက်ထားသည်မှာ မကြာမီ ရက်ပိုင်းလောက် ရတော့မည့်ဆဲဆဲ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်သွားရခြင်းဖြစ်သည်။ တကယ့် Turning Point၊ ဘဝ၏အလှည့်အပြောင်း။

ထိုစဉ်က မောင်မျိုးမြင့်မောင်နှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းကောင်းမဟုတ်သဖြင့် ဆရာကို မမေးဖြစ်ခဲ့။ ပြီးတော့ ဆရာက သူ့သား၏အဖြစ်အပျက်နှင့် ပတ်သက်၍ ယူကျုံးမရဖြစ်ရသလို ဒေါသလည်း အတော်ဖြစ်နေသည်ဟု ကြားရသည်။ ဆရာမဆိုလျှင် နေ့စဉ် တင်ငိုတရယ်ရယ်နှင့်။ တစ်စွန်းတစ်စကြားရသည်က အခင်းဖြစ်သည့်အချိန်က မောင်မျိုးမြင့်မောင်တော်တော်လေး မူးနေဆိုပဲ။ ယောက်ျားလေးဆိုတော့ အသောက်အစားနှင့် မကင်း၍ အပြစ်မဖွဲ့ကြသော်လည်း ပြဿနာဖြစ်လာသောအခါ ထိုသောက်စားမူးယစ်မှုသည် တကယ့်ပြစ်မှုအကြီးစား ဖြစ်လာသည်။ နှလုံးနာရမူ ဖြစ်လာသည်။

ခက်သည်က လူငယ်တို့၏ အတွေးများ၊ လူငယ်သဘာဝ သိချင်တတ်ချင် စွန့်စားချင်သည့်စိတ်ကို လူကြီးများက အသိအမှတ်ပြု၍ အထိုက်အလျောက် လိုက်လျောခဲ့သော်လည်း မိဘကွယ်ရာတွင် ထင်ရာလုပ်ချင်သည့် အပျော်စိတ်များက တစ်ခါတစ်ရံတွင် ထိုးထိုးထောင်ထောင် ထွက်နေတတ်သည်။ ပြောရလျှင် ဇာတ်လိုက်ဆန်ချင်ကြသည်။ ရပ်ရှင်၊ ဗွီဒီယိုတို့တွင် ပါသော ဇာတ်လိုက်က လူကြိုက်အောင်စတန့်အမျိုးမျိုးကို ဟန်ပြလုပ်သော်လည်း ပကတိလူငယ်တို့က အတုခိုးမှားလိုက်သောအခါ ဘဝပါ

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၁၂၃

ပြောင်းသွားနိုင်သည့်အချက်ကို ပျော်စိတ်ကြောင့် လူငယ်တို့ မေ့လျော့ကုန်ကြသည်။ လျစ်လျူရှုသလို ဖြစ်သွားတတ်ကြသည်။

[၂]

သည်ကနေတော့ “ကုန်းမြင့်သာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်” မှာ မောင်မျိုးမြင့်မောင်နှင့် ကျွန်တော် ဆုံဖြစ်ကြသည်။ အရင်ရောက်နေသော သူတို့စားပွဲသို့ သွားကာ စကားစမြည်ပြောမည်ဟု စိတ်ကူးရမိသည်။

“ဟေ့ မောင်မျိုးမြင့်မောင်၊ ဆရာ၊ ဆရာမတို့ နေကောင်းကြလားကွ”

“ဟုတ်ကဲ့ နေကောင်းပါတယ်ဦး၊ ထိုင်ပါ”

“အေးကွာ၊ ဦးတို့ကလည်း အိမ်အလုပ်က အရှုပ်သားဆိုတော့ မလှမ်းပေမယ့် မနီးတဲ့ ဆရာတို့ဆီကို မရောက်ဖြစ်ဘူး၊ နှုတ်ဆက်တယ်လို့ ပြောပေးပါကွာ”

“ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျ”

“ဒါထက်၊ မောင်မျိုးမြင့်မောင်ကော အခု ဘာတွေ လုပ်နေလဲ”

“ကွန်ပျူတာ တစ်လုံးကို အမေ့ကို ဝယ်ခိုင်းခဲ့ပါတယ်၊ အစတုန်းကတော့ ဂိမ်းဆော့ဖို့ပေါ့။ နောက်တော့ အိမ်မှာပဲ စာကလေး ရိုက်လိုက် ပန်းချီလေး၊ ဒီဇိုင်းလေး ဆွဲလိုက် လုပ်နေပါတယ်ဦး”

“အေး ကောင်းတယ်ကွ၊ ကွန်ပျူတာက နောင်မှာ လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းမှာ မရှိမဖြစ်တဲ့ပစ္စည်း ဖြစ်လာတော့မှာဆိုတော့ ကွန်ပျူတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွမ်းကျမ်းကျင်ကျင် တတ်အောင် သင်ကွာ။ ဘယ်အလုပ်မျိုးမဆို ကျွမ်းကျင်သွားရင် သူ့ဟာနဲ့သူ အလုပ်ဖြစ်ပါတယ်ကွ၊ ခေတ်ကြီးကလည်း အိုင်တီခေတ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျ”

“ဒါထက်၊ မင်းအက်ဆီးဒင့်ဖြစ်တဲ့ကိစ္စကို ဆရာတို့ မေးရမှာ အားနာတာကြောင့် မမေးခဲ့ရဘူး၊ ပြောချင်တဲ့စိတ်ရှိရင်တော့ ဦးကို ဖြစ်ရပုံ ပြောပြပါလား။ စိတ်မပါရင်လည်း မပြောနဲ့နော်၊ ဦးကို အားနာစရာ မလိုဘူး”

“ပြောနိုင်ပါတယ် ဦးရယ်၊ ဒီလိုဗျ၊ ကျွန်တော်က လူငယ်ပီပီ

တိုးတက်ချင်စိတ်ရှိတယ်ဆိုတာ ဦးလည်း သိပါတယ်။ တစ်ဖက်ကလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မြှင့်ပြီး မြင့်တာရယ်၊ စူးစမ်းချင်တာရယ်၊ ကျွန်တော့်ကို ဒီဘဝရောက်စေတာလို့ ပြောရမှာပေါ့”

“ဆိုစမ်းပါဦး”

“ဦးသိမလားတော့ မသိဘူး။ ခုခေတ်ခေါ်နေတဲ့ LSD ခေါ် ရာဘာ စိတ်ကြွဆေးပြားလေ။ အဲဒီဆေးကို ကျွန်တော်စမ်းသပ်ကြည့်ရာက စွဲသွားတယ်။ ဒီလို စွဲသွားတာကလည်း သူက လူကို နှုတ်သွက်၊ အာသွက်၊ လျှာသွက်ဖြစ်စေတာကိုး။ ပြီးတော့ အဲဒီ ရာဘာ စိတ်ကြွဆေးသုံးပြီး ဆိုင်ကယ် စီးရရင် မျက်နှာကို လေတိုးတဲ့အရသာက ဘယ်လိုမှန်းမသိဘူး၊ သိပ်ပြီး Feel ဖြစ်တာ။ ကျွန်တော့်အဖို့တော့ မျက်နှာလေတိုးတဲ့အရသာက ပိုမြန်လေ ပိုအရသာရှိလေကိုး”

“ဪ... ဪ”

“ဒါနဲ့ပဲ ဦးရယ်၊ ကျွန်တော် ည (၈) နာရီလောက်မှာ စားသောက် ဆိုင်ကနေ ဆိုင်ကယ်ကို လီဗာဟဲပြီး အထွက်၊ ထောင့်ချိုးအကွေ့မှာ လိုက် ထရပ်ကားနဲ့ ငြိပြီးတော့ ပေတစ်ရာလမ်းပေါ် တရွတ်တိုက်ပြီး ပါသွားတာ။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော့် ဘယ်ဘက်ပေါင်လည်း ဖြတ်လိုက်ရတယ်ဆိုပါတော့ ဦးရာ”

“အေးကွာ နိုင်ငံခြားထွက်မယ့်ဆဲဆဲဆိုတော့ စိတ်မကောင်းစရာ ပဲ။ ကံကြမ္မာ အလှည့်အပြောင်းက တကယ်ကြောက်စရာ ကောင်းတာပဲ”

“ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ ဦးရာ”

“အဲ- ဒီတော့ ငါ့တူရာ၊ မင်းမျက်နှာ လေတိုးခံချင်တဲ့အရသာ ပေါ်ချင်လို့ မင့်မှာ ခြေတစ်ဖက် အဆုံးရှုံးခံလိုက်ရပြီဆိုတော့ ဒါဟာ အရင်းအနှီးကြီးလွန်းတဲ့ ဘဝသင်ခန်းစာလို့ မှတ်ယူရမှာ။ နောင်မှာ ဒီလို မဖြစ်အောင် ဆင်ခြင်ဖို့လိုမှာ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဦး၊ ကျွန်တော့်အတွက် ကြီးမားတဲ့သင်ခန်းစာပါ”

တချို့သောသူတို့မှာ ကောင်းသည့်ဘဝအလှည့်အပြောင်းနှင့် ကြုံရ သော်လည်း မောင်မျိုးမြင့်မောင်၏ ဘဝအလှည့်အပြောင်းက ရင်နာစရာ။

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၁၂၅

လေ...။ အသက်ရှင်သန်ရန် မရှိမဖြစ်သည့်လေ။ ထိုလေနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်သိသော စာရေးဆရာကြီးတစ်ယောက်က အရက်မူး လာလျှင် ကောင်းကင်လေရှူရန် နီးစပ်ရာ သစ်ပင်ပေါ်သို့ ဒရောသောပါး တက်တတ်သည်ဟု အများကလည်း ပြောသည်။ ဆရာကြီးကလည်း ဝန်ခံသည်။ ထိုသို့ကောင်းကင်လေအရှူကောင်း၍ သောက်ဖော်သောက်ဖက် တို့ အမူးပြေကာ သူ့ကို ဆလံသကုန်ကြသည်။ သူနှင့် တွဲသောက်ရန် ဝန်လေးကုန်ကြသည်ဟု ကြားဖူးသည်။

တစ်ခါ နိုင်ငံခြားတွင် ပင်လယ်ရေပြင်ပေါ်က ဖြတ်သန်းလာသည့် လေသည် အလွန်သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်၍ ခံတွင်းပျက်တာကိုပင် မြိန်စေသည် ဟု အဆိုရှိကြောင်း ကြားဖူးသည်။ ထို့ကြောင့် ပင်လယ်လေသန့်ကို ဘူးနှင့် ထည့်ကာ လေသန့်အဖြစ် ရောင်းကြသတဲ့။

ယခု ကျွန်တော့်အတွေးတွင် စိုးမိုးနေသောလေမှာ စိတ်ကြွဆေး မှီဝဲပြီး မျက်နှာကို လေတိုးခံရသည့် အရသာကို တပ်မက်သည့် အညွန့်နှင့် လူကလေးတစ်ယောက် ဒုက္ခိတဘာဝရောက်သွားသည့်အဖြစ်ကို စဉ်းစားရင်း လေဋီကာချဲ့၍ အတွေးပိုမိနေတော့သည်။

အောင်ချစ်ခိုင် (မုံရွာ)

နွယ်ပင်လို မရှင်သန်ပါနဲ့

နှစ်သစ်မှာ ပျော်ရွှင်ပါစေဆိုတဲ့ စကားသံနဲ့ ဖုန်းဆက်လာသော သူတပည့်တစ်ယောက်ကို အလုပ်သင်ပေးရာက သူ့ကိုချည်း အားကိုးနေလို့ စိတ်မချရသေးတဲ့အကြောင်းတွေ ပြောဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဖြစ်စေချင်တာက ဟိုဘက်ကနေပြီးတော့မှ ညောင်ပင် တစ်ပင် ပေါက်ဖို့ရာကျတော့ ခဲယဉ်းသွားပြီလေ။ ကြမ်းတမ်းနေတယ်။ လေတိုက်ရင် ခံရပြန်ရော၊ မကြီးမချင်း ကြမ်းတမ်းနေဦးမှာ၊ အဲဒီအခြေအနေ ကို သူတို့က မခံစားချင်ဘူး။ လွယ်လွယ်ပဲ မှီပြီး နေချင်ကြတယ်။

အညာမှာ မိုးတွင်းရောက်ရင် ထန်းပင်မှာ နွယ်တက်နေတဲ့ နွယ်ပင် တွေ ရှိတယ်။ အဲဒီနွယ်ပင်တွေဟာ မိုးတွင်းကာလမှ စိမ်းစိုပြီးတော့ နွယ် တက်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ နွေရောက်လာပြီဆိုရင် မရှိတော့ဘူး။ ဒါဟာ နွယ်ပင်ရဲ့ သဘောတရားပဲ။ သူ့မှာက အမှီမရှိရင် နေလို့ကို မရတော့ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်တိုင် မရပ်တည်နိုင်ဘူး။

နွေရောက်တာ၊ မရောက်တာထက် နွယ်တက်နေတယ်။ ကျွန်တော့် ကို ညောင်ပင်ကြီးတစ်ပင်လို့ သဘာတရားထားလိုက်ဗျာ။ ကျွန်တော်ဆိုတဲ့ သစ်ပင်မှာ နွယ်တက်နေတယ်။ သုံးရာသီရှိနေတယ်။ တစ်သက်လုံးရှိ နေမယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် သေသွားရင် အဲဒီ နွယ်ပင်က တောက်လျှောက် သေသွားမှာပဲ။ သူပါမကျန်ခဲ့တော့ဘူး။ ကျွန်တော် တစ်ခုခုကြောင့် ကျဆုံး သွားတယ်။ တစ်ခုခုကြောင့် သေဆုံးသွားတယ်ဆိုရင် သူက ဟိုဘက်ကနေ

အထီးတည်း သစ်ပင်ကြီး တစ်ပင်အဖြစ် ကျန်ရစ်နေမှာလေ။ သူ့ဘာသာသူ ရပ်တည်ပြီး နေစေချင်တာတာ။ အခုလူငယ်တွေက မှီခိုနေချင်တာက များနေတာပါ။ ကျွန်တော့်ဘေးက ပေါက်နေတဲ့ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ပေါ့။ ကျွန်တော်က ဒီလိုပဲ ရပ်တည်ထားတာကိုးဗျ။ အဲသလို ဖြစ်နေချင်တာ။

မှီနေရတဲ့အရာဟာ ဘယ်တော့မှ မကောင်းဘူး။ မှီရတယ်ဆိုတာ လိုက်က မကောင်းတာ။ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် ရပ်တည်နိုင်မှ ကောင်းပါတယ်။ အမှီခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကိုယ်က မှီနေရလို့ ထာဝရ သာယာပျော်ရွှင်နေလိမ့် မယ်လို့မကူး မထင်လိုက်ပါနဲ့။ အဲသလို ထင်မိရင်တော့ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည် စိတ်ချမှုဟာ ဘယ်တော့မှ ရလာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဥပမာ မိဘနဲ့ သားသမီး ဆိုပါစို့။ သားသမီးဟာ အမေ၊ အဖေ မပါဘဲ မိဘဘိုးဘွားတွေ မပါ၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ မပါဘဲ သူ့ရဲ့ ပညာရေးပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျန်းမာရေးပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ သူ့ကိစ္စသူ ရှင်းလင်းတတ်ပြီဆိုရင် အားလုံးက ဝမ်းသာကြတာပါ။ အကုန်လုံး တစ်ခုမကျန်လိုက်ပြီး ပူပန်ပေးနေရရင်၊ ကြောင့်ကြပေးနေရရင် ပျော်ရွှင်မယ်လို့ ဘယ်သူပြောနိုင်ပါလဲ။ မပြောနိုင်ပါဘူး။

ကျောင်းသားမိဘတစ်ဦးက ပြောဖူးတယ်။ သူ့သားကို သူတို့ သိပ်ယုံကြည်တယ်။ သူ့အလုပ်ကို သူတာဝန်ကျေအောင်လုပ်နိုင်တယ်တဲ့။ ကလေးကလည်း ဆရာပန်ကြီးဖြစ်ချင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အဲဒီ ကလေးကို ယဉ်ကျေးလိမ္မာသင်တန်းမှာ တွေ့ရလို့ လေ့လာ ကြည့်တော့ သူ့ရဲ့ ကစားချိန်တွေ၊ စာကျက်ချိန်တွေ၊ ထမင်းစားချိန်တွေကို လိုက်ပြီး ဂရုစိုက်စရာမလိုဘဲ သူ့အချိန်နဲ့သူ ချိန်ကိုက် အလုပ်လုပ်နိုင်သွားတာ ကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သူ့မိဘတွေက သူတို့သားသမီးကို ယုံကြည်တာပဲလို့ မှတ်ယူလိုက်ပါတယ်။ ဒီနှစ်ဆို သည်ကလေးက ခုနစ် တန်းတက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လူငယ်တစ်ယောက်ကတော့ ဆိုပါတယ်။

“တစ်ခါတစ်ရံလည်း အခက်သားဗျ။ ကျွန်တော်တို့က အလုပ်လုပ် ချင်တယ်။ လူကြီးတွေ မိဘတွေက မလုပ်စေချင်ဘူး။ သူတို့ကိုပဲ အမြဲတမ်း မှီနေစေချင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က လူကြီးမိဘတွေရဲ့ မေတ္တာရင်ခွင်ရိပ်က

ခွဲထွက်သွားတာမဟုတ်ဘူး။ ဒါကို လူကြီးတွေက နားလည်ပေးဖို့လိုတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ယုံကြည်စေချင်တယ်။ အားကိုးစေချင်တယ်။ ဒါဆို လူငယ်တွေက အလုပ်တွေ ပိုလုပ်မယ် ပိုကြိုးစားကြမယ်။ ဒီလိုဖြစ်လာမှာ မဟုတ်လားဗျာ။ ဒါပေမဲ့ဗျာ၊ အလုပ်မလုပ်ချင်တဲ့ လူငယ်တွေကျတော့လည်း သူတို့မိဘတွေက အလုပ် လုပ်စေချင်တယ်။ အားကိုးချင်တယ်။ အားမကိုးရဘူး။ အလုပ်မလုပ်ဘူး။ လွဲနေတာတွေလည်း အများချည်းပါဗျာ။ လောကဆိုတာ ဒါပဲပြောတယ် ထင်ပါရဲ့” လို့ ဆိုပါတယ်။

ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးတစ်ယောက်ကတော့-

“ကျွန်တော်က ကလေးတွေကို ဉာဏ်ကောင်းခြင်း၊ မကောင်းခြင်းက အဓိက မကျဘူး။ ဆင်းရဲချမ်းသာလည်း အဓိက မကျဘူး။ ပညာရပ်ကို လိုလိုချင်ချင် သင်ယူချင်စိတ်ရှိဖို့ပဲ လိုတာပါ” ဟု ဆိုဖူးတယ်။

ဒါက ဘာကို ပြောတာလဲဆိုတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားကိုးပြီး ပညာရပ်ကို ထူးချွန်အောင် ကြိုးစားလိုသောစိတ်၊ ဒါသင် ဒါကျက်၊ ဒါဖြေဆိုတဲ့ စိတ်ကို ဖယ်ဖျောက်၊ အချောင်စိတ်တွေ မရှိစေချင်ဘူးဆိုသော ရည်ရွယ်ချက်ပဲ ဖြစ်တယ်။

ခူးပြီးခပ်ပြီး စားချင်သောလူငယ်တွေ၊ စားပြီး အလုပ်မလုပ်ချင်သော လူငယ်တွေကြောင့် အနာဂတ်အတွက် လူကြီးမိဘများ ရတက်မအေး ဖြစ်နေရတယ်လို့ ဆိုရပါမယ်။

သူငယ်ချင်းတွေတော့ များပါရဲ့၊ အားကိုးမရဘူးဆိုတဲ့သူတွေလည်း ရှိပါတယ်။ သူပေါင်းသင်းထားတဲ့ သူငယ်ချင်းများက သူ့ကို မှီတယ်။ သူက သူငယ်ချင်းတွေကို မှီခိုလို့ မရဘူး။ သူငယ်ချင်းတွေကလည်း ကိုယ့်ကို ခွာမသွားကြဘဲ အဆင်ပြေပြေ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်က နိုင်လို့ရတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ တွေ့တော့ ဘယ်သူက တော့ဖြင့် ဘယ်လိုမှ အားကိုးလို့မရကြောင်း ရင်ဖွင့်စကား ဆိုကြပြန်တယ်။

ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးချင်ကြတဲ့စိတ်က အရေးကြီးတယ်။ လူငယ်တွေ အခွင့်အလမ်းများ မပွင့်လင်းရတာလည်း အမှီကို အားပြုလွန်းတာကြောင့်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ အမှီကို အားပြုလွန်းရင် မိမိအရည်အသွေးက

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၁၂၉

မပေါ်လွင် ဖြစ်တတ်တဲ့အပြင် အခွင့်အရေးကို ပေးမယ့်သူဆီက ယုံကြည်ချက်၊ မျှော်လင့်ချက်များ ဆုံးရှုံးသွားရတတ်ပါတယ်။

တစ်ခါက မိတ်ဆွေက ပြောပြတာလေးတစ်ခုလည်း သတိရမိသည်။ လူရွယ်တစ်ဦးဟာ မိတ်ဆွေထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး လိုအပ်တဲ့အကူအညီတွေ ပေးနေခဲ့တယ်။ လတ်တလောအခြေအနေအရ လူငယ်လိုချင်နေတဲ့ အခွင့်အရေးကို မိတ်ဆွေက ပြန်ပြီး ကူညီပေးနိုင် ဖြစ်နေတယ်။ ပြန်လည် ကူညီပေးဖို့လည်း ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမဲ့ လူငယ်က လတ်တလော မကူညီနိုင်တဲ့အတွက် နောက်ဆုတ်သွားတယ်။ တကယ်တမ်း အကူအညီပေးနိုင်တဲ့အခါ လူငယ်က မိတ်ဆွေကို အရေးတယူ မလုပ်တော့တဲ့အပြင် လမ်းတွေ့ရင်ပဲ မသိလိုက် မသိဘာသာ နေနေတတ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ မိတ်ဆွေက အကူအညီပေးချင်ပေမယ့် လက်ရှိအခြေအနေတွင် အနားရောက်နေတဲ့ ချဉ်းကပ်နေတဲ့ လူငယ်တွေကို အကူအညီပေးနေရတာမို့ အဲဒီ နောက်ဆုတ်သွားတဲ့ လူငယ်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ ဆုံးရှုံးသွားရဖူးတယ်။ သူတို့ တိုးတက်နေပြီလားလို့ မေးကြည့်ရာ ဘာမှတော့ ဖြစ်ဟန်မတူပါဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သိပ်အထင်ကြီးလွန်းနေတယ်။ အချောင်စိတ်လည်း ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် အခွင့်အလမ်းနဲ့ လွဲသွားတာဖြစ်နိုင်တယ်လို့ မှတ်ချက်ပြု ပြောပြဖူးတယ်။

တကယ်တော့ လက်ရှိအခြေအနေအရ အကူအညီပေးနိုင်သေးတာကို နားလည်ပေးရမယ့်အပြင် အမှီဟာ တကယ်တော့ မလိုအပ်ဘူးလားလို့ဆိုရင် လိုအပ်ပါသည်။ နည်းပေးလမ်းပြမည့် ဆရာ လိုပါတယ်။ ကူညီဆောင်ကြဉ်းပေးမယ့် မိတ်ဆွေ၊ သူငယ်ချင်းကောင်းများ လိုပါတယ်။ မမှားရအောင် ထိန်းကျောင်းပေးမည့် သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေ လိုပါတယ်။

သို့သော် အရာအားလုံး သူတစ်ပါးကိုချဉ်း မှီတွယ်နေလို့ မဖြစ်ပါဘူး။ ကိုယ်ပိုင်အရည်အချင်းတွေ တိုးတက်လာအောင်၊ ဦးဆောင်လမ်းပြပေးသူတစ်ယောက် ဖြစ်လာအောင် ကြိုးစားရပါတယ်။ ဒါမှသာ မှီစရာတွေ ပျောက်ကွယ်သွားတဲ့အခါ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မှီပြီး ကိုယ့်ကို မှီလာသူတွေကိုလည်း နည်းပေးလမ်းပြ ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်မှာပဲ မဟုတ်ပါလား။

၁၃၀

သာသနာပျိုးခင်း

လူငယ်တို့အနေနဲ့လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်ချက်အပြည့်
ထားပြီး နွယ်ပင်လို မရှင်သန်စေချင်ပါ။ လူကြီးများက အရာရာ ငါမပါ
ဘယ်ခါမပြီး မဖြစ်စေဘဲ ကလေးတွေရဲ့ မှီခိုနေမှုကို သာယာကျေနပ်မနေ
သင့်ပါ။ ထိန်းကျောင်းရုံမျှသာ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။

လူငယ်တွေကို ယုံကြည်ပေးစေချင်တယ်။ လူငယ်တွေကလည်း
နွယ်ပင်လို မရှင်သန်စေချင်ပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်ချက်တွေ ပြည့်ဝ
လာအောင် ကြိုးစားသင့်တယ်။ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်လို ထီးတည်း ရပ်တည်
နိုင်အောင် ကြိုးစားသင့်တယ်လို့ တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။ လူငယ်တို့
ယုံကြည်ချက်တွေ ပြည့်ဝပါစေ။

ဘုန်းမိုးသွန်း (မုံရွာ)

အေးရိပ်နှင့်လောင်းရိပ်

စာရေးသူတို့ နေထိုင်သော အဆောင်ထိပ်တွင် ညောင်ပင်ကြီး တစ်ပင် ရှိသည်။ နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာပြီဖြစ်သောကြောင့် အခက်အလက် ဝေဝေဆာဆာဖြင့် အတော့်ကို ကြီးမားပါသည်။ ပင်စည်က လူတစ်ယောက် ၏သုံးဖက်စာ၊ လေးဖက်စာမျှလောက် ရှိ၏။ ဤညောင်ပင်၏ အရိပ်ကြောင့် အဆောင်နေသူတို့အတွက် နွေအခါတွင် အဆင်ပြေသော်လည်း ဆောင်း တွင်းရောက်လျှင်မူ အတော့်ကို ကသိကအောက် ဖြစ်ရ၏။ ညောင်ပင်ရိပ် ကြောင့် နွေရာသီတွင် အပူသက်သာသည်မှန်သော်လည်း ဆောင်းရာသီ တွင်မူ ညောင်ရိပ်ကြောင့် အအေးဓာတ်လွန်ကဲ၍ နေရထိုင်ရ မကောင်းပေ။

ထို့ကြောင့် အအေးဓာတ်ကို ကြိုက်နှစ်သက်သော အဆောင်သား များက ညောင်ပင်ကို ကျေးဇူးတင်ကြ၏။ ညောင်ပင်ကို နှစ်သက်မြတ်နိုး သဘောကျကြ၏။ ညောင်ပင်ပျိုလေးရဲ့ အရိပ်ကြောင့် အေးချမ်းစွာ နေရ သည်ဟုဆိုကာ ညောင်ပင်၏ အရိပ်ကိုလည်း အေးရိပ်ဟု တင်စားခေါ်ဆို ကြ၏။ ညောင်ပင်ကိုလည်း ချစ်စနိုးဖြင့် “ညောင်ပင်ပျိုလေး”ဟု သုံးနှုန်း တတ်ကြသည်။

အအေးမကြိုက်ဘဲ အပူကိုသာ ကြိုက်နှစ်သက်သည့် အဆောင် သားတို့ကမူ ညောင်ပင်ကို ခုတ်ပစ်လိုက်ချင်ကြသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် အမြစ် ကစပြီး မြေလှန်ပစ်လိုက်ချင်ကြသည်။ ညောင်ပင်ကြောင့် စိတ်အနှောင့် အယှက် ခံစားကြရ၏။ ညောင်ပင်ပင်အိုကြီးရဲ့ အရိပ်ကြောင့် နေရောင်မရ နွေးထွေးစွာ မနေရ ဟုဆိုကာ မလိုတမာဖြင့် ညောင်ပင်၏ အရိပ်ကိုလည်း

အေးရိပ်မဟုတ် လောင်းရိပ်သာ ဖြစ်သည်ဟု ရှုတ်ချပြောဆိုကြလေသည်။
ညောင်ပင်ကိုလည်း မလိုမုန်းထားဖြင့် ညောင်ပင်ပျိုဟု မခေါ် “ညောင်ပင်
ဆိုကြီး” ဟုသာ သုံးနှုန်းကြလေသည်။

အဆောင်ရှေ့ စိုက်ပျိုးထားသော သစ်ပင်ပန်းပင်စသည်တို့က
သူတို့စကားမှန်ကန်ကြောင်း သက်သေဖြစ်၏။ အဆောင်ရှေ့တွင် သစ်ပင်
တို့မှာ လောင်းရိပ်ကြောင့် ကြီးပွားတိုးတက်နှုန်း အားနည်းလှ၏။ သီးပင်
စားပင်တို့မှာ အပင်သာရှည်ထွက်လာပြီး အသီးသီးခြင်းပင် မရှိပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအချက်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အေးရိပ်သည်
လောင်းရိပ် ဖြစ်လာတတ်ကြောင်း သတိပြုစရာပင် ဖြစ်၏။

မိဘနှင့် သားလမ်း၊ ဆရာနှင့် တပည့်၊ လူကြီးနှင့် လူငယ်၊
ခေါင်းဆောင်နှင့် နောက်လိုက်တို့၏ ပတ်သက်မှု အပိုင်းတို့တွင်လည်း
ဤသဘောတရားမျိုးဖြစ်တတ်ပါသည်။ မိဘတို့၏ အကြင်နာအေးရိပ်၊
ဆရာတို့၏ မေတ္တာအေးရိပ်၊ လူကြီးတို့၏ စေတနာအေးရိပ်၊ ခေါင်း ဆောင်
တို့၏ ကရုဏာအေးရိပ် စသည်တို့သည် တစ်ခါတစ်ရံ လောင်းရိပ်အသွင်
သို့ ပြောင်းလဲသွားတတ်ပါသည်။ ဤနေရာ၌ မိဘအကြောင်းကို သာဓက
အဖြစ် တင်ပြလိုပါသည်။

ဥပမာအားဖြင့် လမ်းလျှောက်တတ်စ ကလေးသူငယ်ကို စိတ်မချ
ဟုဆိုကာ လမ်းလျှောက်တိုင်း မိဘတို့က အမြဲကိုင်ထားခြင်း၊ သို့မဟုတ်
သူ့အား သူ့ကိုး၍ လွတ်လပ်စွာ လျှောက်လှမ်းခွင့် မပြုခြင်းတို့သည်
ကလေး၏ ယုံကြည်မှုစွမ်းအားကို အားနည်းအောင် ပြုလုပ်သည်နှင့် ပမာ
တူ၏။ ကလေးလည်း အမှီအခိုမပါဘဲ ကိုယ်တိုင် မလျှောက်ရဲတော့။
သို့နှင့် ကလေးလမ်းလျှောက်တတ်ချိန်လည်း အခြားကလေးများစွာထက်
နောက်ကျသွားရတော့သည်။

မိဘအချို့သည် မိမိတို့၏ သားသမီးကို ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် ဖူးဖူး
မှုတ်ထားကြ၏။ ဘာဆိုဘာမျှ မခိုင်းရက်ဘဲ အရိပ်တကြည့်ကြည့်ဖြင့်
ရွှေလိုဥထား၏။ အရာရာ၌ မိမိတို့ကသာ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ထား၏။ သား
သမီးတို့ ဝတ်ဆင်မည့် အဝတ်အစား၊ စီးမည့်ဖိနပ်ကအဆုံး မိမိတို့ကသာ

ရွေးချယ်ပေးတတ်ကြ၏။ ကိုယ်တိုင် လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် တစ်ခုမျှ မရှိချေ။ ဤသို့ဖြင့် ကြာလာသောအခါ သားသမီးကလည်း မည်သည့် ကိစ္စမဆို မိဘကိုသာ အားကိုးတော့၏။ မိဘမပါလျှင် ဘာမျှ မပြီးတော့။ သူကိုယ်တိုင်လည်း ဘာမျှ မစီမံတတ်၊ မလုပ်တတ်တော့။

သူ၏ ပင်ကိုအရည်အချင်းသည်လည်း အသုံးချခြင်း မရှိသောကြောင့် တဖြည်းဖြည်းနှင့် တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားရ၏။ အားလုံးလည်း သိကြပါသည်။ ဓားအိမ်တွင် ထိုးသိမ်းထားသော ဓားနှင့် ဓားသွေးကျောက်တွင် အမြဲအသွေးခံနေရသော ဓားတို့၏အရည်အသွေးမှာ တူညီမှု မရှိနိုင်သကဲ့သို့ ဧည့်ခန်းတွင် အလှချိတ်ထားသော ဓားနှင့် တိုက်ပွဲဝင်နေသော ဓားတို့၏ တန်ဖိုးကိုလည်း နှိုင်းယှဉ်၍ မပြောဆိုအပ်ပေ။ ဤအတူပင် ဘာမျှ မလုပ်ရသော သားသမီးတို့၏ အရည်အသွေးသည်လည်း ဧည့်ခန်းတွင် ချိတ်ထားသော ဓားကဲ့သို့ ခပ်တုံးတုံးသာ ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။

မိဘကား သားသမီးကို ချစ်သောစိတ် စေတနာဖြင့် ဘာမျှမစေခိုင်းဘဲ ဖူးဖူးမှုတ်ထားခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုချစ်စိတ် စေတနာဖြင့်ပင် သားသမီးကိစ္စမှန်သမျှကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့သော် ချစ်နည်း ချစ်ဟန် မမှန်ဘဲ လွှဲမှားသွားသောအခါ ချစ်ရာမရောက်ဘဲ နှစ်ရာသို့ ရောက်သွားရ၏။ ချစ်ရာမှ နှစ်ရာသို့ ရောက်ခြင်းသည် အေးရိပ်မှ လောင်းရိပ်သို့ ပြောင်းလဲသွားသော သီအိုရီတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။

အဇာတသတ်၏ဖြစ်စဉ်ကို ကြည့်လျှင် အေးရိပ်မှ လောင်းရိပ်ဖြစ်သွားရသော ဗိမ္ဗိသာရ၏မေတ္တာကို တွေ့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အဇာတသတ်ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးသောမေတ္တာမှာ အေးရိပ်ဖြစ်၏။ ထိုမေတ္တာ စိတ်ဖြင့် အမှား အမှန် မဝေဖန်ဘဲ သားစိတ်ဆန္ဒမှန်သမျှ အလိုလိုက်သောအခါ ထိုမေတ္တာသည် အေးရိပ် မဟုတ်တော့။ အဆိပ်ပင်ကို ကြီးထွားစေသော လောင်းရိပ် ဖြစ်သွားရ၏။

ကုဋေရုဏ်ဆယ် သူဌေးသား ဝတ္ထုကို ကြည့်လျှင်လည်း မိဘတို့သည် သားကို ချစ်သောစိတ် စေတနာဖြင့် သားအား ပညာသင်ကြားခွင့် မပေးခဲ့။ ငါတို့သားလေး ပညာသင်ရလျှင် ပင်ပန်းမည်။ အနေအထိုင်

ဆင်းရဲမည်။ အစားအသောက် ကြမ်းတမ်းမည်။ ဆရာများအော် ငေါက်လျှင်၊ ရိုက်ပုတ်လျှင် ငါတို့သားလေး နာရှာမည် ဟူသောစိတ်ဖြင့် အချစ်ပိုခဲ့သည်။ သို့သော် နည်းလမ်း မမှန်သောအခါ အေးရိပ်မှ လောင်းရိပ် ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

သားသမီးနှင့် မိဘ၊ တပည့်နှင့် ဆရာ၊ ငယ်သားနှင့် ကြီးသူ၊ နောက်လိုက်နှင့် ခေါင်းဆောင်တို့၏ ပတ်သက်မှုအပိုင်းတွင် မိဘ၊ ဆရာ၊ ကြီးသူ၊ ခေါင်းဆောင်တို့၏ လုပ်ရပ်တိုင်း (ဆုံးဖြတ်ချက်တိုင်း) ကို အမြဲတမ်း မှန်ကန်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အရိယာနယ်သို့ မတက်လှမ်းနိုင်သေးသော ပုထုဇဉ်အဖြစ် တည်ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး အမှားနှင့် မကင်းနိုင်သေးပေ။

အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်က ကျွန်ုပ်၏ ဆောင်းပါးတစ်ပိုင်းတစ်စကို ဖတ်၍ “မင်းစာက လူမိုက်အားပေးတဲ့စာ၊ သားသမီးတွေ၊ နောက်လိုက် ငယ်သား တွေ တပည့်တွေကို မြှောက်ပေးတဲ့စာပဲ” ဟု အပြစ်တင် ပြောဆိုကြသည်။ အများစုလည်း ယင်းကဲ့သို့ပင် မှတ်ယူကြမည်လား မသိ။ စေ့စေ့တွေးမှ ရေးရေးမြင်ဆိုသည့်အတိုင်း ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ တွေးကြည့်ကြစေချင်သည်။ အနှိုင်းမဲ့ မေတ္တာကရုဏာရှင်ဖြစ်တော်မူ၍ တစ်လောကလုံးတွင် အတူမရှိ အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်ပင် မိဘစကားပယ်ရှား၍ မိဘလောင်းရိပ်အောက်မှ ရုန်းထွက်နိုင်ခဲ့၍သာ အရာအားလုံးကို သိမြင် နိုင်စွမ်းသည့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရယူပိုင်ဆိုင်နိုင်ခဲ့သည် မဟုတ် ပါလား။ မိဘလောင်းရိပ်ကို အေးရိပ်အမှတ်နှင့်သာ ခိုလှုံနေခဲ့မည်ဆိုလျှင် သိဒ္ဓတ္ထမှ အနှိုင်းမဲ့ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့မည် မဟုတ်ချေ။ ပညာအရာ၌ ဧတဒဂ်ရတော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်လည်း ကိုးကွယ်မှု မှားယွင်းနေသော မိခင်လောင်းရိပ်မှ ရုန်းထွက်ခဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် အရွယ်မတိုင်မီ၊ အချိန်မတိုင်မီနှင့် အသိဉာဏ် မဖွံ့ဖြိုး သေးမီကာလ၌ သားသမီးတို့ကို ထိန်းကွပ်ထားခြင်း၊ လွှမ်းမိုးထားခြင်း၊ တားမြစ်ကန့်သတ်ခြင်း စသည်တို့သည် သားသမီးတို့အား မဖြစ်သင့်တာများ မဖြစ်ရအောင် ဘေးအန္တရာယ် အသွယ်သွယ်မှ ကာကွယ်ပေးခြင်း ဖြစ်၏။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သော တာဝန်လည်း ဖြစ်၏။ သားသမီးတို့ကို အေးအေး

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၁၃၅

ချမ်းချမ်း သာသာယာယာ အပူအပင်ကင်းမဲ့စွာ နေနိုင်ရေးအတွက် အုပ်မိုး ပေးထားသော မေတ္တာကရုဏာ အေးရိပ်လည်း ဖြစ်၏။

သို့သော် အချိန်သင့် အရွယ်ရောက်၍ အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးပြည့်စုံလာ သော အခါတွင်မူ အရာရာတိုင်း ကိစ္စကိုင်း၌ သားသမီးတို့ကို ထိန်းချုပ် ထားခြင်း၊ ချုပ်ကိုင်ထားခြင်း၊ လွှမ်းမိုးထားခြင်း၊ တားမြစ်ကန့်သတ်ခြင်း စသည်တို့မှာ မှန်ကန်သောနည်းလမ်း မဟုတ်တော့။ စိုးရိမ်ပူပန်မှု လွန်ကဲ ခြင်းကို အခြေခံသောကြောင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် မတူဘဲ လွှမ်းမိုးချုပ်ချယ်ခြင်းနှင့်သာ တူတော့သည်။

ချုပ်ချယ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ မိမိဩဇာခံအောင် သိမ်းသွင်းတတ်ပြီး အာဏာဆန်သော သဘောရှိသောကြောင့် လောင်းရိပ်နှင့် အလားတူ၏။ အေးရိပ်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၏။

လောင်းရိပ်သည် အတ္တဆန်သော မာန်မာနရှိ၏။ အေးရိပ်သည် ပရဟိတဆန်သော နှလုံးသားကို ပိုင်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် လောင်းရိပ်သည် ကိုယ်ကျိုးသို့ ဦးစားတတ်၏။ အေးရိပ်သည်ကား သူ့အကျိုးသို့ ဦးစား တတ်၏။ ထို့အပြင် လောင်းရိပ်သည် အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ အေးရိပ်သည် အစီးအပွားကို တိုးစေတတ်၏။ ထိုမျှမက လောင်းရိပ်သည် ခါးသီးသော အကျိုးဆက်ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ အေးရိပ်သည်ကား ချိုမြိန်သော အကျိုး ဆက်ကိုသာ တိုးပွားစေတတ်၏။

ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်တို့သည် အေးရိပ်နှင့် လောင်းရိပ်ကို ခွဲခြား နားလည်ရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ အေးရိပ်မှ လောင်းရိပ် မဖြစ်အောင် အေးရိပ် သဘော လောင်းရိပ်သဘောတို့ကို သတိထား ကျင့်သုံးတတ်ရန်လည်း အရေးကြီးလှပေသည်။

မြိုင်နန်းမြေ - ရဝေသျှင်

ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ခြင်းအကြောင်း

ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ခြင်းသည် ကြောက်၍မဟုတ် မှန်ကန်သော အသိပညာနှင့် စိတ်ဓာတ်ခွန်အားများ ရရှိရန်သာ ဖြစ်သည်။

ကော ရှုရီဓမ္မနန္ဒ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ခြင်းသည် ဖန်ဆင်းရှင်၊ သို့မဟုတ် ဖန်ဆင်းရှင်၏ သားတော်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓကလည်း ဖန်ဆင်းရှင်ဖြစ်ကြောင်း မိန့်တော်မူခဲ့ စင်စစ် ဗုဒ္ဓသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှင်၊ မဟာကရုဏာရှင် မဟာလူသားတစ်ဦးသာလျှင် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် လူအများက လွတ်မြောက်မှုလမ်းစဉ်မှန်ကို ညွှန်ပြသူ ဆရာအဖြစ် ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည်။ ဆည်းကပ်ခဲ့ကြသည်။ ရိုသေ လေးစားမှုနှင့် ကျေးဇူးတော်၊ ဂုဏ်တော်တို့ကို ထုတ်ဖော်ရွတ်ဆို ရှိခိုးပူဇော် ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ရွတ်ဆိုပူဇော်ခြင်းအတွက် ရုပ်ပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ရာ ရရှိရန်ကား မျှော်လင့်ချက် မရှိခဲ့။

အမှန်အားဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဗုဒ္ဓထံတော်ပါး ဝတ်ပြုဆုတောင်း နေကြခြင်းသည် ဗုဒ္ဓသည် သတ္တဝါတို့ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးပြစ်ကို ဖန်ဆင်းသူ ဖြစ်နေ၍ မဟုတ်။ ပါဠိ ဂါထာ ပရိတ် ပဌာန်းနှင့် သုတ္တန် ပါဠိတော်များကို ရွတ်ဖတ်နေကြခြင်းသည်လည်း လိုအင်ဆန္ဒ မှန်သမျှ ပြည့်စုံစေရန် သက်သက် မျှ မဟုတ်ပေ။ ဗုဒ္ဓ၏ကြီးမြတ်သော ဂုဏ်တော်တို့ကို အောက်မေ့၍ စိတ်ဓာတ်

လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုစာစောင် အမှတ် (၃)

၁၃၇

ခွန်အားများ ပြည့်ဝစေရန်၊ တရားတော်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးရန်နှင့် သဒ္ဓါတရား တိုးပွားစေရန်သာ ဖြစ်သည်။

အချို့ကလည်း ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းကို ဝေဖန်ရှုတ်ချကြသည်။ ယင်းသို့ ရှုတ်ချခြင်းသည် သတ္တာဒေဝမနုဿာန လူနတ်တို့၏ ဆရာဗုဒ္ဓကို ရှိခိုး ပူဇော်ခြင်းနှင့် ကိုးကွယ်ခြင်းတို့၏ စစ်မှန်သော အဓိပ္ပာယ်ကို မသိကြ၍ သာလျှင် ဖြစ်သည်။ ဝတ်ပြုဆုတောင်းခြင်းသည် ဘာသာရေးအမည်ခံ၍ အချို့လူများ ပြုလုပ်သောအရာဟု နားလည်းနေကြသောကြောင့်လည်း ဖြစ်တန်ရာပါသည်။

စင်စစ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ကိုးကွယ်ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃာ ဟူသော ရတနာသုံးပါးကို ကြောက်ရွံ့ ထိပ်လန့်မှု ပြေပျောက်စေသော စွမ်းအားတစ်ရပ်အဖြစ် လက်ခံလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

လူများစု၊ အထူးသဖြင့် တော၊ တောင်၊ ရေ၊ မြေသဘာဝတရားများကို ကိုးကွယ်ကြသူများကား မိမိပတ်ဝန်းကျင်ရှိအရာများကို နတ်ဒေဝါတို့ စောင့်ရှောက်သည်ဟု ယုံကြည်ကြလျက် ကိုးကွယ်ကြသည်။

ဓမ္မပဒ၌ ဗုဒ္ဓက ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့် တော၊ တောင်၊ သစ်ပင်၊ နတ်ကွန်း စသည်တို့ကို ကိုးကွယ်ကြခြင်းသည် အကျိုးမဲ့သာဖြစ်ကြောင်း ဘေးအန္တရာယ်မှ မလုံခြုံစေသည့်အပြင် အမြတ်ဆုံးလည်း မဟုတ်ကြောင်း၊ စသည်ဖြင့် မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃာ ဟူသော ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ခြင်းသည် သာ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်နိုင်ကြောင်း၊ စစ်မှန်သော ကိုးကွယ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ရတနာသုံးပါး မဆိုထားဘိ တစ်ပါးကို ကိုးကွယ်ခြင်းသည်ပင် ဒုက္ခအားလုံးမှ လွတ်မြောက်နိုင်ကြောင်း စသည်ဖြင့်လည်း မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ဓဇဂ္ဂသုတ်တော်တွင် သိကြားမင်းနှင့် အခြားနတ်မင်းများကို ကိုးကွယ်ခြင်းဖြင့် လောကီအခက်အခဲများနှင့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းများမှ မလွတ်မြောက်နိုင်ဟု ဖော်ပြပါရှိသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုသိကြားမင်းနှင့် နတ်မင်းများ ကိုယ်တိုင်သည်ပင် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဘယစသည်တို့မှ မလွတ်မြောက်သေးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ရတနာသုံးပါးကား ကြောက်ရွံ့ခြင်း စသည်တို့မှ လွန်မြောက်
စေနိုင်သည်။ အကြောင်းမှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဘယ စသည်တို့မှ
လွန်မြောက်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စိတ္တဒုက္ခမှ လွန်မြောက်ပြီး
သူများသည်သာ စိတ္တသုခလမ်းစဉ်ကို ညွှန်ပြနိုင်သည်ဟူသော ယုတ္တိဗေဒ
အတိုင်း ဆင်ခြင်သင့်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓစာပေပညာရှင် ဖရန်ဆစ်ဆတိုရီ
(Francis Story) ကလည်း ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ရခြင်းအကြောင်းကို အောက်ပါ
အတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

‘သံသရာမြစ်ရေအလျဉ်အတွင်း လမ်းညွှန်ပြသတော်မူနိုင်သော၊
ကိလေသာညွှန်အတွင်းမှ ထုတ်နုတ်ကယ်တင်နိုင်စွမ်းသော မဟာကရုဏာရှင်
ဆရာသခင် (ဗုဒ္ဓ) ၏ မျက်မှောက်၌ ဆရာကိုယ်တိုင် သိမြင်ပြီးသော နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာကို သိမြင်ရန်သာ ကိုးကွယ်ပါ၏။ သောကနှင့် ဒုက္ခတို့ အဇ္ဈတ္တ
သန္တာန်အတွင်းရှိစဉ် ဗုဒ္ဓကို မျက်ကွယ်ပြုပါ၏။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်အတွင်း
စိတ္တသုခ ရှိစဉ်၌သာ ဗုဒ္ဓ၏ အေးမြသော ရွှေမျက်နှာတော်ကို ဖူးမြင်ဦးတင်
ပါ၏။ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ရှေ့၌ ပန်းနှင့် အမွှေးနံ့သာများသာမက မဇ္ဈိမသက်
သော စိတ်နှလုံးအပူမီးကိုလည်း ငြိမ်းအေးစေရန် ပူဇော်ပါ၏။ အတ္တမာန
ခဝါချ၍ အလွန်လေးလံသော သံသရာဝန်တို့ကိုလည်း စွန့်ပယ်ချပစ်လို
ပါ၏။’

အိန္ဒိယကဗျာဆရာ ဆရီရာမချန္ဒဘာရတီကလည်း ဗုဒ္ဓကို
ကိုးကွယ်ရခြင်းအကြောင်း အလွန်ကောင်းမွန်သော ရှင်းလင်းချက်တစ်ခု
ပေးခဲ့သေးသည်။

‘အရှင်ဘုရားအား ရလိုမှုအတွက် ကိုးကွယ်သည် မဟုတ်ပါ။
ကြောက်ရွံ့မှုနှင့် ကျော်ကြားမှုကြောင့်လည်း ကိုးကွယ်သည်မဟုတ်ပါ။
ဉာဏ်ပညာ ကြီးမားလို၍လည်း မဟုတ်ပါ။ ကြီးမြတ်သော မေတ္တာ
စွမ်းအားနှင့် မြတ်သောအရာတို့ကို လက်ခံယုံကြည်ခြင်းကြောင့်သာ အရှင်
ဘုရားအား ကိုးကွယ်ပါ၏။ အို- အရှင်ဘုရား... အပြောကျယ်သော
သံသရာ ဝဲဩဇာကို ဘေးကင်းစွာ ကူးမြောက်ရန် အရှင်ဘုရားနောက်လိုက်
အဖြစ် အရှင်ဘုရားအား ဦးညွှတ်ပါ၏။’

အချို့က ဗုဒ္ဓသည် လူသားမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓအား ကိုးကွယ်ခြင်းသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓသည် လူသား ဖြစ်သော်ငြား သာမန်လူသား မဟုတ်ကြောင်းကား သတိမမူမိကြလေ။ စင်စစ် ဗုဒ္ဓသည် သာမန်ထက်မြင့်မြတ်၍ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် ရှင် အနှိုင်းမဲ့လူသားတစ်ဦးဖြစ်ပြီး သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ မဟာကရုဏာ ထားတော်မူသည်။ ဗုဒ္ဓသန္တာန်၌ အားနည်းချို့ယွင်းချက် လုံးဝ မရှိ၊ ကိလေသာများမှလည်း လွန်မြောက်ပြီး ဖြစ်သည်။ သာမန်လူတို့နှင့် စိတ်နေ စိတ်ထား ကွဲပြားသော မဟာလူသားလည်း ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓနှင့် ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓနှင့် တူသော၊ ဗုဒ္ဓကဲ့သို့သော ဘုရား မရှိဟုလည်း ဆိုကြသည်။ ဗုဒ္ဓ သန္တာန်၌ ကြီးမြတ်သော ဂုဏ်တော်များနှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တို့ တည်ရှိသည်။

အချို့က ဗုဒ္ဓသည် ဖန်ဆင်းရှင် ထာဝရဘုရား မဟုတ်လျှင် ယခုအခါ ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးဖြစ်၍ လူသားတို့အား မည်သို့ကောင်းကျိုးပေးမည်နည်း ဟုလည်း စောဒကတက်တတ်ကြသေးသည်။

ဗုဒ္ဓအလိုတော်အားဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏ လမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာလျှင် ကောင်းကျိုးတရားများ ခံစားရမည်သာ ဖြစ်သည်။

ကောင်းကျိုးဟူသည်မှာလည်း ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားနှင့် ကျေနပ် ရောင့်ရဲမှု ရှိသောအခါ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာသုခ ဖြစ်သည်။ သံယုတ် ပါဠိတော်တွင် ‘ငါဘုရားကို ဖူးတွေ့လိုလျှင် ငါဘုရားရှင်၏ တရားတော် ကို လိုက်နာကျင့်သုံးရာ၏’ ဟု ဗုဒ္ဓ မိန့်တော်မူသည်။

တရားကျင့်၍ တရားကိုသိလျှင် ဘုရားကို ဖူးတွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။ စင်စစ် နှလုံးသားဝယ် တည်ထားသော ဘုရားသည်သာ အိမ်မှ ဘုရား ကျောင်းဆောင်တွင် တင်ထားပူဇော်သော ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ထက် စစ်မှန် မြင့်မြတ်သည်။ ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရီ- တရားစောင့်သူကို တရားက ပြန်လည် စောင့်ရှောက်၏ ဟူသည့်အတိုင်း ဘဝအကြောင်း ဓမ္မဖြင့် မြင်သူ သည် စိုးရိမ်မှုကင်း၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်မည်သာ ဖြစ်သည်။